

Diplomacy for All

เรื่องเล่าจากรั้วบัวแก้ว: การทูตไทยยุคดิจิทัล
 รวบรวมโดย
 กรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศ

Diplomacy for All

เรื่องเล่าจากรัฐบัวแก้ว: การทูตไทยยุคดิจิทัล

รวบรวมโดย

กรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศ

คำนำ

“สื่อสารการทูตไทย เชื่อมไทยสู่สากล” และ *“CommunicateXConnect”*

เป็นคำขวัญของกรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศ เราได้ขยายช่องทางสื่อสาร เพื่อให้ข้อมูลและทำความเข้าใจเรื่องบทบาท และนโยบายการต่างประเทศของไทยกับภาคส่วนต่าง ๆ ได้รวดเร็ว กระชับ ฉับไว ในโลกปัจจุบัน โดยแต่ละกลุ่มก็มีช่องทางที่หลากหลายมากขึ้นเช่นกัน ทั้งผ่านเว็บไซต์ กระทรวงฯ และผ่านสื่อสังคมออนไลน์ที่เป็นที่นิยม เช่น Twitter, Facebook, Instagram, LINE, YouTube, Blockdit และล่าสุด TikTok

การทูตยุคใหม่มีมิติที่ครอบคลุมบริบทที่สะท้อนความเป็นไปของโลก และไม่ได้เน้นแค่ประเด็นการเมืองหรือเศรษฐกิจในรูปแบบเดิม ๆ ดังนั้น กระทรวงฯ จึงหวังจะมีส่วนร่วมสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับการทูตในบริบทต่าง ๆ ให้สาธารณชนทราบ ทั้งในเชิงการขับเคลื่อนนโยบายด้านการต่างประเทศ และการดำเนินงานการทูตไทยเชิงรุก โดยเฉพาะผลประโยชน์จากการดำเนินงานต่อประเทศชาติและประชาชนชาวไทยทุกคน รวมทั้งเผยแพร่ประสบการณ์ตรงของนักการทูต เพื่อให้ประชาชนรู้จักตัวตนและภารกิจของนักการทูตมากขึ้น ตลอดจนยกระดับการทูตไทยให้เข้าสู่ยุคดิจิทัล ตามหัวข้อของหนังสือ

อิเล็กทรอนิกส์ (e-book) ฉบับนี้ ซึ่งรวบรวมบทความจาก Blockdit กระทรวงฯ ภายใต้ชื่อ ‘Diplomacy for All เรื่องเล่าจากรัฐบัวแก้ว: การทูตไทยยุคดิจิทัล’

‘นักการทูตที่คุณยังไม่รู้จัก’ เป็นบทความชิ้นแรกที่ Blockdit ของกระทรวงฯ ภายใต้บัญชี mfathai เผยแพร่เมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๔ เพื่อแบ่งปันทั้งเรื่องราว ‘เบื้องหน้า’ และ ‘เบื้องหลัง’ ของภารกิจหลากหลายมิติของกระทรวงฯ และบทบาทของนักการทูตอย่างรอบด้าน ผ่านประสบการณ์โดยตรงของนักการทูตและเจ้าหน้าที่โครงการของกระทรวงฯ ซึ่งต่างเป็นฟันเฟืองสำคัญในการปฏิบัติการกิจด้านการต่างประเทศให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี Blockdit กระทรวงฯ ได้เผยแพร่บทความรวมทั้งหมด ๑๘๗ ชิ้น ในรอบ ๑ ปี ตั้งแต่ต้นปี ๒๕๖๕ – ต้นปี ๒๕๖๖ ใน ๙ หมวด ได้แก่ (๑) ภารกิจของกระทรวงการต่างประเทศ (๒) การเป็นเจ้าภาพเอเปค ๒๐๒๒ (๓) ความสัมพันธ์ทวิภาคี (๔) ความสัมพันธ์พหุภาคี (๕) เศรษฐกิจระหว่างประเทศ (๖) การทูตด้านสาธารณสุข (๗) การทูตด้านวัฒนธรรม (๘) ประเด็นที่น่าสนใจอื่น ๆ เช่น การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และ (๙) ชุมบทความ ‘ไทยพุดดี เบงกาลี พุดได้’ จัดทำโดยสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงธากา บังกลาเทศ

ทีมงานได้สรรค์สร้างบทความทุกชิ้นขึ้นด้วยความตั้งใจและมุ่งมั่น จะให้เป็นสื่อกลางในการสื่อสารและเชื่อมโยงการทูตไทยกับสาธารณชน ดังนั้น ในโอกาสครบรอบ ๑ ปี ของ Blockdit mfathai กระทรวงการต่างประเทศ

จึงได้คัดเลือกบทความที่ทีมงานเห็นว่าน่าสนใจที่สุดจำนวน ๓๓ ชิ้น และรวบรวมเป็น e-book ฉบับนี้ เพื่อเป็นของขวัญแก่ท่านผู้อ่าน หวังว่าท่านผู้อ่านจะได้ประโยชน์ และได้ทั้งสาระและความบันเทิงไปพร้อม ๆ กัน และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าทุกท่านจะติดตาม Blockdit ของกระทรวงฯ ต่อไป

นางกาญจนา ภัทรโชค

อธิบดีกรมสารนิเทศ และโฆษกกระทรวงการต่างประเทศ

สารบัญ

คำนำ.....	๑
รู้จักกับบทบาทการทูตและนักการทูตไทย.....	๔
แบบแผนการทูตของไทย.....	๕
นักการทูตคือใคร ทำอะไร และทำอย่างไรจึงจะเป็นนักการทูต?.....	๑๔
‘อาสาสมัครเพื่อนไทย’ ทูตแห่งการพัฒนาในภาคประชาชน.....	๒๑
ประสบการณ์ตรงจากนักการทูตและเจ้าหน้าที่กระทรวงการต่างประเทศ....	๒๗
การช่วยเหลือคนไทยที่ถูกหลอกไปทำงานในกัมพูชา.....	๒๘
ประสบการณ์การเป็นผู้ประสานงานประจำคณะสื่อทางการสหรัฐฯ ในช่วงการเป็น เจ้าภาพเอเปค ๒๐๒๒ ของไทย.....	๓๖
ประสบการณ์การเป็นผู้ประสานงานประจำคณะสื่อทางการบรูไนฯ ในช่วงการประชุม ผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปค ๒๐๒๒ ของไทย.....	๔๓
ประสบการณ์การเป็นผู้ประสานงานโครงการ Care the Bear ภายในศูนย์สื่อมวลชนใน การประชุมผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปค.....	๕๐
สื่อสารการทูตไทย เชื่อมโยงไทยสู่สากลในช่วงเอเปค ๒๐๒๒.....	๕๙
เปิดเบื้องหลังการเตรียมการศูนย์ข่าว (Media Center) ช่วงสัปดาห์การประชุมผู้นำ เขตเศรษฐกิจเอเปค.....	๖๐

บทบาทของพันธมิตรด้านการสื่อสารและประชาสัมพันธ์การเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม เอเปคของไทย (APEC Communication Partners).....	๖๔
๑๐ เกร็ดน่ารู้...เกี่ยวกับเอเปค ๒๐๒๒.....	๗๒
บทบาทของไทยในการขับเคลื่อน BCG ในเอเปค ๒๐๒๒.....	๘๐

ขยายโอกาส และพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจ.....๘๖

ภาพรวมโอกาสทางการค้า การลงทุน การขนส่งสินค้า ไทย-ลาว-จีน.....	๘๗
โอกาสทางเศรษฐกิจและการลงทุนของไทยในสหภาพยุโรป.....	๙๓
โอกาสทางเศรษฐกิจและการลงทุนของไทยในอิหร่าน.....	๑๐๐
โอกาสการลงทุนในภาคการเกษตรก้าวหน้าและอุตสาหกรรมอาหารแห่งอนาคตใน EEC...๑๐๖	
ยุทธศาสตร์การค้าการลงทุนไทยในยุคสู่ระเบียบโลกใหม่.....	๑๑๑

บทบาทของไทยในประเทศที่คุณอาจไม่รู้จักรักมาก่อน.....๑๑๘

เกร็ดการเยือนชาติอาระเบียของนายกรัฐมนตรี.....	๑๑๙
สถานการณ์ในศรีลังกาและบทบาทของไทยต่อศรีลังกา (ในฐานะมิตรประเทศ).....	๑๒๕
กีฬาในเซเนกัล โอกาสและความหวัง สู่อาชีพที่ยั่งยืนและสานสัมพันธ์ไทย-เซเนกัล.....	๑๓๑

บทบาทของไทยในเวทีโลก และความร่วมมือกับองค์การระหว่างประเทศ.....๑๔๐

การพัฒนาลุ่มแม่น้ำโขงยุคหลังโรคระบาด: ความสอดคล้องประสานระหว่างสหรัฐฯ กับ หุ้นส่วนในภูมิภาค.....	๑๔๑
เสวนาเรื่องอาเซียน เหลียวหลัง แลหน้า ๕๕ ปี.....	๑๔๘
การเยือนไทยของเลขาธิการองค์การสันนิบาตมุสลิมโลก.....	๑๕๖
‘ไนโรบี’ เมืองแห่งนักการทูต กลางพื้นที่สีเขียวในแอฟริกา.....	๑๖๐

การฝึกอบรม การรายงานข่าวเกี่ยวกับการโยกย้ายถิ่นฐาน.....	๑๗๐
ประเทศไทย และสหประชาชาติ: ๗๕ ปี การเป็นสมาชิกที่มีความรับผิดชอบเชื่อถือได้ และเป็นหุ้นส่วนสำคัญด้านการพัฒนา.....	๑๗๘
ท่าทีและวิสัยทัศน์ ๕ ข้อในเวทีประชุมสหประชาชาติ.....	๑๘๗

การทูตด้านสาธารณสุข ในช่วงการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙.....๑๙๑

การทูตสาธารณสุข.....	๑๙๒
TICA – JICA ความร่วมมือด้านการพัฒนาเพื่อความมั่นคงด้านสาธารณสุขในช่วงโควิด-๑๙.....	๑๙๗
สถานกงสุลใหญ่ ณ นครเชียงใหม่ กับภารกิจสนับสนุนคนไทย และหน่วยงานจีนในพื้นที่ ในช่วงการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ระลอกใหม่ในนครเชียงใหม่.....	๒๐๓

การทูตด้านวัฒนธรรม และการส่งเสริมความนิยมของไทย ในหลากหลาย

รูปแบบ.....	๒๐๘
วิถีธรรมทางการทูต.....	๒๐๙
การส่งเสริมอำนาจละมุนของไทยในต่างแดน.....	๒๑๖
ปรากฏการณ์วง 4MIX LGBTQ แบนด์ของไทยที่ดังไกลในเม็กซิโก.....	๒๒๔
ปฐมนิเทศวัฒนธรรมให้กลมกล่อม บนเส้นทางสายเกลือ.....	๒๒๘

คณะผู้จัดทำ.....๒๒๓

รู้จักกับบทบาทการทูต และนักการทูตไทย

แบบแผนการทูตของไทย

ประเทศไทยหรือสยามประเทศของเรานั้น ได้ผูกมิตรกับต่างชาติมาแต่ยาวนาน ย้อนกลับไปตั้งแต่ครั้งอยุธยา ในสมัยของสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ที่ได้ส่งเจ้าพระยาโกษาธิบดี (ปาน) เป็นราชทูตไปเจริญสัมพันธไมตรีกับพระเจ้ากรุงฝรั่งเศส หรือการเสด็จประพาสยุโรปของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ ทั้ง ๒ ครั้ง ตลอดจนการเข้าร่วมเป็นหนึ่งในประเทศผู้ก่อตั้งองค์การสันนิบาตชาติ และองค์การสหประชาชาติ

เจ้าพระยาโกษาธิบดี (ปาน) และผู้แทนฝรั่งเศส (ที่มา: chateauversailles.fr)

เหตุการณ์สำคัญอีกหนึ่งที่เกิดขึ้นถึงศักยภาพสำคัญของการทูตไทย ก็คือช่วงเวลาหลังจบสงครามโลกครั้งที่ ๒ ที่ส่งผลให้ประเทศไทย ไม่ตกอยู่ ภายใต้สถานะประเทศผู้แพ้สงคราม จากฝีมือของผู้นำขบวนการเสรีไทยอย่าง นายปรีดี พนมยงค์ อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ และ ม.ร.ว. เสนีย์ ปราโมช อดีตอัครราชทูตไทยประจำสหรัฐฯ

เหตุการณ์ดังกล่าวนี้เองนำไปสู่ประเด็นสำคัญที่เราจะพูดถึงกันวันนี้ คือ “อะไรคือแบบแผนการทูตของไทย?” ทำไมต่างชาติถึงมีสำนวนอย่าง “Siamese talk” และ “การทูตไผ่ลู่ลม” (*Bamboo Diplomacy*) คืออะไร?

โดยผู้ที่จะมาตอบคำถามเหล่านี้ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญที่คร่ำหวอดใน วงการทูตของไทยจากเวทีเสวนาวิชาการซีรีส์ไทยกับโลกและประเทศเพื่อนบ้าน อย่าง ดร.อนุสนธิ์ ชินวรรโณ อดีตเอกอัครราชทูต ซึ่งปัจจุบันดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษากการต่างประเทศ (International Studies Centre: ISC)

รศ.ดร.ศุภมิตร ปิติพัฒน์ จากภาควิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และนายสมปอง สงวนบรรพ์ อดีตเอกอัครราชทูต และปัจจุบันท่านเป็นผู้อำนวยการสถาบันโลกคดีศึกษา วิทยาลัยสถานสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์และศิลปกรรมศาสตร์หรือ “อัสซา” (Thailand Academy of Social Sciences, Humanities and Arts: TASSHA)

(ซ้าย) คุณสมปอง สงวนบรรพ์ (กลาง) ดร.อนุสนธิ์ ชินวรรโณ และ
(ขวา) รศ.ดร.ศุภมิตร ปิติพัฒน์
(ที่มา: กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.))

รศ.ศุภมิตร บอกว่า การทูตไทยนั้น ไม่มีรูปแบบหรือแบบแผนที่ชัดเจนแน่นอน เพราะการดำเนินนโยบายทางการทูตนั้นจำเป็นที่จะต้องมีการปรับตัว มีการเปลี่ยนแปลง และการปรับตัวอยู่ตลอดเวลา นับตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

เริ่มต้นด้วยความสัมพันธ์ระหว่างไทยและประเทศเพื่อนบ้าน เพราะในอดีตก่อนที่ไทยจะเข้าสู่รูปแบบการปกครองแบบรัฐสมัยใหม่ ที่มีการปักหลักเขตแดนที่ชัดเจน โดยก่อนหน้านั้นเราใช้รูปแบบการปกครองแบบรัฐมณฑล (Mandala) ตามแนวคิดแบบพระจักรพรรดิราช หรือ รัฐแสงเทียน ที่ผู้ปกครองมีอำนาจแบบเข้มข้น ณ เมืองหลวง และเริ่มอ่อนลงไปตามความใกล้หรือไกลของแต่ละพื้นที่

ทว่าการปกครองแบบ Mandala นี้มักจะมีเขตแดนทางอำนาจที่ทับซ้อนกันที่ขึ้นตรงกับเจ้าผู้ปกครองมากกว่าหนึ่งราย แนวนี้ยังคงอยู่มาจนถึงยุคประวัติศาสตร์ร่วมสมัยอย่างเหตุการณ์สงครามกลางเมืองกัมพูชาที่ไทยและเวียดนามต่างอ้างสิทธิการมีอำนาจเหนือกัมพูชาและต่างสนับสนุนกลุ่มชนชั้นนำในพื้นที่ต่างฝ่ายกัน และการแทรกแซงการเมืองภายในของประเทศลาวในสมัยจอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์

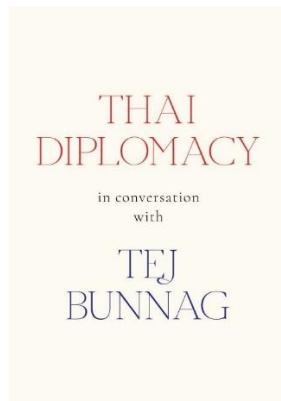
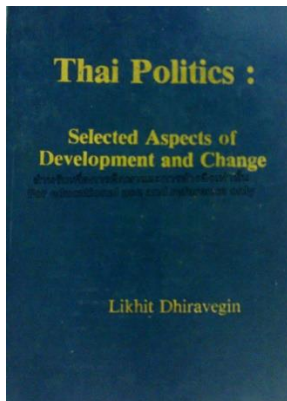
ความต้องการเป็นผู้นำในภูมิภาคของไทยนั้นได้นำไปสู่การก่อตั้งองค์การระหว่างประเทศอย่างสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรืออาเซียน ที่จัดตั้งขึ้นตามปฏิญญากรุงเทพฯ นั่นเอง

ดร.อนุสนธิ์ กล่าวว่า สำนวนอย่าง Siamese talk หรือ ลิ่นสยาม ที่ตั้งใจเปรียบขึ้นมาเสียดสีประเทศไทย จากการเข้าร่วมเป็นพันธมิตรกับญี่ปุ่นในสงครามโลกครั้งที่ ๒ แต่กลับไม่ตกอยู่สถานะผู้แพ้สงครามนั้น ถือเป็นเรื่องที่ธรรมดาเพราะเรื่องวาทศิลป์กับการทูตเป็นของคู่กัน การทูตของไทยนั้นก็ยึดถือหลักการรักษาสภาพประโยชน์แห่งชาติเป็นสำคัญ (National Interest) ไม่ต่างไปจากรัฐอื่น ๆ

ดร.อนุสนธิ์ เองก็มีความเห็นไม่ต่างจาก ดร.ศุภมิตร ว่าการจะกล่าววาทแบบแผนการทูตของไทย คือสิ่งใดนั้นเป็นเรื่องยาก แต่การทูตของไทย

นั้นก็ยังมีลักษณะเฉพาะตัว (Characteristic) ซึ่งหลายท่านมักนิยามสิ่งนี้ว่าเป็น “การทูตแบบไม่ลู่ลม”

หากอ้างอิงจากงานเขียนของ ศ.ดร.ลิขิต ธีรเวคิน ราชบัณฑิตสาขาวิชา รัฐศาสตร์ เรื่อง Thai Politics และบทสัมภาษณ์ของ ดร.เตช บุนนาค อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ จากหนังสือ Thai Diplomacy โดยทั้งสองท่านเห็นตรงกันว่าการทูตแบบไม่ลู่ลมของไทยนั้นมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว โดยเป็นแนวการทูตที่มีความยืดหยุ่น (Flexibility) และมองบริบทของโลกไปตามความเป็นจริง ไม่ยึดติดกับแนวคิดแบบอุดมคตินิยม (Idealism)

(ขวา) หนังสือ Thai Politics: Selected Aspects of Development and Change
โดย ศ.ดร.ลิขิต ธีรเวคิน (ที่มา: มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์) และ
(ซ้าย) หนังสือ Thai Diplomacy in conversation with Tej Bunnag (ที่มา: ISC)

ด้านอาจารย์สมpong กล่าวเสริมว่า การทูตแบบไผ่ลู่ลมของไทยนั้น เราไม่ได้ลู่ไปตามลมเสมอไป บางครั้งเราอยู่ฝั่งด้านกระแสลม และมีหลายครั้งเรา ไม่ได้เพียงแค่ลู่ไปตามลม หากแต่มองเห็นว่าลมจะพัดไปทางทิศใด อีกทั้งเรานั้น ยังโอนไปในทิศทางนั้น ๆ ก่อนที่กระแสลมจะมาถึงเสียด้วยซ้ำ

อ่านมาถึงตรงนี้แล้ว หลายคนอาจมีคำถามในใจว่า ประเทศไทยดำเนินนโยบายทางการทูตแบบโลเลไม่แน่นอน หรือ ไร้กระดูกสันหลังอย่างนั้นหรือ? คำตอบก็คือ “ไม่” นโยบายทางการทูตของไทยนั้นมีกระดูกสันหลังอย่างแน่นอน

กระดูกสันหลังนั้นไม่เพียงแต่เป็นโครงสร้างที่แข็งแรง ที่ทำหน้าที่ปกป้อง ไซส์หลังและเส้นประสาทยังเชื่อมต่อกับกะโหลกศีรษะ แต่กระดูกสันหลังนั้นก็ เป็นหนึ่งในโครงสร้างของร่างกายที่มีความยืดหยุ่นสูงมาก สามารถโน้มเอียง ไปข้างหน้าหรือข้างหลังได้เช่นเดียวกับต้นไม้

หากกระดูกสันหลังมีหน้าที่ปกป้องกะโหลกศีรษะซึ่งถือเป็นอวัยวะ ที่สำคัญที่สุดของมนุษย์ ทุกการตัดสินใจว่าจะดำเนินนโยบายทางการทูต ลู่ไปตามลม หรือยืนหยัดทำทลายลมนั้น ก็ต้องยึดถือหลักผลประโยชน์แห่งชาติ มาเป็นอันดับแรกเสมอ เพราะนั่นคือหน้าที่ที่สำคัญที่สุดของนักการทูตทุกคน

ปัจจุบันนี้ การทูต หรือ การระหว่างประเทศ ไม่ใช่เรื่องที่จำกัดอยู่ในเฉพาะแวดวงนักการทูตอีกต่อไป เพราะการทูตนั้นเป็นเรื่องของทุกคน และภาคประชาสังคมเองก็สามารถขับเคลื่อนนโยบายทางการทูตได้ จนนำไปสู่สิ่งที่เรียกว่า **“การทูตภาคประชาชน”** (Public Diplomacy)

หนึ่งในปรากฏการณ์ที่เห็นได้ชัดที่สุดสำหรับแนวคิดเรื่องการทูตภาคประชาชนก็คือ **“พันธมิตรชานม”** (Milk Tea Alliance) ที่มีเป้าหมายขับเคลื่อนกระบวนการด้านประชาธิปไตย โดยเป็นการรวมตัวของกลุ่มประชาสังคมที่เริ่มต้นในไทย ไต้หวัน และฮ่องกง ซึ่งพันธมิตรชามนั้นเกิดขึ้นจากการรวมตัวผ่านช่องทางสื่อสังคมออนไลน์อย่างทวิตเตอร์

กระทรวงการต่างประเทศเองก็มีหน่วยงานที่ทำหน้าที่ขับเคลื่อนนโยบายการทูตภาคประชาชนโดยตรง เพราะกระทรวงการประเทศเชื่อว่าการทูตภาคประชาชนคือหนึ่งในรากฐานที่สำคัญที่สุดสำหรับการสร้างมิตรภาพที่ดีระหว่างประเทศไทยและนานาชาติ ซึ่งหน่วยงานหลักก็คือกรมความร่วมมือระหว่างประเทศ ผ่านโครงการ **“อาสาสมัครเพื่อนไทย”** โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและกระชับความสัมพันธ์ในทุกระดับระหว่างไทยและมิตรประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก

World Beat

16 ktfor@rationgroup.com

กลุ่มอาชีพ
Asean Focus

• **อาชีพ บุณนา**

บริการลูกค้าแบบบูรณาการ(บริการขาย)
กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ

‘พลังอาสาสมัครเพื่อนไทย’ ช่วยเหลือสังคมในต่างแดน

คนรุ่นใหม่จำนวนมากอยากใช้เวลาและพลัง
เพื่อช่วยเหลือสังคม และสร้างการเปลี่ยนแปลงสังคม
ในช่วงสถานการณ์โควิด-19 ปรากฏการณ์เห็นได้ชัด
จากการทำงานและจิตอาสาสมัครของอาสาสมัคร
ประจำหมู่บ้าน และอาสาสมัครท่าอากาศยานเชียงใหม่ให้ชุมชนที่ได้รับ
ผลกระทบ ถือเป็นภาพที่ประทับใจและสร้างแรงบันดาลใจอย่างยิ่ง

บทความเรื่อง ‘พลังอาสาสมัครเพื่อนไทย’ โดยนางสาวใจ บุณนา
นักการทูตชำนาญการ (ที่ปรึกษา) กรมสารนิเทศ (ที่มา: กรุงเทพมหานคร)

สาธารณสุข และการพัฒนาสังคมด้านเชื้อชาติมูลค่าเพิ่มขึ้น โดยมีสหภาพรัฐสภา
ของเศรษฐกิจของทั้ง (SEP) ในบางกรณีอาสาสมัครที่ได้อยู่ในต่างประเทศ
นี้ ๒ ปี เพื่อทำงานร่วมกับหน่วยงานและชุมชนท้องถิ่น

โครงการที่เกี่ยวกับ SEP ในต่างประเทศแบ่งเป็น 2 รูปแบบ ได้แก่
1. โครงการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้ตาม SEP เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชน
โดยมีวิทยากรประจำเพื่อให้ข้อมูลและคำปรึกษา และ 2. โครงการพัฒนา
ชุมชนยั่งยืนต้นแบบ SEP เพื่อเป็นต้นแบบด้าน การพัฒนาชุมชน
ที่พอเพียง

ผู้สื่อข่าวและอาสาสมัครเพื่อนไทยที่เข้าร่วมโครงการได้นำองค์ความรู้
ด้านการพัฒนาที่ยั่งยืนไปประยุกต์ใช้ในต่างประเทศ รวมถึงได้สร้างมิตรภาพ
กับประชาชน ส่งเสริมความนิยมไทยในฐานะหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนา
และเสริมสร้างสะพานระหว่างประเทศไทยในฐานะหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนา
ที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ (SDGs) ไปปฏิบัติให้เป็นผล เพราะโครงการ
SEP สอดคล้องกับ SDGs หลายเป้าหมาย เช่น การลดความยากจน
การจัดความถี่ไทย การศึกษาที่ดี และการสร้างเครือข่ายหุ้นส่วน
ความร่วมมือ

ปัจจุบันมีการดำเนินโครงการ SEP 29 โครงการ ใน 19 ประเทศ ในเอเชีย
และแอฟริกา เช่น ในลาว มีการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้เพื่อการพัฒนาเกษตร
แบบยั่งยืน ซึ่งรวมถึงการฝึกอบรมด้านการเพิ่มผลผลิตและการสร้าง
ผู้ประกอบการด้านการเกษตรในภูมิภาค อาสาสมัครได้ช่วยสร้างและออกแบบ
ผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นตามแนวคิดหนึ่ง Geowog หนึ่งในผลิตภัณฑ์ (OGOP)
ส่วนในบราซิล ได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาพื้นที่เกษตรชุมชน

ในที่สุดประเทศไทยก็ถูกพิจารณา ให้ผล ที่เห็นได้ชัด และแหล่งที่
สอดคล้องกับความมั่นคงทางอาหาร ภูมิภาคได้เพิ่มผลผลิตและคุณภาพชีวิตขึ้น
ในวัยคนรุ่นใหม่พัฒนาศึกษาเกษตรชาวบ้านทางเหนือด้านการศึกษา
และปรับปรุงผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น รวมทั้งกำลังขยายเป็นโครงการในจังหวัด
อุบลราชธานีด้วย

อาสาสมัครเพื่อนไทยเดินทางไปปฏิบัติงานในหลากหลายประเทศ
ซึ่งไม่เพียงแต่ทำให้ไทย ได้ใช้ความเชี่ยวชาญไปช่วยเหลือประชาชน
ในมิตรประเทศ ให้มีความเป็นอยู่ดีขึ้นเท่านั้น แต่มีทำให้เราได้

หากท่านผู้อ่านสนใจอยากทราบข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับโครงการ
อาสาสมัครเพื่อนไทย ผมขอแนะนำให้ท่านรับชมรายการ Spokesman Live!!!
ตอน ‘อาสาสมัครเพื่อนไทย’ ทูตแห่งการพัฒนาในภาคประชาชน โดยท่านจะได้
รับทราบเรื่องราวและประสบการณ์ดี ๆ จากอาสาสมัครเพื่อนไทยที่ได้เดินทางไป
ไปปฏิบัติหน้าที่ในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก

หากท่านผู้อ่านยังมีข้อสงสัยเกี่ยวกับเรื่องแบบแผนการทูตไทย และ
ต้องการทราบรายละเอียดเพิ่มเติมท่านสามารถเข้าไปรับฟังเทปบันทึก
การเสวนาวิชาการครั้งนี้ได้ที่เฟซบุ๊กของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์

วิจัยและนวัตกรรม (อว.) และแน่นอนว่าอย่าลืมกดติดตามเพจ Blockdit ของกระทรวงการต่างประเทศ เพื่อที่จะไม่พลาดทุกเรื่องของการทูตไทย ไม่ว่าจะเป็นเบื้องหน้าหรือเบื้องหลัง พร้อมเกร็ดความรู้ที่น่าสนใจ และประสบการณ์ที่หาซื้อหรือหาอ่านไม่ได้จากที่ใด ที่ผมและเพื่อน ๆ จะเก็บตักมานำเสนอเป็นระยะ ๆ

นายเอกวิทย์ ซอหะซัน

เจ้าหน้าที่ติดตามและวิเคราะห์ข่าว กรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศ

นักการทูตคือใคร ทำอะไร และทำอย่างไรจึงจะเป็นนักการทูต?

“นักการทูต” เป็นอาชีพในฝันของใครหลายคน รวมทั้งตัวผมเอง แต่ต้องยอมรับว่า ก่อนจะมีโอกาสได้ฝึกงานที่กระทรวงการต่างประเทศ ผมก็ไม่เข้าใจเหมือนกันว่านักการทูตคือใคร และมีหน้าที่อะไรกันแน่

นายณศกต์ พงษ์ศรี นักการทูตปฏิบัติการ, ผู้เขียน

เมื่อพูดถึง “นักการทูต” เรามักนึกถึงภาพจากละครที่เราคุ้นเคยแต่เด็ก ไม่ว่าจะเป็นการแต่งตัวเป๊ะ ๆ พร้อมแก้วไวน์กับชิการ์ในมือท่ามกลางเสียงดนตรีบรรเลงในห้องหรู ซึ่งในแง่หนึ่งก็จริง เพราะการวางตัวให้ดีนั้นสำคัญมาก ในการสร้างความประทับใจแรกพบกับต่างชาติ สร้างภาพจำที่ดีให้กับคนไทยและประเทศไทย แต่นี่ก็เป็นเพียงภาพภายนอกส่วนเล็ก ๆ เท่านั้น

แน่นอนว่า นักการทูตไม่ได้นั่งทำพาสปอร์ตกันอย่างเดียว มีงานวิชาการที่ต้องวิเคราะห์ประเด็นการเมืองโลก และประเมินผลกระทบต่อไทยอยู่บ่อยครั้ง บางโอกาสก็มีงานรับรองแขกของรัฐบาลและผู้แทนจากต่างประเทศ บางครั้งก็ต้องคิดเนื้อหา (content) ลงโซเชียลมีเดียเพื่อสร้างแฟนคลับให้ประเทศ และหลายครั้งต้องลงพื้นที่เพื่อช่วยเหลือคนไทยในต่างแดน

หากจะให้สรุป นักการทูตเป็นเหมือนระฆังที่ช่วยก้องกังวานเสียงของประเทศไทย คนไทย และความเป็นไทยไปทั่วโลก โดยมีหน้าที่หลัก ๔ ด้าน ได้แก่ (๑) การเป็นผู้แทนไทยในเวทีโลก (๒) การหาข้อมูลเชิงลึกเพื่อดำเนินนโยบายต่างประเทศ (๓) การเจรจาว่าความผ่านคำพูดและตัวหนังสือ และ (๔) การปกป้องผลประโยชน์ของประเทศไทยและคนไทยทั่วโลก

การสอบคัดเลือกนักการทูตจึงต้องการเฟ้นหาบุคลากรที่พร้อมจะปฏิบัติภารกิจดังกล่าว โดยการสอบเข้ากระทรวงการต่างประเทศสามารถทำได้ ๒ วิธี คือ (๑) สอบชิงทุนระดับปริญญาตรี หรือ (๒) สอบวัดความสามารถและความเหมาะสมซึ่งมีวิธีการเตรียมตัวที่ต่างกัน

ผมจะขออธิบายการเตรียมตัวสำหรับข้อ (๒) เพราะเป็นประสบการณ์ตรงของผม โดยจะขอเกริ่นคร่าว ๆ ว่าข้อสอบกระทรวงฯ ครอบคลุมเนื้อหา

โตบ้าง จากนั้น จะอธิบายแนวทางที่ท่านผู้อ่านอาจจะลองนำไปพิจารณาประยุกต์ใช้

สอบอะไรบ้าง? การสอบนักการทูตใช้ข้อสอบคนละชุดกับ ก.พ. และไม่จำเป็นต้องจบรัฐศาสตร์เท่านั้น แม้แต่รอบที่ผ่านมา เพื่อน ๆ และพี่ ๆ ร่วมรุ่นหลายคนก็มีความรู้ความเชี่ยวชาญและภูมิหลังที่หลากหลาย ผมเองก็จบเศรษฐศาสตร์มา โดยการสอบมี ๓ ด้าน ได้แก่

๑) ภาค ก สอบ “ข้อกา” เกี่ยวกับความรู้รอบโลกและตรรกศาสตร์และภาษาอังกฤษ ๒) ภาค ข สอบ “ข้อเขียน” โดยแบ่งเป็น ภาษาอังกฤษ เรียงความย่อความ แปลไทย-อังกฤษ และแปลอังกฤษ-ไทย และความรู้เชิงลึกเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และให้เลือกทำ ๒ ใน ๓ ข้อจากคำถามเรื่ององค์การ-ระหว่างประเทศ เศรษฐกิจระหว่างประเทศ และกฎหมายระหว่างประเทศ อาจตอบเป็นภาษาไทยหรือภาษาอื่น ๆ ตามที่กำหนด ๓) ภาค ค สอบ “ความเหมาะสม” ในการเป็นนักการทูตผ่านกิจกรรม Assessment Center Method หรือกิจกรรมกลุ่มเพื่อประเมินพฤติกรรมและทัศนคติในการทำงานและการพูดในที่สาธารณะ (Public speaking) พร้อมกับการสัมภาษณ์เดี่ยว

การเตรียมตัว การอ่านหนังสือสอบนักการทูตเป็นการลงทุนในระยะยาวในความหมายที่ว่า ความรู้ที่อ่านสำหรับภาค ก สามารถใช้ได้กับภาค ข ด้วย

สำหรับภาค ค อาจจะใช้ได้บ้าง แต่โดยมากจะเน้นเรื่องบุคลิกและการวางตัวมากกว่า

โดยรวม การอ่านภาค ก และ ข ไม่ควรเริ่มจากการท่องจำ ควรพยายามทำความเข้าใจ “ภาพใหญ่” ก่อนและจึงลงมา “ภาพย่อย” กล่าวคือ การติดตามข่าวประจำวันจะง่ายขึ้นหากเรารู้บริบทโลกและบริบทไทย ทั้งหมดนี้ควรอ่านกับเพื่อน ช่วยกันติว แลกเปลี่ยนความรู้กันจะดีกว่าอ่านคนเดียว เพราะจะได้คอยช่วยกันเสริมประเด็นที่อีกคนขาด และการสอบครั้งนี้ไม่ใช่การแข่งขันกับคนอื่น แต่คือการแข่งกับตัวเองว่าสามารถผ่านเกณฑ์ที่กระทรวงฯ กำหนดได้หรือไม่

ผู้เขียน (แถวหลัง คนที่สามจากซ้าย) ขณะร่วมกิจกรรมเพื่อสังคม

ภาค ก ๑) ควรจะมีเว็บไซต์อ่านข่าวประจำเป็นภาษาอังกฤษ ซึ่งจะช่วยให้ฝึกทักษะการอ่าน ไวยากรณ์ และคำศัพท์ภาษาอังกฤษด้วย ๒) วิธีตามข่าวคือควรอ่านทุกหัวข้อ (headline) เพื่อให้รู้และกดเข้าไปอ่านประเด็นที่สนใจจริงๆ หรือกำลังเป็นกระแสในช่วงนั้น อาจทำสรุปเพื่อกลับมาอ่านทีหลัง และควรตามข่าวสารนิเทศของกระทรวงฯ เพื่อจะได้รู้จักภารกิจของกระทรวงฯ และทราบประเด็นที่ไทยให้ความสนใจ ๓) ทำข้อสอบย้อนหลังเท่าที่ทำได้และพยายามหาแนวข้อสอบ หรือ pattern ของข้อสอบ สำหรับ ภาค ก หากสังเกตดูดี ๆ ข้อสอบแต่ละปีจะมีถ้ามคล้ายกันแต่เปลี่ยนสำนวนคำถามที่ใช้เท่านั้นเอง

ภาค ข ๑) ควรประเมินว่า ในขณะนั้น บริบทโลกเป็นอย่างไรและมีเหตุการณ์สำคัญใดเกิดขึ้นบ้าง ผลกระทบต่อไทยคืออะไรและอย่างไร ไทยควรรับมือหรือใช้ประโยชน์อย่างไร ๒) ควรศึกษาจุดยืนไทยในประเด็นต่าง ๆ อาจลองกำหนดเองตามความรู้/ประสบการณ์ที่มี หรือเริ่มศึกษาจากแผนการต่างประเทศ “5S/๕มี” ของกระทรวงฯ ๓) ควรอ่านข่าวสารนิเทศเพื่อสังเกตท่าทีและการดำเนินงานของกระทรวงฯ ในประเด็นต่าง ๆ อาจใช้เป็นตัวอย่าง หรือเป็นหลักฐานสนับสนุนในการตอบข้อสอบ อาจติดตามรายการ Spokesman Live!!! ของกรมสารนิเทศประกอบเพราะช่วยสรุปประเด็นสำคัญไว้อย่างดีเยี่ยม

ภาษาอังกฤษ ๑) เมื่ออ่านข่าวภาษาอังกฤษ ควรสังเกตการใช้คำ โครงสร้างประโยคและสไตล์ในการเขียน เพราะปีที่ผ่านมา ภาค ก ไม่ได้ออก ‘แกรมม่า’ ตรง ๆ แต่ออกเป็น ‘collocation’ หรือ ‘คำสร้อย’ ของศัพท์ต่าง ๆ ซึ่งเก็งสอบได้ไม่ง่าย จึงควรอาศัยความคุ้นชินจากการอ่านข่าวภาษาอังกฤษ เยอะ ๆ ๒) ควรศึกษาสำนวนการแปลและการเขียนของกระทรวงฯ จาก ข่าวสารนิเทศหรือ social media ต่าง ๆ ของกระทรวงฯ เพื่อให้คุ้นเคยและ อาจช่วยให้เราวางแผนในการเขียนได้ว่าควรจัดรูปแบบอย่างไร ๓) ควรฝึกอ่าน ภาษาอังกฤษให้เป็นนิสัย ควรฝึกเขียนและแปลอย่างสม่ำเสมอเพื่อไม่ให้มือแข็ง ตอนสอบ

การเขียนตอบ ๑) โดยพื้นฐานเรียงความประกอบด้วย บทนำ เนื้อความ และ สรุป โดยควรร่างโครงเนื้อหาคร่าว ๆ ก่อนเขียนจริง ๒) บทนำควรมี ข้อโต้แย้งหรือ argument ที่ชัดเจน หมายถึงควรระบุให้ชัดเจนว่าอะไรคือ คำตอบของเราต่อคำถามในข้อนั้น ๆ ๓) เนื้อความควรมี ๓ ย่อหน้า แต่ละ ย่อหน้าควรอธิบายเหตุผลสนับสนุนข้อโต้แย้งของเรา ๔) สรุปควรเป็นการขมวด ทุกอย่างทีกล่าวมา พร้อมเสนอความคิดเห็นของผู้เขียน ๕) ควรเขียนกระชับ เป็นระบบ และวิเคราะห์อย่างรอบด้านและมีเหตุผล

ภาค ค ซึ่งด้านสุดท้ายนี้ไม่ได้เน้นความรู้วิชาการแต่เน้นความ “ครบเครื่อง” เพราะถึงที่สุดแล้ว นักการทูตที่ดีคือคนที่ “มีเสน่ห์” เป็นคนที่

ทำให้ทุกคนต้องหยุดมองด้วยความประทับใจ ซึ่งไม่เกี่ยวกับรูปร่างหน้าตา แต่อย่างไร การจะเป็นคนคนนี้ไม่มีสูตรสำเร็จ แต่เท่าที่สังเกตมา อาจมี ดังนี้

- ๑) เป็นตัวเองในแบบที่ดีกว่าเดิม
- ๒) เป็นคนพูดเก่งหรือพูดได้อย่างน่าฟัง ซึ่งอาจฝึกได้โดยการฝึกพูดทุกวันอาจฝึกพูดหน้ากระจกหรือพูดให้เพื่อนฟัง เพื่อที่จะได้ไม่ตื่นเวที ต้องพูดได้อย่างมีจังหวะจะโคน มีการเน้นคำสำคัญ สบตา ผู้ฟัง และมีภาษากายประกอบตามความเหมาะสม
- ๓) เป็นคนยิ้มแย้มบ้าง และหากเป็นไปได้ ยิ่งมุกตลกสักหน่อยจะทำให้มีเสน่ห์มากขึ้น
- ๔) เป็นคนจริงใจ นอบน้อม และพร้อมช่วยเหลือผู้อื่น และ
- ๕) เป็นคนที่ยืนหยัดในสิ่งที่ตัวเองเชื่อ แต่พร้อมจะรับฟังมุมมองที่แตกต่างและพร้อมร่วมกันหาทางออกที่ทุกฝ่ายยอมรับได้

ผมหวังว่าทั้งหมดนี้จะเป็นประโยชน์บ้างไม่มากก็น้อยสำหรับทุก ๆ ท่าน
แน่นอนว่ากระทรวงการต่างประเทศต้อนรับคนที่มีฝันร่วมกันนะครับ

นายณัฏฐ์ พงษ์ศรี

นักการทูตปฏิบัติการ กรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศ

‘อาสาสมัครเพื่อนไทย’ ทูตแห่งการพัฒนาในภาคประชาชน

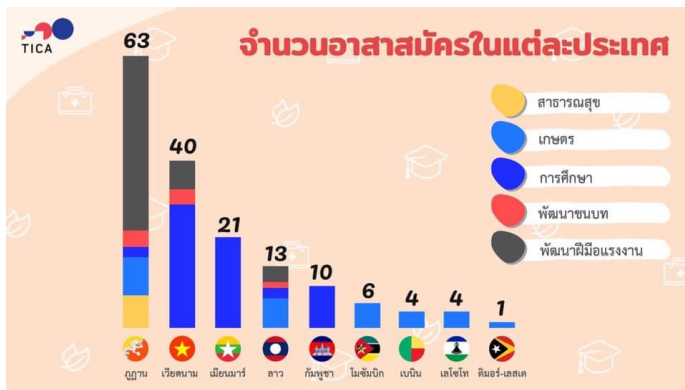
ปัจจุบันมีคนไทยกว่า ๑.๖ ล้านคนที่อาศัยอยู่ในทุกมุมโลก ไม่ว่าจะในฐานะนักท่องเที่ยว แรงงาน นักธุรกิจ ครู หรือนักศึกษา ฯลฯ โดยท่านเหล่านั้นอาจเรียกได้ว่าเป็นตัวแทนประเทศไทยในการนำเสนอวัฒนธรรมไทยสู่สายตาคนทั่วโลก ทั้งนี้ กระทรวงการต่างประเทศเชื่อมั่นในแนวคิด **“การทูตภาคประชาชน”** (People’s Diplomacy) ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีของไทยกับนานาชาติ

โดยรายการ Spokesman Live!!! คุยมรอบโลกกับโฆษก กต. ได้ร่วมพูดคุยกับ ๓ อาสาสมัครใน ๓ ประเทศ จากโครงการอาสาสมัครเพื่อนไทย (Friends from Thailand) ผู้เปรียบเสมือนนักรทูตนอกเครื่องแบบ โดยท่านสามารถรับชมรายการย้อนหลังได้ที่ <https://youtu.be/cx8JO3Ug-B8>

ที่มา: กระทรวงการต่างประเทศ

ปัจจุบันโครงการอาสาสมัครเพื่อนไทยดำเนินโครงการมานานกว่า ๑๕ ปี พร้อมส่งอาสาสมัครไปปฏิบัติการกิจมาแล้วมากกว่า ๑๖๐ ราย ในพื้นที่ ๙ ประเทศทั่วโลก โดยวันนี้เราจะมาร่วมพูดคุยกับ คุณนิติศาสตร์ อาสาสมัครเพื่อนไทยใน สปป. ลาว คุณจิราภรณ์ อาสาสมัครเพื่อนไทยในเมียนมา และ คุณพทุธภูมิ อาสาสมัครเพื่อนไทยในประเทศเบเนินและภูฏาน

ที่มา: TICA Cooperation กรมความร่วมมือระหว่างประเทศ

คุณนิติศาสตร์ คล้ายสมจิตร หรือ แม็กนัม อาสาสมัครเพื่อนไทยครูสอนดนตรีสากล ณ วิทยาลัยศิลปศึกษาแห่งนครหลวงเวียงจันทน์ สปป.ลาว รับหน้าที่สอนเปียโน ไวโอลิน แซกโซโฟน และกีตาร์ ให้กับนักศึกษาในวิทยาลัย ช่วงแรกนั้นคุณแม็กนัมบอกว่า อุปสรรคสำหรับการปฏิบัติหน้าที่ของตนคือ เรื่องภาษาแม้ภาษาไทยและภาษาลาวมีความใกล้เคียงกัน แต่ก็ต้องใช้ระยะเวลา ในการสร้างความคุ้นเคย

คุณแม็กนัมยังกล่าวอีกว่า ก่อนมาเป็นอาสาสมัครเพื่อนไทย ไม่เข้าใจเลย ว่าทำไมผู้คนมักเรียกความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับ สปป.ลาว ว่าเป็น “บ้านพี่เมืองน้อง” แต่ตอนนี้เขาเข้าใจแล้ว เพราะตลอดระยะเวลาที่อาศัยอยู่ที่ สปป.ลาว คุณแม็กนัมได้รับสิ่งตอบแทนที่สำคัญมากที่สุด นั่นก็คือ “มิตรภาพ” ไม่ว่าจะป็นระหว่างครูและศิษย์ หรือระหว่างเพื่อนร่วมงาน ซึ่งทุกคนเปรียบเสมือนกับเป็นครอบครัว หรืออาจเรียกได้ว่าเป็นพี่น้องต่างสัญชาติ ก็ได้เช่นกัน

คุณจิราภรณ์ สุขแป้น หรือ อีฟ อาสาสมัครเพื่อนไทยครูผู้ช่วยสอนภาษาไทย ณ มหาวิทยาลัยภาษาต่างประเทศอย่างกุ่ม ประเทศเมียนมา คุณแป้งเล่าว่าคนไทยหลายคนมีทัศนคติในแง่ลบต่อชาวเมียนมา โดยบางคนถึงกับถามว่าทำไมถึงเลือกไปเป็นอาสาสมัครที่เมียนมา ซึ่งคุณอีฟตอบไปว่า ตนรู้สึกมีความผูกพันกับเมียนมา เพราะเคยศึกษาอยู่ในประเทศนี้

คุณอีฟเล่าว่า ที่จริงแล้วคนเมียนมาคล้ายคนไทยมาก ไม่ว่าจะในลักษณะภายนอกและอุปนิสัยต่าง ๆ อีกทั้งชาวเมียนมาให้ความสนใจเกี่ยวกับประเทศไทยเป็นอย่างมาก มีนักศึกษาเมียนมาจำนวนมากที่สมัครเรียนวิชาภาษาไทย

ตลอดระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเมียนมา คุณอีฟไม่เพียงแต่สอนภาษาไทยเท่านั้น แต่ยังสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้นอกห้องเรียนให้กับผู้ที่สนใจด้วย

อาทิ การจัดชั้นเรียนพิเศษสอนแกะสลักผลไม้ตามแบบฉบับแม่ศรีเรือน และทิ้งท้ายการสัมภาษณ์ว่า ในฐานะผู้สอนเธอรู้สึกภูมิใจมากที่ได้เป็นส่วนหนึ่งในการนำเสนอวัฒนธรรมไทยให้กับชาวเมียนมา

อาสาสมัครคนสุดท้ายที่เราจะมาพูดคุยด้วยในวันนี้ คือ คุณปิ๊ก หรือ นายพุทธภูมิ อาชานอก อาสาสมัครเพื่อนไทย ณ เบนิน และภูฏาน ซึ่งแตกต่างจากอาสาสมัครเพื่อนไทยท่านอื่น เนื่องจากคุณปิ๊กมีโอกาสได้ไปปฏิบัติหน้าที่เป็นอาสาสมัครใน ๒ ประเทศ ในภูมิภาคแอฟริกาตะวันตกและเอเชียใต้ รับหน้าที่พัฒนาคุณภาพการสอนวิชาชีพรถจักรยานและการช่าง

คุณปิ๊กเริ่มสอนจากระดับง่ายไปสู่ยาก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาค่อยเป็นค่อยไป รวมทั้งได้จัดกิจกรรมจิตอาสาต่าง ๆ อาทิ การลงพื้นที่เข้าไปดูแล และซ่อมแซมเครื่องใช้ไฟฟ้าให้กับชุมชนโดยรอบสถาบันการศึกษา

ซึ่งคุณปิ๊กเล่าว่า กิจกรรมดังกล่าว นอกจากจะเป็นการช่วยเหลือชุมชนแล้ว ยังเป็นโอกาสให้นักศึกษาได้นำความรู้ในห้องเรียนมาลงมือปฏิบัติจริง ถือเป็นโอกาสประชาสัมพันธ์โครงการอาสาสมัครเพื่อนไทยไปในตัว อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในระดับประชาชน ตามวัตถุประสงค์นโยบายการทูตภาคประชาชนของกระทรวงการต่างประเทศด้วย

หลังจากได้ทราบถึงประสบการณ์และมุมมองใหม่ ๆ จากอาสาสมัคร ทั้ง ๓ ท่าน คงมีหลายท่านที่สนใจอยากร่วมเป็นส่วนหนึ่งของอาสาสมัคร เพื่อนไทย โดยท่านสามารถติดตามวิธีการสมัครผ่านทางช่องทางออนไลน์ หรือเว็บไซต์ของกรมความร่วมมือระหว่างประเทศ (TICA) ที่ <https://tica-thaigov.mfa.go.th/th/index> ไม่นาน อาสาสมัครเพื่อนไทย คนต่อไปอาจเป็นคุณ

นายเอกวิทย์ ซอหะซัน

เจ้าหน้าที่ประมวลและวิเคราะห์ข่าว กรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศ

ประสบการณ์ตรงจากนักการทูตและ
เจ้าหน้าที่กระทรวงการต่างประเทศ

การช่วยเหลือคนไทยที่ถูกหลอกไปทำงานในกัมพูชา

“สวัสดิ์ดีค่ะ โทรจากบริษัท...นะคะ คุณมีพัสดุตกค้างส่งถึงจีน ตรวจสอบ เป็นสมุดบัญชีธนาคาร ๒๐ เล่ม หนังสือเดินทาง ๑๕ เล่ม บัตรประชาชน และ บัตร ATM จำนวนมาก หากไม่ใช่ของท่านแนะนำให้แจ้งความที่ สภ.เมืองภูเก็ต แต่หากท่านไม่สะดวกทางเราจะประสานงานให้ค่ะ” ดิฉันเชื่อว่าหลายท่าน คงเคยได้รับโทรศัพท์ในลักษณะนี้มาบ้างแล้ว ซึ่งเป็นเพียงหนึ่งในกลวิธีที่ มิจฉาชีพใช้หลอกลวงประชาชนเพื่อให้สูญเสียทรัพย์สิน แต่วันนี้ดิฉันไม่ได้ มาบอกเล่ากลวิธีที่เหล่ามิจฉาชีพใช้หลอกลวงคุณ แต่จะมาบอกเล่าสู่ท่านผู้อ่าน ว่า คนที่ทำงานในแก๊งคอลเซ็นเตอร์ที่โทรมาหาเรานั้น พวกเขาเป็นใคร ทำงาน ที่ไหน และมีจำนวนมากแค่ไหนกันนะ

ที่มา: สำนักข่าวกรมประชาสัมพันธ์

หากท่านติดตามข่าวก็จะเห็นได้ว่า มีแก๊งคอลเซ็นเตอร์เหล่านี้กระจายตัวอยู่ในหลายประเทศรอบบ้านเรา แต่ที่จะขอนำมาแบ่งปันในวันนี้ คือ เรื่องราวของกลุ่มคนไทยที่ไปทำงานอย่างผิดกฎหมายในประเทศกัมพูชา ซึ่งบางคนอาจจะทราบอยู่แล้ว หรือไม่ทราบมาก่อนก็ได้ว่า งานที่เดินทางไปทำ เป็นงานในลักษณะหลอกลวงคนไทยด้วยกันเอง และที่สำคัญ ถือเป็นงานที่ผิดกฎหมายทั้งในไทยและกัมพูชา

วันนี้ ดิฉันจึงขอพาท่านผู้อ่านไปรู้จักกลวิธีที่มีจฉาชีพใช้ประชาสัมพันธ์ชักชวน จูงใจ เพื่อหลอกลวงคนไปทำงาน ไปสอดส่องความเป็นอยู่ของคนเหล่านั้นว่า ดิจจริงตามที่โฆษณาไว้หรือไม่ ตลอดจนการช่วยเหลือเหยื่อคนไทยที่กัมพูชาว่ามีขั้นตอนอย่างไรบ้าง เพื่อให้เราท่านประชาชนคนไทยรู้เท่าทันและไม่ตกเป็นเหยื่อขบวนการแบบนี้อีกต่อไปค่ะ ซึ่งดิฉันได้เก็บตกมาจากการสัมภาษณ์พูดคุยสายตรงกับคุณวรินทร์ธร ตันวิเชียร หรือคุณอีฟ เจ้าหน้าที่กงสุล ประจำสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงพนมเปญ ค่ะ

จุดเริ่มต้นของปัญหาส่วนหนึ่งน่าจะเกิดจากสถานะเศรษฐกิจขบเซาภายในประเทศ ทำให้ผู้คนเริ่มแสวงหาหนทางในการทำงานที่หลากหลายมากขึ้น คุณอีฟเล่าว่า สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงพนมเปญ ได้สอบถามคนไทยที่ถูกหลอกลวงถึงวิธีการที่มีจฉาชีพใช้ในการโฆษณาชักชวนให้มาทำงาน พบว่ามีจฉาชีพจะโฆษณาชวนเชื่อตามสื่อสังคมออนไลน์ต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น

กลุ่มเฟซบุ๊ก หรือกลุ่มไลน์ โดยโฆษณาเชิญชวนมาทำงานในลักษณะที่ว่า “รับสมัครเจ้าหน้าที่แอดมิน ออนไลน์ ตอบแชทลูกค้า รายได้ดี อยู่ฟรี กินฟรี สถานที่ทำงาน ปอยเปต” และการประชาสัมพันธ์งานว่า “ทำงาน และได้รับผลตอบแทนดี” ทำให้เป็นที่สนใจของคนที่กำลังหางานทำ ซึ่งส่วนใหญ่ มักจะเป็นเยาวชนจากภาคเหนือในจังหวัดเชียงใหม่ และเชียงราย อายุตั้งแต่ ๑๕ - ๓๐ ปี ที่หลงเชื่อคำโฆษณา จนยอมเดินทางข้ามแดนไปทำงาน

ข่าวกรมการกงสุลเพื่อคนไทย
24 กุมภาพันธ์ 2563

ระวัง! ถูกหลอกหลวง ให้เดินทางไปทำงานใน... กัมพูชา

- ปัจจุบัน พบว่ามีขบวนการหลอกหลวงคนไทย ซึ่งมีนายทุนชาวต่างชาติชักชวนคนไทย ให้เข้าไปทำงานแอดมินออนไลน์/ ตอบแชทลูกค้าในพื้นที่ จ.สikhu กัมพูชา โดยโฆษณา รับสมัครงานบนสื่อสังคมออนไลน์ อาทิ กลุ่มเฟซบุ๊ก กลุ่มไลน์ หลอกหลวงว่ามีค่าตอบแทนสูง สวัสดิการดี มีที่พัก และอาหารให้
- เมื่อคนไทยตกลงทำงานและเดินทางไปถึง กัมพูชา จะถูกบังคับให้ทำงานในแก๊งคอลเซ็นเตอร์ แก๊ง SMS หลอกหลวง เว็บไซต์พนันผิดกฎหมาย มีการกักขัง ให้อาหาร และมีการผู้ว่าจะทำร้ายร่างกาย ขีดเอกสารประจำตัว รวมทั้งมีการส่งขายต่อให้นายจ้างรายอื่นต่อไป

กรมการกงสุลจึงขอแจ้งเตือนคนไทย อภัยหลงเชื่อและตกเป็นเหยื่อขบวนการหลอกหลวงไปทำงานในกัมพูชา

- ผู้ที่เดินทางเข้ากัมพูชาโดยผิดกฎหมายจะถูกเนรเทศและขึ้นบัญชีดำ และอาจได้รับบทลงโทษตามกฎหมาย ดังนี้
 - จำคุก 3 - 6 เดือน
 - ปรับไม่เกิน 2 ล้านบาท (ประมาณ 15,000 บาท)
- ระหว่างการดำเนินกระบวนการเนรเทศ จะถูกกักตัวแบบขังรวม โดยไม่มีಯากว่น

#ด้วยความช่วยเหลือคนไทยทุกแห่ง

DC Center ศูนย์การกงสุล
กระทรวงการต่างประเทศ
02-5728442

Hotline อานาเบตติงรายชื้อ ณ กรุงพนมเปญ
+855-77-888-114

Facebook: Royal Thai Embassy,
Phnom Penh

ที่มา: กระทรวงการต่างประเทศ

เมื่อปี ๒๕๖๓ ซึ่งเป็นช่วงสถานการณ์โควิด-๑๙ เริ่มระบาด จำนวนคนไทยที่เลือกเดินทางไปทำงานที่กัมพูชามีเพิ่มมากขึ้นจนถึงปัจจุบัน โดยคาดว่า มีคนไทยทำงานอย่างผิดกฎหมายในกัมพูชาประมาณ ๓,๐๐๐ คน โดยอาศัยอยู่ในตัวเมืองใหญ่ ๆ อาทิ พระสีหนุ ปอยเปต กรุงพนมเปญ และ บริเวณรอยต่อชายแดน กัมพูชา – เวียดนาม

เมื่อมีการตกลงที่จะเดินทางไปทำงานแล้ว นายหน้าจะนัดพบบริเวณ ชายแดนไทย-กัมพูชา และใช้ช่องทางธรรมชาติข้ามแดนไปกัมพูชา ซึ่งถือเป็นการเดินทางเข้าประเทศแบบผิดกฎหมาย เพราะไม่ใช้หนังสือเดินทาง แล้วยัง ไม่มีวีซ่าทำงาน และไม่ผ่านกระบวนการตรวจคนเข้าเมืองที่ด่านข้ามแดนอีกด้วย องค์ประกอบครบถ้วนขนาดนี้ ฟันธงได้เลยค่ะว่า “เป็นงานที่ผิดกฎหมาย อย่างแน่นอน” นอกจากนั้น ท่านอาจตกเป็นเหยื่อของกระบวนการค้ามนุษย์ อีกก็เป็นได้ค่ะ

เมื่อนายหน้านำพาท่านข้ามแดนและเดินทางถึงปลายทาง ท่านอาจ ถูกบังคับให้ทำงานในแก๊งคอลเซ็นเตอร์ หรือเว็บไซต์พนันผิดกฎหมาย ซึ่งเป็น งานที่ใช้หลอกลวงคนไทยด้วยกันเอง และแน่นอนค่ะว่า สภาพความเป็นอยู่ ก็ไม่ได้เป็นดังที่โฆษณาหรือสัญญาไว้ และหากทำงานได้ถึงเป้าที่กำหนดไว้ ท่านอาจถูกบังคับให้ทำงานหนักเกินเวลา ถูกกักขัง ให้อุดอาหาร ถูกข่มขู่ ถูกลงโทษ หรือบางท่านอาจถึงขั้นถูกทำร้ายร่างกาย

สำหรับคนไทยที่ตกเป็นเหยื่อในขบวนการข้างต้น หรือท่านที่มีญาติหรือเพื่อนที่ตกอยู่ในสถานการณ์นี้ สามารถติดต่อขอรับความช่วยเหลือจากสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงพนมเปญ ตามช่องทางต่าง ๆ ดังนี้ค่ะ

๑) โทรศัพท์สายฉุกเฉิน สถานเอกอัครราชทูตฯ +๘๕๕ ๗๗ ๘๘๘ ๑๑๔ หรือ Call Center ๒๔ ชั่วโมง กรมการกงสุล +๖๖ ๒๕๗๒ ๘๔๔๒

๒) Line Official: @053lyyej (<https://line.me/ti/p/@053lyyej>)

๓) Facebook: Royal Thai Embassy, Phnom Penh (<https://www.facebook.com/thaiembassy.pnh>)

๔) E-mail: thaiembassy.pnh@mfa.mail.go.th

ตั้งแต่ปี ๒๕๖๓ - ปัจจุบัน สถานเอกอัครราชทูตฯ ได้ช่วยเหลือคนไทยที่ถูกหลอกไปทำงานแล้วประมาณ ๓,๐๐๐ - ๓,๕๐๐ ราย โดยกระบวนการช่วยเหลือจะเป็นดังนี้ค่ะ เมื่อสถานเอกอัครราชทูตฯ ได้รับแจ้งข้อมูลจากช่องทางต่าง ๆ ที่กล่าวข้างต้น สถานเอกอัครราชทูตฯ จะรวบรวมรายชื่อและส่งให้ทางการกัมพูชา โดยแต่ละครั้งก็จะมีคำขอรับการช่วยเหลือตั้งแต่ ๑๐ - ๑๐๐ คน

ทางการกัมพูชาจะดำเนินการเข้าให้ความช่วยเหลือ ซึ่งอาจจะใช้เวลาตั้งแต่เป็นวัน เป็นสัปดาห์ หรือเป็นเดือน ขึ้นอยู่กับกรณีไป หากจำนวน

ผู้ตกเป็นเหยื่อมีมากจนทางการกัมพูชามีสถานที่กักตัวไม่เพียงพอ คนไทยเหล่านี้จะต้องอยู่ในความดูแลของสถานเอกอัครราชทูตฯ ซึ่งพี่น้องเหล่านี้ยังไม่สามารถเดินทางกลับประเทศไทยได้ในทันที แต่จะต้องรอจนกว่าทางการกัมพูชาเสร็จสิ้นขั้นตอนการอนุมัติให้เนรเทศกลับประเทศได้ เนื่องจากคนไทยเหล่านี้เป็นผู้กระทำผิดตามกฎหมายกัมพูชาในข้อหาเข้าเมืองผิดกฎหมาย ซึ่งอาจจะใช้ระยะเวลาเป็นเดือนหรือยาวนานกว่านั้น

ในระหว่างนั้น เป็นหน้าที่ของสถานเอกอัครราชทูตฯ ของเราแล้วค่ะ ที่จะ ยื่นมือเข้ามาให้ความช่วยเหลือ ดูแล จัดหาห้องพักและอาหารให้กับกลุ่มคนไทยที่ตกเป็นเหยื่อของแก๊งเหล่านั้น จนกว่าทางการกัมพูชาจะมีคำสั่งอนุมัติให้เนรเทศ (ส่งตัว) กลับประเทศไทยค่ะ แม้ว่าพวกเราไม่อยากจะเห็นภาพเหตุการณ์เช่นนี้ แต่เป็นหน้าที่ที่เจ้าหน้าที่กงสุลพร้อมจะให้ความช่วยเหลือแก่ท่านเสมอ เมื่อท่านประสบเหตุในต่างประเทศค่ะ

แต่ทั้งนี้ ดิฉันขอเรียนเพื่อเป็นข้อมูลให้คุณผู้อ่านได้รับทราบด้วยว่า ในกรณีที่คนไทยตกทุกข์ได้ยากในต่างประเทศ และมาขอรับความช่วยเหลือในการเดินทางกลับไทยจากสถานเอกอัครราชทูตหรือสถานกงสุลใหญ่ที่ตั้งกระจายอยู่ทั่วโลก ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในระหว่างการรอ ไม่ว่าจะเป็นค่าที่พัก ค่าอาหาร ค่าเดินทาง (ค่ารถค่าเรือค่าตัวเครื่องบิน) ค่าปรับกรณีที่อยู่เกินกำหนด หรือค่าใช้จ่ายอื่นๆ เช่น ค่ารักษาพยาบาล ท่านจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบด้วยตนเอง

พูดง่าย ๆ แบบตรงไปตรงมาก็คือ คุณมาขอยืมเงินหลวงนั่นเอง ดังนั้น เมื่อเป็นเงินยืมคุณจึงต้องชดใช้เงินคืนเมื่อเดินทางกลับถึงบ้านแล้วล่ะ และ ส่วนที่ว่า จะจ่ายเงินคืนอย่างไรนั้น ขอสงวนไว้เป็นเรื่องส่วนบุคคลแล้วกันนะคะ

ดังนั้น หากท่านพบเห็นการโฆษณาชวนเชื่อในลักษณะหลอกลวง ให้ไปทำงานแบบผิดกฎหมาย เพื่อป้องกันไม่ให้ผู้อื่นตกเป็นเหยื่อ ท่านสามารถ แจ้งความออนไลน์ผ่านเว็บไซต์สำนักงานตำรวจแห่งชาติ หรือโทรแจ้งสายด่วน ของกองบัญชาการตำรวจสืบสวนสอบสวนอาชญากรรมทางเทคโนโลยี ๑๔๔๑ และศูนย์ปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ๐๘๑ - ๘๖๖ - ๓๐๐๐

ท้ายที่สุด อยากฝากเตือนคนไทยว่า อย่าหลงเชื่อโฆษณารับสมัครงาน ชวนเชื่อต่าง ๆ โดยเฉพาะที่ประชาสัมพันธ์ว่า เป็นงานง่าย เงินดี อยู่ฟรี เนื่องจาก ของแบบนี้ไม่มีอยู่จริงบนโลกของมิถุนาชีพ และขอฝากย้ำเตือนไปยัง ผู้ที่อยากมาลองเสี่ยงโชคดูว่า ไม่คุ้มเลยล่ะ เพราะจากที่สถานเอกอัครราชทูตฯ ได้สอบถามคนไทยที่ถูกหลอกมา ทุกคนล้วนหลงเชื่อคำลวงจากโฆษณาชวนเชื่อ แต่เมื่อเดินทางมาถึงกัมพูชา ทุกอย่างกลับไม่เป็นไปตามที่โฆษณาไว้ ทั้งยัง ถูกกักขังและทำร้ายร่างกาย

ตั้งนั้น อย่าลองเสี่ยงไปเลยล่ะ เพราะท่านอาจไม่ได้โชคดีได้เดินทางกลับบ้านเหมือนกับคนที่สถานเอกอัครราชทูตฯ ได้ช่วยเหลือออกมา และขออย่าว่า งานเหล่านั้นเป็นงานที่ผิดกฎหมายไทยและกัมพูชาอีกด้วยล่ะ

ก่อนปิดท้ายในวันนี้ ท่านผู้อ่านอย่าลืมกดติดตามเพื่อไม่ให้ท่านพลาดข้อมูลข่าวสารที่น่าสนใจเกี่ยวกับการต่างประเทศในหลากหลายแง่มุม และหากท่านผู้อ่านสนใจอยากทราบข่าวสารข้อมูลในเรื่องใด แจ้งความประสงค์มาได้ นะคะ ดิฉันและเพื่อนๆ ทีมงาน Blockdit กระทรวงการต่างประเทศ พร้อมรับไปสรรหามาฝากท่านเสมอค่ะ

นางสาวพัฒนัชชิตา โชติจินตนาทัศน์

เจ้าหน้าที่ประมวลและวิเคราะห์ข่าว กรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศ

ประสบการณ์การเป็นผู้ประสานงานประจำคณะสื่อทางการ สหรัฐฯ ในช่วงการเป็นเจ้าภาพเอเปค ๒๐๒๒ ของไทย

*“ในยุคดิจิทัล เราต้องมีภาพถ่ายมายืนยัน ถึงจะพิสูจน์ได้ว่าเหตุการณ์
นั้นเกิดขึ้นจริง”*

ประโยคดังกล่าวเป็นประโยคที่ผมได้ยินในระหว่างการประชุม
ผู้ประสานงานประจำคณะสื่อทางการ (Media Liaison Officer: MLO)
ครั้งแรก สำหรับสัปดาห์การประชุมผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปค ๒๐๒๒ ที่ประเทศ
ไทยเป็นเจ้าภาพ และเป็นที่มาของการรับหน้าที่ของผมในการประชุมระดับโลก
ของไทยครั้งนี้

ภาพทีม MLO และ LO กับนายโรเบิร์ต โกดอค
เอกอัครราชทูตสหรัฐอเมริกาประจำประเทศไทย (ที่มา: ผู้เขียน)

โดยที่การประชุมเอเปคนั้นเป็นการประชุมขนาดใหญ่ กรมสารนิเทศ จึงมีความจำเป็นต้องรวบรวมบุคลากรจำนวนมากจากทุกกรม กอง สำนัก ของกระทรวงการต่างประเทศ เพื่อมาปฏิบัติหน้าที่ประสานงานสื่อมวลชน ทางการจากเขตเศรษฐกิจต่าง ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย โดยเขตเศรษฐกิจที่ ผมได้รับหน้าที่ดูแล คือ สหรัฐอเมริกา ร่วมกับนักการทูตมากประสบการณ์ อีกสองท่าน ได้แก่ “พีบีท” (นายภาณุภัทร ชวนะนิกุล) จากกรมสนธิสัญญา และกฎหมาย และ “พีชิน” (นายชินวุฒิ เศรษฐวิวัฒน์) จากสำนักนโยบาย และแผน

ผู้อ่านอาจจะสงสัยว่า “สื่อมวลชนทางการคืออะไร” และแตกต่างจาก สื่อมวลชนทั่วไปอย่างไร เหตุใดจึงต้องมีผู้ประสานงานประจำคณะด้วย

ในช่วงแรกของการรับหน้าที่ ผมขอยอมรับแบบตรง ๆ เลยว่า ผมก็มี ข้อสงสัยไม่ต่างกับทุกท่านครับ แต่ระหว่างปฏิบัติหน้าที่ก็ทำให้เข้าใจถึงภารกิจที่ ตนเองต้องทำได้ดียิ่งขึ้น โดยสื่อทางการ หรือ Official Media นั้นหมายถึง สื่อมวลชนที่แต่ละเขตเศรษฐกิจจะบุผ่านช่องทางการทูตมาว่า บุคคลเหล่านี้ คือ สื่อทางการที่จะติดตามตัวผู้นำ และคอยเก็บภาพเหตุการณ์และรายละเอียด ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นตลอดระยะเวลาการประชุมสื่อทางการนี้อาจเป็นได้ทั้งรูปแบบ ช่างภาพ ช่างวิดีโอทัศน์ หรือนักเขียน ซึ่งแต่ละเขตเศรษฐกิจก็ได้ส่งรายชื่อ สื่อทางการในจำนวนที่มากน้อยแตกต่างกันไป

ในช่วงแรกของการปฏิบัติหน้าที่ เรียกได้ว่าเป็นช่วงแห่งการเตรียมความพร้อม กล่าวคือ มีทั้งการช่วยอำนวยความสะดวกการลงทะเบียน สื่อมวลชน และการลงสำรวจพื้นที่ร่วมกับคณะทำงานที่เดินทางล่วงหน้าจากสหรัฐอเมริกา ไม่ว่าจะเป็น สถานที่จัดงานอย่างศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ รวมทั้งบริเวณสนามบิน และ สถานที่อื่น ๆ ที่ผู้เรามีกำหนดจะไปเยี่ยมเยือน

ทีม MLO ต้องมีการประสานงานอย่างใกล้ชิดกับทีมประสานงานของหัวหน้าคณะผู้แทนเขตเศรษฐกิจ (Liaison Officer: LO) ในส่วนของการสำรวจสถานที่ต่าง ๆ หากมีคำถามที่เกี่ยวข้องกับการถ่ายภาพของสื่อ ก็เป็นหน้าที่ของทีม MLO ที่จะต้องเข้าไปตอบคำถามหรือหาข้อมูลมาให้

ความท้าทายอีกประการหนึ่งของการปฏิบัติหน้าที่ผู้ประสานงานประจำคณะสื่อทางการ คือ การทำให้ทุกฝ่ายมีความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกัน เพราะมีรายละเอียดจำนวนมากที่คณะผู้แทนหรือผู้เข้าร่วมการประชุมจำเป็นต้องทราบ จึงเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องเน้นย้ำข้อมูลให้คณะผู้แทนฝ่ายสหรัฐฯ เข้าใจอย่างถูกต้อง ชัดเจน อีกทั้งต้องแสดงให้เห็นถึงความหนักแน่น เพื่อให้ฝ่ายนั้นมีความมั่นใจและเชื่อใจในการทำงานของเรา บ่อยครั้งอาจเจอคำถามที่ยังไม่ทราบ หรือไม่สามารรถให้คำตอบได้ในทันที เราก็จะต้องจดคำถามไว้ให้ดี เพื่อสอบถามกับศูนย์ข่าวกรมสารนิเทศ และนำคำตอบกลับมาให้โดยเร็วที่สุด

เมื่อถึงสัปดาห์แห่งการประชุมผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปค (APEC Economic Leaders' Week: AELW) ระหว่างวันที่ ๑๔ – ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ ก็เป็นเวลาที่มีการปฏิบัติหน้าที่จริงมาถึงโดยสถานการณ์ระหว่างสัปดาห์นั้น เรียกได้ว่าเป็นช่วงเวลาที่ต้องเตรียมพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ และเราต้องปฏิบัติหน้าที่เฉพาะหน้าที่ได้ดีที่สุด

ไม่เพียงแต่ประเทศไทยจะมีแขกคนสำคัญจากสหรัฐอเมริกาอย่าง นางคามาลา แฮร์ริส รองประธานาธิบดีสหรัฐฯ เท่านั้น แต่ยังมีแขกสำคัญอีกหลายท่านอย่าง นายแอนโทนี บลิงเคน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศสหรัฐฯ และนางแคเทอริน ไท้ ผู้แทนการค้าสหรัฐฯ มาร่วมคณะด้วย จึงส่งผลให้ทีม MLO มีภารกิจบางส่วนที่ต้องอำนวยความสะดวกให้กับสื่อทางการของผู้แทนทุกท่านในเวลาเดียวกัน หรือเวลาใกล้เคียงกัน

การมีผู้นำระดับสูงที่มีกำหนดการแน่นขนัด ทำให้บ่อยครั้งมีภารกิจเกิดขึ้นในระยะเวลาที่ใกล้เคียงกัน จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ทีม MLO จะต้องแบ่งทีมไปดูแลตามสถานที่ต่าง ๆ และต้องศึกษากำหนดการของแต่ละวัน และจำนวนสื่อที่เข้างานได้ โดยที่ ๆ ในทีมมีการทำ ‘Order of the Day’ หรือกำหนดการประจำวันอย่างละเอียด ในช่วงคำของทุกวัน เพื่อเป็นการเตรียมพร้อมรับวันใหม่

ในส่วนของการปฏิบัติหน้าที่ของทีม MLO ระหว่างช่วงการประชุม สิ่งหนึ่งที่ต้องยึดมั่น คือ การอำนวยความสะดวกให้สื่อสามารถเก็บภาพได้ดีที่สุด

ในขณะเดียวกันก็ต้องคอยดูแลสื่อให้อยู่ในระเบียบและกติกาที่ฝ่ายเจ้าภาพกำหนดไว้ด้วยเช่นกัน และในบางครั้งจะมีคำขอเพิ่มเติมจากฝ่ายสหรัฐฯ ซึ่งเป็นหน้าที่ของทีม MLO ที่จะต้องประสานงานกับกรมสารนิเทศว่าคำขอเพิ่มเติมเหล่านั้นสามารถกระทำได้หรือไม่

สิ่งที่ผมได้เรียนรู้จากการปฏิบัติหน้าที่ครั้งนี้ คือ “แม้ว่าฉากหน้าเรายึดมั่นกับกฎระเบียบที่ปรากฏในคู่มือสื่อมวลชน ขณะเดียวกันเราก็สามารถประสานงานกับหน่วยงานให้พิจารณายืดหยุ่นได้ด้วยเช่นกัน” ทั้งนี้แน่นอนว่าทุกอย่างจะต้องเป็นไปตามความจำเป็นและความเหมาะสม

นางคามาลา แฮร์ริส รองประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกา ขณะเดินทางมาถึงประเทศไทย
(ที่มา: กระทรวงการต่างประเทศ)

เมื่อนางคามาลา แฮร์ริส เดินทางมาถึง ผมขออนุญาตแบ่งปันความรู้สึกส่วนตัวว่าตรงนี้รู้สึกตื่นเต้นและดีใจ เนื่องจากเป็นครั้งแรกที่ผมมีโอกาสได้ใกล้ชิดกับบุคคลสำคัญระดับโลก อย่างไรก็ตามเราต้องไม่ลืมหน้าที่ของตนเอง แม้ว่าผมจะรู้สึกประทับใจมากเพียงใดก็ต้องทำหน้าที่ดูแลสื่อทางการที่เดินทางมาพร้อมกับคณะ โดยในช่วงนั้นผมได้นำทางสื่อมวลชนลงจากเครื่องบินมาประจําณ จุดยืน เสร็จแล้วพาไปยังขบวนรถเพื่อเดินทางต่อไป

สื่อมวลชนทางการทั้งหมดได้ติดตามนางคามาลา แฮร์ริส ตลอดทั้งการเดินทาง ไม่ว่าจะเป็นการประชุม หรือการเยี่ยมชมทัศนศึกษาสถานที่ใดก็ตาม จึงเป็นสิ่งสำคัญที่เราต้องทำความรู้จักกับสื่อมวลชน เพื่อให้สื่อสารระหว่างกันได้ง่ายขึ้น ซึ่งระหว่างการอยู่ในประเทศไทย ผมและพี่ ๆ ทีม MLO ได้ติดตามดูแลสื่อ ตั้งแต่สถานที่หลักอย่างศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ โรงแรมแอทธินี ซึ่งเป็นสถานที่จัดการประชุม APEC CEO Summit ทำเนียบรัฐบาล รวมถึงวัดราชบพิธฯ

สำหรับผม แม้ว่าภารกิจของทีม MLO จะเป็นภารกิจที่ทั้งแปลกใหม่และมีความท้าทาย แต่ด้วยประสบการณ์ของพี่ ๆ อีกสองคนในทีม การรู้หน้าที่ความสามัคคี ประกอบกับทีมงานกรมสารนิเทศ ทีม LO ที่พร้อมให้การสนับสนุนทำให้ภารกิจทุกอย่างผ่านไปได้อย่างราบรื่น จนมาถึงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ ที่รองประธานาธิบดีแฮร์ริส เดินทางออกจากไทย ทำให้ผมรับรู้ได้ว่าภารกิจของทีม MLO ได้จบลงแล้ว

ด้วยเหตุผลที่ผมได้เล่ามานี้ คงจะพอทำให้ทุกท่านเห็นภาพรวมกันแล้วว่า เหตุใดตลอดระยะเวลา ๘ วันของการประชุมผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปคที่ผ่านมา จึงเป็นประสบการณ์หาไม่ได้จากที่ไหน แม้จะเหนื่อยและมีความกดดันอยู่บ้าง แต่ตัวผมก็รู้สึกประทับใจและดีใจที่ได้เป็นส่วนหนึ่งของการประชุมระดับโลก ที่ประเทศไทยเป็นเจ้าภาพในครั้งนี้

นอกจากนั้น ผมยังได้เห็นความสำคัญของการทำงานของสื่อมวลชนยิ่งขึ้น ซึ่งแน่นอนว่าไม่แพ้ภาครัฐและภาคเอกชนเลย เพราะหากไม่มีบุคคลเหล่านี้ การประชุมเอเปคและประเด็นต่าง ๆ ที่ประเทศไทยต้องการผลักดัน คงจะต้องจบลงอยู่เพียงแคในห้องประชุม ภาคประชาชนอาจจะไม่สามารถรับรู้ผลเหล่านี้ได้เลย

ด้วยเหตุนี้ผลการประชุมเอเปคที่ไทยเป็นเจ้าภาพจึงยังไม่จบลง เพียงแต่ ฟังจะเริ่มต้นขึ้นเท่านั้น ซึ่งหลังจากนี้เป็นหน้าที่ของพวกเราทุกคนที่จะทำให้ โมเดลเศรษฐกิจ BCG เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวัน เพื่อสร้างสังคมที่เปิดกว้างมีความเชื่อมโยง และสมดุลกันครับ

นายสิรภพ เตชะบุญ

ผู้ประสานงานประจำคณะสื่อทางการสหรัฐอเมริกา

ประจำสัปดาห์การประชุมผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปค ๒๐๒๒

เจ้าหน้าที่ติดตามและวิเคราะห์ข่าว กรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศ

ประสบการณ์การเป็นผู้ประสานงานประจำคณะสื่อทางการบรูไนฯ ในช่วงการประชุมผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปค ๒๐๒๒ ของไทย

เมื่อวันที่ ๑๔ - ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ ที่ผ่านมาไทยได้เป็นเจ้าภาพการประชุมสัปดาห์การประชุมผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปค (APEC Economic Leaders' Week: AELW) ตัวผมเองก็ได้รับหน้าที่สำคัญในการประชุมครั้งนี้ ในฐานะผู้ประสานงานประจำคณะสื่อทางการ (Media Liaison Officer: MLO) โดยมีหน้าที่หลักคือรับผิดชอบและดูแลคณะสื่อมวลชนทางการจากบรูไนดารุสซาลาม (บรูไนฯ)

ทีมงาน MLO และสื่อมวลชนจากบรูไนฯ (ที่มา: ผู้เขียน)

ผมเชื่อว่าหลายท่านอาจจะยังไม่ทราบถึงบทบาทของบรูไนฯ ในเวทีเอเปค ซึ่งแม้บรูไนฯ เป็นเขตเศรษฐกิจที่มีพื้นที่ไม่มาก แต่กลับมีความสำคัญอย่างยิ่ง โดยผมขอแนะนำให้ทุกท่านรับชมบทสัมภาษณ์ของท่านเอกอัครราชทูต ณ กรุงบันดาร์เสรีเบกาวัน เมืองหลวงของบรูไนฯ คุณบุศรา กาญจนาลัย เพื่อที่ทุกท่านจะได้รับทราบถึงความสำคัญของบรูไนฯ ในเวทีเอเปคครับ (<https://youtu.be/ZPi3UOuqswk>)

ภารกิจการเป็น MLO ของผมย้อนกลับไปก่อนเริ่มต้นสัปดาห์ AELW ราว ๒ เดือน ตั้งแต่การสำรวจสถานที่ ณ ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ ซึ่งเป็นสถานที่การจัดประชุมฯ ในปีนี้ พร้อมทำงานร่วมกับนักการทูตและเจ้าหน้าที่จากสถานเอกอัครราชทูตบรูไนฯ ประจำประเทศไทย รวมถึงดำเนินงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ทีมประสานงานของหัวหน้าคณะผู้แทนเขตเศรษฐกิจ (Liaison Officer: LO) เพื่อทำความเข้าใจรายละเอียดในแต่ละประเด็นร่วมกัน พร้อมทั้งประสานงานระหว่างกันมาโดยตลอดจนเริ่มต้นการประชุมฯ

ในช่วงเวลาก่อนเริ่มต้นสัปดาห์ AELW ผมและพีตริม (นางสาวญาณิษฐ์ ก้านเหลือง) เจ้าหน้าที่ลงทะเบียนสื่อมวลชนต่างประเทศ จากสำนักงานเลขานุการกรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศ และคูหุ MLO ของผม เราได้เตรียมความพร้อมร่วมกับสื่อมวลชนจากบรูไนฯ ในการลงพื้นที่สำรวจสถานที่ ณ ห้องประชุมต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นห้องประชุมที่จะใช้หารือในระดับ

พหุภาคีหรือทวิภาคี ตามกำหนดการที่เราได้รับจากสถานเอกอัครราชทูตบรูไนฯ เพื่อชักจูงและป้องกันความผิดพลาดที่ อาจเกิดขึ้นในสถานการณ์จริง

ผู้นำของบรูไนฯ ที่เข้าร่วมการประชุมสัปดาห์ผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปค คือ สมเด็จพระราชาธิบดีสุลต่านฮัสซานัล โบลเกียห์ สุลต่านและนายกรัฐมนตรีแห่งบรูไนฯ โดยเสด็จ ๆ พร้อมด้วยพระราชโอรส เจ้าชายอัब्ดุล มาทีน และแน่นอนว่า ตลอดทุกภารกิจของสมเด็จพระราชาธิบดีและพระราชโอรส นั้นจำเป็นต้องได้รับการบันทึกภาพถ่ายและวีดิทัศน์โดยสื่อมวลชน ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของผมในฐานะ MLO นั้นเอง

สมเด็จพระราชาธิบดีสุลต่านฮัสซานัล โบลเกียห์ พร้อมด้วยเจ้าชายอัब्ดุล มาทีนแห่งบรูไนฯ

ขณะถ่ายภาพพร้อมกับ พล.อ. ประยุทธ์ จันทร์โอชา และภริยา

(ที่มา: สำนักนายกรัฐมนตรีบรูไนฯ)

วันแรกของการรับหน้าที่เป็น MLO แบบเต็มตัวของผม ก็คือการเดินทางไปปรับเสด็จ สมเด็จพระราชาธิบดีและพระราชโอรส ณ ท่าอากาศยานทหาร ๒ กองบิน ๖ (บน.๖) ดอนเมือง กรุงเทพฯ ซึ่งต้องยอมรับเลยว่า ขณะนั้นผมตื่นเต้นมาก เพราะไม่เพียงแต่เป็นวันแรกที่จะได้ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะ MLO อย่างเต็มตัว แต่ยังเป็นครั้งแรกที่ผมจะได้พบกับผู้นำระดับโลกด้วย และได้เข้าเฝ้าฯ ทั้งสองพระองค์ ซึ่งมีพระราชจริยวัตรที่งดงามเป็นอย่างยิ่ง

วันนั้น ผมต้องพบกับอีกหนึ่งความท้าทาย คือ สื่อมวลชนที่ผมรับหน้าที่ดูแลจำเป็นต้องเดินทางติดตามไปพร้อมกับขบวนเสด็จฯ ทำให้หลังจากเสด็จฯ จากเครื่องบินพระที่นั่งและทรงมีพระราชปฏิสันถารกับคณะผู้ถวายการต้อนรับจากฝ่ายไทยแล้ว สื่อมวลชนจำเป็นต้องรีบดำเนินการกิจในการเก็บภาพและวิดิทัศน์ให้เรียบร้อย และรีบวิ่งไปขึ้นรถติดตาม ก่อนที่ขบวนเสด็จฯ จะเคลื่อนออกจากลานบินของท่าอากาศยานฯ

สมเด็จพระราชาธิบดีสุลต่านฮัสซานัล โบลเกียห์ และเจ้าชายอัปดุล มาตินแห่งบรูไนฯ

ณ ท่าอากาศยานทหาร (บน.๖) (ที่มา: APEC2022)

หลังจากผู้นำของแต่ละเขตเศรษฐกิจเดินทางมาถึงประเทศไทย AELW ก็ได้เริ่มต้นขึ้น และถึงแม้เราจะได้ทำการชักจูงกันมามากเพียงใด แต่นั่นอาจไม่จริงอาจไม่เป็นไปตามที่เราคาดไว้ เพราะกำหนดการต่าง ๆ สามารถเปลี่ยนแปลงได้เสมอ

หนึ่งกำหนดการที่ผมรับผิดชอบ และเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมทั้งเรื่องเวลา และสถานที่ คือ การหารือแบบทวิภาคีระหว่างบรูไนฯ และซาอุดีอาระเบีย โดยการหารือแบบทวิภาคี ณ สัปดาห์ AELW นั้น จะมีความซับซ้อนกว่าการประชุมหลักของเอเปค

การหารือแบบทวิภาคีนั้น แต่ละเขตเศรษฐกิจจะเป็นผู้กำหนดข้อปฏิบัติเอง โดยต่างกันไปตามแต่ละเขตเศรษฐกิจที่สมเด็จพระราชาธิบดีสุลต่านแห่งบรูไนฯ จะทรงหารือด้วย ซึ่งจะไม่เหมือนกับการประชุมหลักที่กำหนดโดยเจ้าภาพการประชุมในปีนั้น ๆ

โดยในการหารือแบบทวิภาคี ทีม MLO จะต้องประสานงานกับทีม LO อย่างใกล้ชิดในรายละเอียดต่าง ๆ ทั้งเรื่องเวลาและสถานที่จัดการหารือ และจำนวนสื่อมวลชนที่ได้รับอนุญาตให้เข้าไปเก็บภาพ

สมเด็จพระราชาธิบดีสุลต่านฮัสซานัล โบลเกียห์ (กลาง) และเจ้าชายอับดุล มาทีน (ซ้าย) ขณะหารือกับ เจ้าชายโมฮัมเหม็ด บิน ซัลมาน มกุฎราชกุมารแห่งซาอุดีอาระเบีย (ขวา) (ที่มา: Instagram @tmski)

ตลอดช่วง AELW ในฐานะ MLO ขอบอกว่าเป็นช่วงเวลาที่มีความรู้และ
มอบบทเรียนและประสบการณ์หลายอย่างให้กับผม ผมได้เรียนรู้วิถีแก้ไข
ปัญหาเฉพาะหน้า การเตรียมพร้อมรับมือกับสถานการณ์ที่คาดไม่ถึง
อยู่ตลอดเวลา *‘Expect the Unexpected’* เพื่อที่จะได้ไม่ตื่นตระหนก
โดยพร้อมปฏิบัติหน้าที่ต่อไปอย่างราบรื่น ผ่านการพูดคุยและประสานงาน
ระหว่างผู้ปฏิบัติงาน และประสานงานร่วมกันกับผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเพื่อบรรลุ
เป้าหมายร่วมกัน และก่อให้เกิดเป็นผลสำเร็จของการรับหน้าที่เป็นเจ้าภาพ
การประชุมเอเปคของไทยในปี ๒๕๖๕

สุดท้ายนี้ ประสบการณ์ที่สำคัญที่สุดที่ผมได้เรียนรู้จากการรับหน้าที่เป็น MLO ก็คือ **‘การสื่อสารนั้นเป็นเครื่องมือที่สำคัญอย่างยิ่ง’** โดยการสื่อสารนั้นมี ๔ องค์ประกอบสำคัญด้วยกันคือ ๑. ผู้ส่งสาร ๒. สาร ๓. เครื่องมือหรือช่องทางสำหรับการนำส่งสาร และ ๔. ผู้รับสาร

โดยสื่อมวลชนที่ผมรับหน้าที่ดูแล คือผู้ส่งสาร ซึ่งจะส่งข่าวสารผ่านบทความ ภาพถ่าย หรือภาพวีดิทัศน์ ไปสู่ผู้คนในเขตเศรษฐกิจนั้น ๆ ที่ไม่สามารถมาอยู่ในพื้นที่การประชุมฯ ให้ได้รับรู้ถึงความเป็นไปและผลการประชุมต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับคติประจำใจของกรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศด้วย คือ **#สื่อสารการทูตไทยเชื่อมไทยสู่สากล**
#communicateXconnect

นายเอกวิทย์ ขอหะซัน

ผู้ประสานงานประจำคณะสื่อทางการบรูไนฯ

ประจำสัปดาห์การประชุมผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปค ๒๐๒๒

เจ้าหน้าที่ติดตามและวิเคราะห์ข่าว กรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศ

ประสบการณ์การเป็นผู้ประสานงานโครงการ Care the Bear ภายในศูนย์สื่อมวลชนในการประชุมผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปค

หากท่านผู้อ่านมีโอกาสได้ติดตามการประชุมเขตเศรษฐกิจเอเปค ๒๐๒๒ ไม่ว่าจะผ่านช่องทางสื่อสังคมออนไลน์ของเอเปค ๒๐๒๒ (APEC 2022 Thailand) หรือสื่อสังคมออนไลน์ของกระทรวงการต่างประเทศ (ThaiMFA) ท่านน่าจะเคยเห็น Infographic ด้านล่างนี้ผ่านตามาบ้าง ซึ่งแสดงถึงอีกหนึ่งกิจกรรมดี ๆ ในการประชุมผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปคที่ไทยรับหน้าที่เป็นเจ้าภาพเมื่อปลายปี ๒๕๖๕ ได้แก่ การขับเคลื่อนสังคมคาร์บอนต่ำผ่านโครงการ Care the Bear “ลดโลกร้อน” ซึ่งดิฉันได้มีโอกาสร่วมเป็นส่วนหนึ่งในโครงการนี้ด้วย จึงขออนุญาตมาแบ่งปันประสบการณ์ดี ๆ จากการเป็นผู้ประสานงานในครั้งนี้ค่ะ

(ที่มา: Care the Bear)

โครงการ “Care the Bear อดโลกร้อน” เป็นกิจกรรมที่กระทรวงการต่างประเทศดำเนินการร่วมกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET) และกลุ่มพันธมิตรด้านการสื่อสารประชาสัมพันธ์การเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมเอเปค ปี ๒๕๖๕ (APEC Communication Partners) ส่วนหนึ่ง ได้แก่ กลุ่มบริษัทบางจาก เอสซีจี (SCG) และบริษัท ปตท. น้ำมันและการค้าปลีก จำกัด (มหาชน) หรือโออาร์ (OR)

ที่มา: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET)

โดยเป็นการนำหลัก 6 Cares ไปสู่การปฏิบัติจริง เพื่อให้เป็นต้นแบบการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม การใช้ทรัพยากรและพลังงานอย่างคุ้มค่า มีการแสดงผลการดำเนินงานในรูปแบบแพลตฟอร์มที่ออกแบบมาเพื่อส่งเสริม

ให้สังคมลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ด้วยการจัดกิจกรรมในทุกรูปแบบ เพื่อลดคาร์บอน-ฟุตพริ้นท์ (carbon footprint)

โดยหลักการ 6 Cares ประกอบด้วย ๑) รมรณรงค์ให้ผู้ร่วมงานเดินทางด้วยรถสาธารณะ หรือเดินทางร่วมกัน (Carpool) ๒) ลดการใช้กระดาษและพลาสติก ๓) งดการใช้โฟม ๔) ลดการใช้พลังงานจากอุปกรณ์ไฟฟ้า หรือหันมาใช้อุปกรณ์ประหยัดพลังงานไฟฟ้า ๕) เลือกใช้วัสดุตกแต่งบูธที่ reuse/recycle ได้ และ ๖) ลดการเกิดขยะจากอาหาร

หลักการ 6 Cares (ที่มา: โครงการ Care the Bear)

คำถามแรกเมื่อได้ยินชื่อโครงการ คือ แล้วทำไมต้องเป็นหมีขั้วโลก โดยหมีจะสื่อถึงอะไร? หมีขั้วโลกเป็นตัวแทนสิ่งมีชีวิตที่ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ หรือ climate change กล่าวคือ เมื่อโลกร้อนส่งผลให้อุณหภูมิพื้นผิวโลกสูงขึ้น น้ำแข็งขั้วโลกถูกละลาย เพราะฉะนั้นการที่เราช่วยกันลดโลกร้อน คือการช่วยกันรักษาน้ำแข็ง ซึ่งเป็นที่อยู่ของหมีขั้วโลกนั่นเอง เป็นแนวคิดที่น่ารักมาก ๆ เลยค่ะ

การปฏิบัติงานในแต่ละวัน จะมีเจ้าหน้าที่ของทีม Care the Bear เข้าไปประจำที่ถังขยะ ๑๑ จุดในบริเวณศูนย์สื่อมวลชน ชั้น LG ของศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ เพื่อทำการคัดแยกขยะและรวบรวมข้อมูล และนำมาคำนวณปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่สามารถลดได้ในแต่ละวัน ซึ่งมาจากการคาดการณ์ ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในสภาวะปกติ (Business As Usual: BAU) โดยจะมีการนำเสนอข้อมูลในรูปแบบ Infographic ขึ้นจอ LED Dashboard ในชั้น LG และสื่อสังคมออนไลน์ รวมถึงการนำเสนอข้อมูลในการแถลงข่าวประจำวัน

ผลที่ได้ พวกเราพบว่า ในช่วงการประชุมฯ เมื่อวันที่ ๑๔ - ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ บริเวณศูนย์สื่อมวลชนมีการลดปริมาณก๊าซเรือนกระจกทั้งหมด ๓๐.๒๙๕.๔๐ kgCO₂e หรือก็โลกรั่มคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า

หรือเท่ากับการดูดซับก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ของต้นไม้ถึง ๓,๓๖๖ ต้นต่อปี ซึ่งถือว่าเป็นตัวเลขไม่น้อยเลยทีเดียว

รายงานประเมินการลดก๊าซเรือนกระจกที่ลดได้ บริเวณชั้น LG ของ ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ (ที่มา: APEC2022)

เพื่อให้ผู้อ่านมีความเข้าใจที่ตรงกัน Greenhouse Gases หรือ ก๊าซเรือนกระจก นั้น ประกอบด้วย ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ เป็นสัดส่วนหลัก ส่วนก๊าซมีเทน ไนตรัสออกไซด์ เป็นสัดส่วนที่รองลงมา ซึ่งก๊าซแต่ละชนิดส่งผลต่อการเกิดภาวะโลกร้อนไม่เท่ากัน ดังนั้น จึงต้องมีการปรับฐานการคำนวณให้เป็นหน่วยเดียวกัน เพื่อที่จะใช้เป็นมาตรฐาน จึงใช้หน่วยของคาร์บอนเทียบเท่า kgCO₂e โดยสามารถเรียกได้ทั้งการปล่อยก๊าซเรือนกระจก หรือการปล่อยคาร์บอนไดออกไซด์ค่ะ

อย่างไรก็ตาม การดำเนินกิจกรรมที่ปล่อยก๊าซเรือนกระจกหรือ ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ยังคงดำเนินการต่อไป ในส่วนนี้ อีกหนึ่งพันธมิตรฯ ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง คือ กลุ่มบริษัทบางจาก ซึ่งได้ประเมินค่าการปล่อยคาร์บอน ฟุตพริ้นท์ทั้งหมด สูงถึง ๒,๓๖๖.๒๑ tCO₂e (ตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า) เลยทีเดียว

หากต้องการทำให้ศูนย์ปล่อยมลพิษเกิดความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutrality) ผลรวมการปล่อยคาร์บอนทั้งหมดจะต้องมีค่าเป็นศูนย์ เสียก่อน แล้วเราจะทำได้อย่างไรบ้าง? ความพยายามที่จะก้าวสู่ความเป็นกลาง ทางคาร์บอนได้ก่อให้เกิดกระบวนการที่เรียกว่า การซื้อ-ขายคาร์บอน ผ่านแพลตฟอร์มตลาดซื้อ-ขาย (Trading Platform) ขึ้น

ในส่วนนี้ ทางกลุ่มบริษัทบางจากเป็นผู้รับผิดชอบการซื้อขาย เพื่อนำมา ชดเชยการปล่อยคาร์บอนส่วนที่เหลือ ซึ่งตรงกับแนวคิดหลักหรือธีม ของการประชุมเอเปค ๒๐๒๒ ที่ผลักดันโมเดลเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจ หมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green Economy Model: BCG) กล่าวคือ การทำให้ศูนย์ข่าวเป็นพื้นที่สีเขียว หรือมีความเป็นกลางทาง คาร์บอน นั่นเอง

นอกจากนี้ เมื่อการประชุมเอเปคสิ้นสุดลง ปลายทางของขยะแต่ละประเภทก็จะถูกนำไปกำจัดหรือรีไซเคิลโดยกลุ่มพันธมิตรฯ ได้แก่ ๑) ขยะประเภทกระดาษ นำไปรีไซเคิลโดย SCG ๒) ขยะประเภทพลาสติก นำไปรีไซเคิลโดย OR ๓) ขยะประเภทกระป๋องอลูมิเนียม แก้ว นำไปรีไซเคิลโดย QNSCC ๔) ขยะอินทรีย์ จะถูกนำไปเข้ากระบวนการจัดทำปุ๋ย และ ๕) ขยะทั่วไป จะถูกนำไปกำจัด ตามนโยบายของกรุงเทพมหานครต่อไป ทั้งหมดนี้ เป็นการกำจัดขยะตามแนวทางขยะเหลือศูนย์ (zero waste) ด้วยการจัดการขยะที่ต้นทาง เน้นการลดขยะ การใช้ซ้ำ และการคัดแยกเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ ก่อนนำไปกำจัด

ความรู้สึกที่ได้ร่วมเป็นส่วนหนึ่งของงานนี้ มีความรู้สึกประทับใจในแนวคิดของโครงการฯ มาก ถือเป็นข้อริเริ่มที่ดี ที่จะทำให้คนหันมาตระหนักและให้ความสำคัญกับการลดโลกร้อน ด้วยหลัก 6 Cares ซึ่งเป็นสิ่งที่ทำได้ อย่างง่ายดาย เริ่มจากการปรับเปลี่ยนสิ่งเล็กน้อยใกล้ตัว และสามารถลงมือทำได้ทันที

แม้จะไม่คืบขึ้นในช่วงแรก แต่หากทำต่อเนื่อง เชื่อว่าจะจะเป็นประโยชน์ในระยะยาวกับตัวท่านและโลกของเรา ไม่ว่าจะเป็นการเดินทางด้วยรถสาธารณะ การแยกขยะ การเปลี่ยนมาใช้อุปกรณ์ที่ประหยัดไฟฟ้า เลิกใช้โฟม

ใส่อาหาร ตักข้าวให้พอกทาน ลดการใช้กระดาษและพลาสติก และที่สำคัญ คือ มีการวัดผลกิจกรรมเหล่านี้ออกมาเป็นตัวเลข ซึ่งจะยังทำให้เห็นภาพชัดขึ้นว่า เพียงแค่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมบางอย่าง ก็สามารถช่วยลดการปล่อย ก๊าซเรือนกระจกได้จริง และหากสามารถขยายไปในระดับที่ใหญ่ขึ้น ก็จะส่งผล ให้ปริมาณก๊าซเรือนกระจกบนโลกลดลงตามไปด้วย

สิ่งที่ได้ติฉินดีจากการทำงานครั้งนี้ คือ มีความเข้าใจและความรู้ ด้านวิชาการในเรื่องของคาร์บอนฟุตพริ้นต์เพิ่มมากขึ้น ดิฉันมีโอกาสได้ศึกษา ทฤษฎี และบทความเกี่ยวกับเรื่องภาวะโลกร้อนมาบ้าง แต่เมื่อได้มาเรียนรู้ผ่าน การทำงานจริง รวมถึงได้มีโอกาสพูดคุยกับผู้ที่มีความเชี่ยวชาญจากทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน ทำให้เกิดการเชื่อมโยงความรู้เข้าด้วยกัน ความท้าทายของ งานนี้ น่าจะเป็นเรื่องการแข่งกับเวลา เนื่องจากจะต้องมีการรายงานข้อมูล การประเมินปริมาณการก๊าซเรือนกระจกที่ลดได้หลังการแถลงข่าวประจำวัน

ดังนั้น การเตรียมข้อมูล และการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องจึงมีความสำคัญ ไม่ว่าจะเป็นการประสานงานระหว่างทีมงาน Care the Bear ทีมงาน MCOT ที่เป็นสื่อหลักในงาน ทีมงานบางจาก รวมถึงทีมงาน จากกรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศก็ตาม ซึ่งทุกคนตั้งใจทำงานมาก แม้ว่าจะมีปัญหาที่ต้องแก้ไขไม่ซ้ำกันเลยในแต่ละวัน แต่ด้วยประสบการณ์และ

ความรู้ที่มีของทุกคนที่คอยช่วยกันทั้งหน้างานและเบื้องหลังงาน ทำให้งานออกมาสำเร็จราบรื่น ลุล่วงไปได้ด้วยดี จึงขอขอบคุณมา ณ ที่นี้ด้วยค่ะ

สุดท้ายนี้ ขอขอบคุณกรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศ ที่ให้โอกาสดิฉันร่วมเป็นส่วนหนึ่งของโครงการ Care the Bear ในการประชุมเอเปค ๒๐๒๒ นับว่าเป็นอีกหนึ่งประสบการณ์ที่ดีของปี และถึงแม้ว่างานจะจบลงแล้ว แต่กิจกรรม 6 Cares ที่ทุกคนสามารถมีส่วนร่วมในการลดโลกร้อนยังคงดำเนินต่อไปอย่างแน่นอน เพื่อรักษาที่อยู่ของหมีขั้วโลก และที่สำคัญคือเป็นอยู่ของพวกเราทุกคนด้วยเช่นกัน

นางสาวพิไลวรรณ ไชยวัง

นักพัฒนาระบบราชการปฏิบัติการ

ข้าราชการในโครงการพัฒนานักบริหารการเปลี่ยนแปลงรุ่นใหม่รุ่นที่ ๑๕

สื่อสารการทูตไทย เชื่อมโยงไทยสู่สากล
ในช่วงเอเปค ๒๐๒๒

เปิดเบื้องหลังการเตรียมการศูนย์ข่าว (Media Center)

ช่วงสัปดาห์การประชุมผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปค

สัปดาห์การประชุมผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปค (APEC Economic Leaders' Week: AELW) ถือเป็นหนึ่งในความสำเร็จของไทยในการเป็นเจ้าภาพการประชุมระดับโลก ซึ่งจะประสบความสำเร็จไม่ได้เลย หากขาดบทบาทของสื่อมวลชนทั้งไทยและต่างชาติ ที่ล้วนมีความสำคัญและส่งเสริมความสำเร็จโดยรวม

โดยที่กรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศ เป็นหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบภารกิจที่เกี่ยวข้องกับสื่อมวลชน วันนี้ผมจึงขอพาทุกท่านไปรับฟังเรื่องราวเบื้องหลังการจัดเตรียมศูนย์ข่าว (Media Center) ซึ่งเป็นสถานที่หลักของสื่อมวลชนในช่วง AELW ผ่านการสัมภาษณ์คุณมาระตี นะลิตา อันดาโม ผู้อำนวยการกองประมวลและวิเคราะห์ข่าว หรือ ผอ.ตุ๋ ครับ

บรรยากาศการแถลงข่าวจากศูนย์ข่าว (ที่มา: APEC 2022)

ขณะเดียวกัน กองประมวลและวิเคราะห์ข่าวมีบทบาทหลักในการจัดเตรียมการแถลงข่าว สำหรับทุกการประชุมสำคัญ ตั้งแต่การประชุมระดับเจ้าหน้าที่อาวุโส (Senior Officials Meeting: SOM) การประชุมในระดับรัฐมนตรี และระดับผู้นำ ซึ่งผ่านไปได้อย่างราบรื่นด้วยการสนับสนุนเป็นอย่างดีจากทุกฝ่าย

อย่างไรก็ดี ผอ.ตุ่กล่าวว่า สิ่งหนึ่งที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ในการประชุมใหญ่ ๆ เช่นนี้ คือ ความท้าทายที่เกิดขึ้นจากการมีกำหนดการที่พลิกผันได้ตลอดเวลา ทำให้ทีมงานทุกคนต้องเตรียมพร้อมที่จะแก้ไขสถานการณ์เฉพาะหน้าเพื่อรับมือกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

ความท้าทายก็ได้เกิดขึ้นตั้งแต่วันแรกของการประชุม จากเหตุการณ์ที่การประชุมหลายรายการเริ่มขึ้นช้ากว่ากำหนด ทีมงานจึงต้องจัดสรรเวลาและกำหนดการขึ้นมาใหม่โดยเร็วที่สุด เพื่อให้สื่อยังสามารถเก็บภาพการประชุมได้ สิ่งสำคัญ คือ ต้องแจ้งการเปลี่ยนแปลงกำหนดการให้สื่อรับทราบโดยทั่วกันได้อย่างเร็วที่สุด

อีกหนึ่งประเด็นความท้าทายสำหรับกรมสารนิเทศ คือ มาตรการด้านความปลอดภัยที่มีการปรับเพิ่มในบางช่วง ซึ่งกระทบกับกระบวนการจัดทำบัตรผ่านของทีมงานสื่อมวลชน จึงต้องมีการประสานงานกับคณะทำงานเอเปค

(APEC Task Force) เพิ่มเติม อย่างเร่งด่วน เพื่อให้การดำเนินงานด้าน
บัตรผ่านสื่อมวลชนยังคงสามารถออกมาอย่างราบรื่นที่สุด ดังนั้น พี่ตู่เล่าว่า
สิ่งสำคัญที่ได้เรียนรู้จากการทำงานครั้งนี้ คือ ต้องรู้จักที่จะมีความยืดหยุ่นและ
ต้องสื่อสารกับทุกฝ่ายอยู่ตลอด

สำหรับผลสำเร็จของการประชุมในครั้งนี้ การออกเอกสารผลลัพธ์
การประชุมทั้งสามฉบับเป็นไฮไลท์สำคัญของความสำเร็จจากการเป็นเจ้าภาพ
ในปีนี้ และยังมีกิจกรรมสำหรับสื่อมวลชนที่กรมสารนิเทศจัดขึ้น ซึ่งนับเป็น
ความสำเร็จของทีมด้วย อาทิ กิจกรรมล่องเรือพลังงานไฟฟ้า ซึ่งเสิร์ฟอาหาร
“Sustainable Future Food” การสาธิตมวยไทย ที่มีนักมวยชื่อดัง “บัวขาว
บัญญัติ” เข้าร่วม รวมถึงแฟชั่นโชว์ผ้าไหมไทย เป็นต้น โดยกิจกรรมทั้งหมดนี้
จะเกิดขึ้นไม่ได้เลยหากขาดความร่วมมือจากทีมงานทุกคนที่ต่างมุ่งมั่นตั้งใจ
ทำหน้าที่ของตนอย่างเต็มที่

การสาธิตมวยไทย และแฟชั่นโชว์ (ที่มา: APEC 2022)

ผอ.ตูปิดท้ายว่า แม้จะประสบกับความท้าทายและอุปสรรคมาไม่น้อย แต่ด้วยการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าของทีมงานกรมสารนิเทศและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ก็ทำให้การทำงานของสื่อมวลชนและการบริหารจัดการศูนย์สื่อมวลชนผ่านไปได้ด้วยดี ตลอดจนภายหลัง AELW ก็ปรากฏการเผยแพร่ภาพข่าวและเนื้อหาเกี่ยวกับการประชุมอย่างต่อเนื่อง โดย ผอ.ตูปิดท้ายหวังว่าการจัดเตรียมและการดำเนินการสำหรับการประชุมในครั้งนี้เป็นแบบอย่างที่ดีสำหรับการทำงานร่วมกัน และเป็นบทเรียนสำหรับกิจกรรมอื่น ๆ ในอนาคต

นายสิริภพ เตชะบุญ

เจ้าหน้าที่ติดตามและวิเคราะห์ข่าว กรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศ

สามารถรับฟังรายการย้อนหลังได้ที่

ภาษาอังกฤษ: https://www.facebook.com/watch/?v=839542593762958&extid=CL-UNK-UNK-UNK-AN_GK0T-GK1C&ref=sharing

ภาษาไทย: https://fb.watch/hlEoHLNk_m/

บทบาทของพันธมิตรด้านการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ การเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมเอเปคของไทย (APEC Communication Partners)

ท่านผู้อ่านทราบหรือไม่ครับว่า นอกเหนือไปจากการประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานภาครัฐเพื่อสร้างความตระหนักรู้แก่สาธารณชนทั่วไปให้ได้รับทราบถึงการเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมเอเปคของไทยในปีที่แล้ว เรายังมีพันธมิตรที่เข้มแข็งจากภาคเอกชนมาร่วมภารกิจนี้ อีกด้วยนะครับ โดย กระทรวงการต่างประเทศได้ร่วมกับพันธมิตรด้านการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ หรือ APEC Communication Partners จำนวน ๕๑ องค์กร เพื่อจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้แก่สาธารณชนอย่างต่อเนื่องตลอดปี ๒๕๖๕

ป้ายต้อนรับผู้เข้าร่วมการประชุมเอเปค บริเวณท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ (ที่มา: Plan B Media)

ท่านผู้อ่านอาจจะมีข้อสงสัยว่า เพราะเหตุใดจึงต้องมีพันธมิตรด้านการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ พวกเขามีบทบาทและความสำคัญอย่างไร ผมขอなた่านไปรับฟังข้อมูลสายตรงจากท่านรองเอน หรือคุณธนวัต ศิริกุล รองอธิบดีกรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศ ที่จะมาเล่าถึงความสำคัญและบทบาทของพันธมิตรฯ เหล่านี้ให้ท่านได้รับทราบกันครับ ท่านสามารถรับฟังบทสัมภาษณ์ ฉบับเต็มได้ที่ช่องยูทูปของกระทรวงการต่างประเทศ หรือ <https://www.youtube.com/watch?v=h3AxXjjRw8Y>

ท่านรองเอนได้เล่าถึงที่มาว่า เนื่องจากกระทรวงการต่างประเทศอยากให้ทุกคนได้รับรู้ และมีส่วนร่วมในการเป็นเจ้าภาพเอเปคของไทย จึงผนีกกำลังกับทุกภาคส่วน ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มธุรกิจธนาคารและการลงทุน กลุ่มธุรกิจโรงพยาบาล กลุ่มธุรกิจอุปโภคบริโภค กลุ่มธุรกิจพลังงาน กลุ่มธุรกิจศูนย์การค้า กลุ่มธุรกิจสายการบิน กลุ่มธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ องค์กรภาครัฐ หรือองค์กรธุรกิจเพื่อสังคม ให้มาร่วมสื่อสารข้อมูลสำคัญนี้ผ่านไปยั้งเครือข่ายของแต่ละกลุ่มธุรกิจ

โดยเมื่อวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๕ กระทรวงฯ ได้จัดงานเปิดตัวพันธมิตรด้านการสื่อสารและประชาสัมพันธ์การเป็นเจ้าภาพเอเปค ปี ๒๕๖๕ ของไทย และองค์กรที่สนับสนุนการประชาสัมพันธ์และองค์กรธุรกิจเพื่อสังคม (APEC Communication Partners) ณ วิเทศสโมสร กระทรวงการต่างประเทศ โดยมี

นายดอน ปรมัตถ์วินัย รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ เป็นประธาน

บรรยาภาศงานเปิดตัว APEC Communication Partners (ที่มา: กระทรวงการต่างประเทศ)

ซึ่งนอกจากจะใช้โอกาสนี้ เพื่อแสดงความขอบคุณพันธมิตรที่ได้มาร่วมสนับสนุนการประชาสัมพันธ์แล้ว ยังมีกิจกรรมการปล่อยขบวนรถ APEC 2022 Thailand ที่ท่านผู้อ่านอาจจะเคยเห็นโลโกชะลอมพร้อมป้ายเอเปค ๒๐๒๒ ผ่านตาบตท้องถนนไปบ้างแล้วนะครับ

พันธมิตรเหล่านี้มีส่วนร่วมสนับสนุนการประชาสัมพันธ์การเป็นเจ้าภาพเอเปคของไทยอย่างต่อเนื่องตลอดปี ๒๕๖๕ อาทิ การนำตราสัญลักษณ์ APEC 2022 Thailand มาใช้ในการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อโทรทัศน์สื่อออนไลน์ และ

สื่อกลางแจ้ง รวมทั้งบนผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ และจะร่วมจัดคูปองประชาสัมพันธ์ รวมถึงแสดงผลิตภัณฑ์ในบริเวณศูนย์ข่าว ณ ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ ในช่วงการประชุมผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปค ระหว่างวันที่ ๑๔ - ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ ด้วย

ท่านรองธนวัต ได้ยกตัวอย่างกิจกรรมประชาสัมพันธ์ของพันธมิตร บางแห่งที่ดำเนินมาตั้งแต่ต้นปี เช่น กลุ่มบริษัทบางจากฯ ที่ได้ร่วมสื่อสาร การเป็นเจ้าของภาพเอเปคอย่างต่อเนื่อง ด้วยการแจกน้ำดื่มที่มีตราสัญลักษณ์ เอเปค ๒๕๖๕ เพื่อประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ ในร้านกาแฟรักษ์โลก “อินทนิล” โดยในช่วงการประชุม กลุ่มบริษัทบางจากฯ จะร่วมจัดเสิร์ฟ เครื่องดื่มภายในพื้นที่ศูนย์ข่าว รวมทั้งนำ “มอเตอร์ไซค์ไฟฟ้าวินโนหนี” มาเป็น พาหนะรับ-ส่งสื่อมวลชนภายในพื้นที่รับรองสื่อมวลชนด้วย

นอกจากนั้นแล้ว ยังมีพันธมิตรอีกหลายรายที่ร่วมกันประชาสัมพันธ์ การเป็นเจ้าของเอเปคของไทยในรูปแบบต่าง ๆ มาดูกันว่าจะมีควาหลากหลาย แค่ไหนกันนะครับ

เริ่มจาก ธนาคารกรุงเทพที่ร่วมสนับสนุนป้ายต้อนรับผู้แทนสมาชิก เขตเศรษฐกิจเอเปค ด้วยบิลบอร์ดขนาดยักษ์ความยาวกว่า ๒๐๐ เมตร และ

ภายในวันงานจะร่วมจัดบูธนิทรรศการ Digital Financing ว่าด้วยเรื่อง การเงินดิจิทัล และการเข้าถึงแหล่งเงินทุนสำหรับผู้ประกอบการรุ่นใหม่

นอกจากธนาคารกรุงเทพแล้ว ยังมีอีกหนึ่งหนึ่งสถาบันทางการเงิน เข้าร่วมเป็น APEC Communication Partners นั่นก็คือ ธนาคารกสิกรไทย โดยได้ร่วมสื่อสารการเป็นเจ้าภาพเอเปคผ่านการประชาสัมพันธ์ในสื่อออนไลน์ พร้อมนำเสนอบทความวิจัย Future of Cashless Society สังคมไร้เงินสด โดยศูนย์วิจัยธนาคารกสิกรไทย

กลุ่มธุรกิจศูนย์การค้าสยามพารากอน ร่วมสนับสนุนพื้นที่การจัดกิจกรรม การประชุมระดมสมอง APEC Media Focus Group สร้างความตระหนักรู้ ให้แก่สื่อมวลชนในการจัดการประชุมเอเปคของไทย

บริษัท บี.กริม เพาเวอร์ นำเสนอนิทรรศการด้านพลังงาน โครงการ ฟาร์มโซลาเซลล์ ที่ขนาดใหญ่ที่สุดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ผลักดันบทบาท ของธุรกิจไทยตามโมเดล เศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจ สีเขียว (Bio-Circular-Green Economy Model หรือ BCG)

บริษัทปูนซีเมนต์ไทย (SCG) และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ได้ร่วมสื่อสารการเป็นเจ้าภาพเอเปคของไทย ผ่านการเผยแพร่ตราสัญลักษณ์

และการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ตลอดปีที่ผ่านมา รวมทั้งดำเนินการขับเคลื่อนโครงการ Care the Bear ในการทำให้ศูนย์ข่าวของการประชุมเอเปคเป็นศูนย์ข่าวสีเขียว

กลุ่มธุรกิจด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ อย่างเช่น GOOGLE, META และ TIKTOK ร่วมสนับสนุนการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อออนไลน์ และโซเชียลมีเดียต่าง ๆ

บริษัท ลาซาด้า ก็ได้ร่วมสนับสนุนป้ายแบนเนอร์บนช่องทางการขายของบริษัท และป้ายโฆษณาบนรถขนส่งสินค้า พร้อมร่วมกิจกรรมปล่อยขบวนรถ APEC 2022 Thailand ที่กระทรวงการต่างประเทศ

บรรยากาศกิจกรรมปล่อยขบวนรถ APEC 2022 Thailand (ที่มา: กระทรวงการต่างประเทศ)

บริษัท โคคา – โคลา (ประเทศไทย) ร่วมสนับสนุนตู้แช่และเครื่องดื่ม ในระหว่างการจัดประชุม บริษัทการบินไทยร่วมเผยแพร่วีดิทัศน์ประชาสัมพันธ์ บนเที่ยวบินเข้าประเทศไทยและเที่ยวบินออกสู่เขตเศรษฐกิจต่าง ๆ และบริษัทเซ็นทรัลพัฒนา ร่วมสนับสนุนสื่อประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางต่าง ๆ

นอกจากนี้ ยังมีพันธมิตรองค์กรภาครัฐและธุรกิจเพื่อสังคม ร่วมประชาสัมพันธ์ และจัดบูธนิทรรศการในศูนย์ข่าวของการประชุมเอเปคด้วย อาทิ วิสาหกิจเพื่อสังคม เทียร์ฯ ชันทอง ร่วมนำเสนอผลิตภัณฑ์ เทียนหอม ซากาแฟ มูลนิธิชัยพัฒนาและมูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ร่วมออกบูธจำหน่ายสินค้า ผลิตภัณฑ์จากชุมชน

ททท. ร่วมแสดงศักยภาพการท่องเที่ยวไทยและนำเสนอข้อมูล การท่องเที่ยวให้แก่คณะผู้เดินทางมาร่วมประชุม กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน สนับสนุนบริการนวดด้วยสมุนไพรไทย กรมพัฒนาชุมชนร่วมนำเสนอสินค้า OTOP และการแสดงพื้นบ้านไทย ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้ เป็นอีกหนึ่งมิติในการผลักดันซอฟต์แวร์ของไทย ทั้งทางตรงและทางอ้อม

พันธมิตรด้านการสื่อสารและประชาสัมพันธ์เป็นอีกหนึ่งภาพสะท้อน การทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐภาคเอกชน (Public Private Partnership)

ในการเป็นเจ้าภาพเอเปคของไทย ทำได้ดีที่สุดนี้ อีกหนึ่งพันธมิตรที่สำคัญที่ขาดไม่ได้เลย นั่นก็คือ ประชาชนชาวไทยทุกคน โดยทุกท่านสามารถติดตามข่าวสาร ช่วยเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลการเป็นเจ้าภาพการประชุม มาร่วมต้อนรับคณะผู้เดินทางจากเขตเศรษฐกิจต่าง ๆ ในฐานะเจ้าบ้าน ด้วยรอยยิ้ม มิตรภาพ เพื่อสร้างความประทับใจให้แก่ผู้มาร่วมประชุมในครั้งนี้ไปด้วยกันนะครับ

นายพิรฉัตร กิมสวัสดิ์

นักพัฒนาระบบราชการปฏิบัติการ

ข้าราชการในโครงการพัฒนานักบริหารการเปลี่ยนแปลงรุ่นใหม่รุ่นที่ ๑๕

๑๐ เกร็ดน่ารู้...เกี่ยวกับเอเปค ๒๐๒๒

๑. ไทยเคยจัดการประชุมเอเปคมาแล้ว ๒ ครั้ง คือ ปี ๒๕๓๕ เป็นการประชุมระดับรัฐมนตรี ต่อมาครั้งที่ ๒ คือในปี ๒๕๔๖ ไทยเป็นเจ้าภาพการประชุมเอเปคที่มีผู้นำจากหลายประเทศมาอำนาจเข้าร่วม ทำให้ไทยมีบทบาทและผลึกดันประเด็นที่เป็นผลประโยชน์ของไทยในเวทีโลกเพิ่มขึ้นอย่างมาก

ที่มา: กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ

ทั้งนี้ ในปี ๒๕๔๖ ที่ไทยเคยเป็นเจ้าภาพมาแล้วนั้น ได้ใช้หอประชุมกองทัพเรือในการจัดเลี้ยง ซึ่งสามารถมองเห็นพระบรมมหาราชวังได้และ

มีการจัดแสดงกระบวนการพหุยุทธศาสตร์ทางชลมารคจำลอง ในปีนี้ไทยจะต้อนรับผู้นำเอเปคในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๕ โดยจะเผยแพร่คุณค่าและเอกลักษณ์ของศิลปวัฒนธรรมไทยอย่างงดงามเช่นกัน

๒. เอเปค ๒๕๖๕ มี “ชะลอม” เป็นโลโก้ โดยเป็นผลงานของนิสิตชั้นปีที่ ๒ จากคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นายชวนนท์ วงศ์ตระกูลจง ที่ชนะเลิศการประกวดจัดโดยมหาวิทยาลัยศิลปากร เป็นสัญลักษณ์ของการค้าขายของไทยในสมัยโบราณ สื่อถึงการค้าที่เปิดกว้าง ร่วมกันของสมาชิกเอเปค และเส้นไหมไผ่สาน ๒๑ ช่อง เป็นตัวแทนสมาชิกทั้งหมด ๒๑ เขตเศรษฐกิจด้วย

โลโก้ชะลอม มีสีน้ำเงิน สื่อถึง Open การเปิดกว้าง ชมพู สื่อถึง Connect การสร้างความสัมพันธ์เชื่อมโยง สีเขียว สื่อถึง Balance ความสมดุล ตามธีมหลักของเอเปคปีนี้ **“เปิดกว้าง สร้างสัมพันธ์ เชื่อมโยงกันสู่สมดุล”**

ที่มา: APEC 2022

๓. เอเชียจะเป็นเวทีการประชุมเพื่อส่งเสริมการเปิดเสรีทางการค้าและความร่วมมือในด้านต่าง ๆ การประชุมเอเชียจะเรียกสมาชิกว่า “เขตเศรษฐกิจ (economy)” โดยให้ความสำคัญกับความเป็นเขตเศรษฐกิจ ทั้งนี้ ฮองกงและจีนไทเปมีความสำคัญทางเศรษฐกิจสูงจึงเป็นสมาชิกเอเชียด้วย

๔. นอกจากกระทรวงการต่างประเทศแล้ว ยังมีหน่วยงานอื่น ๆ ที่จัดประชุมเอเชียในกรอบที่เกี่ยวข้องในปีนี้อย่าง เช่น กระทรวงพาณิชย์จัดการประชุมรัฐมนตรีการค้าเอเชีย กระทรวงสาธารณสุขจัด APEC Health Week กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาจัดการประชุมรัฐมนตรีท่องเที่ยวเอเชีย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จัดการประชุมรัฐมนตรีความมั่นคงอาหารและป่าไม้เอเชีย

รวมทั้ง กิจกรรมอบรมทักษะและเสวนาระดับต่างๆ เช่น การประชุมเชิงปฏิบัติการด้านการพัฒนาอาชีพดอกไม้ประดับ (International Workshop on Development of Ornamental Plant and Flower Clusters for Sustainable Careers and Competitiveness of SMEs in APEC) จัดโดยสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.)

อีกทั้ง ยังมีการประชุมเชิงปฏิบัติการสร้างเสริมศักยภาพความเป็นผู้นำแก่บุคลากรวิจัยรุ่นใหม่ในภูมิภาคเอเชีย (Inclusive Science Leadership

Program for Early-to Mid-Career Researchers in APEC) ซึ่งโครงการนี้ จัดโดยสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) เป็นต้น ซึ่งล้วนเป็นกิจกรรมที่กลุ่มผู้ประกอบการ และผู้ปฏิบัติการวิจัย ได้ประโยชน์ อย่างเป็นรูปธรรม

ภาพกิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพความเป็นผู้นำแก่บุคลากรวิจัยรุ่นใหม่ในภูมิภาคเอเปค (ที่มา: ASEAN Young Scientists Network)

๕. การจัดการประชุมเอเปคในระดับต่าง ๆ ไม่ได้จัดอยู่เพียงแคใน กรุงเทพฯ โดยจะกระจายไปจัดในพื้นที่ต่างจังหวัด เช่น การประชุมระดับเจ้าหน้าที่อาวุโสคลัง (SFOM) และการประชุมระดับเจ้าหน้าที่อาวุโส (SOM) ครั้งที่ ๒ จัดขึ้นที่ จ.ขอนแก่น การประชุมระดับรัฐมนตรีป่าไม้เอเปค และการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโส (SOM) ครั้งที่ ๓ จัดขึ้นที่ จ.เชียงใหม่ เป็นต้น โดยมี

ผู้แทนเดินทางมาเข้าร่วมในแต่ละประชุมหลายพันคน และยังมี การจัดแสดงผลิตภัณฑ์ OTOP สินค้าพื้นเมือง งานหัตถกรรมท้องถิ่น และอัตลักษณ์ของชาวล้านนา เพื่อเผยแพร่วัฒนธรรมท้องถิ่นของไทยในช่วงดังกล่าวด้วย

๖. ประเทศไทยมีแนวคิดพัฒนาเศรษฐกิจโดยตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงของโลก โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพื่อมุ่งสู่การเจริญเติบโตที่ยั่งยืนและสอดคล้องกับทิศทางของโลก แนวคิดนั้นคือ โมเดลเศรษฐกิจ BCG หรือ Bio-Circular-Green Economy Model ซึ่งกำลังผลักดันให้สำเร็จเป็นรูปธรรมในเวทีเอเปคเป็นครั้งแรกด้วย

การประชุมเอเปคจึงจะผลักดันให้มี **“Bangkok Goals”** หรือเป้าหมายเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน นำแนวคิด BCG มาสานต่อโดยวางเป้าหมายให้การปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ การค้า การลงทุน การจัดการทรัพยากรมีความยั่งยืน การจัดการของเสียมีประสิทธิภาพ และเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

๗. เอเปคยังเป็นสะพานเชื่อมความสัมพันธ์หนึ่งเดียวในระดับภูมิภาคที่ไทยและประเทศปาปัวนิวกินีร่วมเป็นสมาชิก โดยมีการเจรจาทวิภาคีระหว่างกันในช่วงการประชุมเอเปค เช่น งานเอเปคปี ๒๕๕๕ หรือกันที่เมืองวลาดิวอสต็อก รัสเซีย หรือช่วงเอเปคปี ๒๕๕๖ หรือกันที่เมืองบาหลี

อินโดนีเซีย เป็นต้น และปาปัวนิวกินีได้เป็นเจ้าภาพเอเปคเมื่อปี ๒๕๖๑ มาก่อนหน้านี้

๘. การเป็นเจ้าภาพเอเปคของไทยในปีนี้ นอกจากจะเป็นการประชุมระหว่างประเทศระดับใหญ่ครั้งแรก ๆ ที่จัดแบบกายภาพ (Physical) หลังจากการประชุมในรูปแบบออนไลน์มาหลายปี ยังจะเป็นการประชุมแนวสีเขียว (Green Meeting) คือ การนำทรัพยากรมา Reuse Reduce และ Recycle เช่น การตกแต่งบริเวณงานด้วยกระดาษรีไซเคิล หรือการนำกระดาษที่ใช้ในงานมาผลิตเป็นชั้นวางหนังสือ เป็นต้น

นวัตกรรมกระดาษจากเอสซีจี ตามแนวทางโมเดลเศรษฐกิจ BCG (ที่มา: APEC2022)

สอดคล้องกับโมเดล BCG ที่เน้นการพัฒนาอย่างยั่งยืน และจะมีการนับ การประหยัดคาร์บอนและไม่ผลิตอาหารเหลือ โดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET) บริษัท SCG ปตท. OR และบางจาก และพันธมิตรอื่น ๆ ร่วมดำเนินโครงการนี้

๙. ภาคเอกชน โดยสภาที่ปรึกษาทางธุรกิจเอเปค (APEC Business Advisory Council) มีบทบาทสำคัญในการให้ข้อเสนอแนะต่อผู้นำและ ภาครัฐในประเทศที่มีผลกระทบต่อภาคธุรกิจ โดยมีกรอบการประชุม ภาคเอกชนที่สำคัญจัดคู่ขนาน และยังมีบริษัทเอกชนกว่า ๓๐ บริษัท ร่วมเป็น พันธมิตรในด้านต่างๆ เช่น APEC Communication Partners สนับสนุน พร้อมสร้างการรับรู้เอเปคในวงกว้าง และ APEC Mobility Partners

นอกจากนี้ กว่า ๒๐ มหาวิทยาลัย และโรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร หลายแห่ง ได้ดำเนินโครงการสัมมนาหรือกิจกรรมสร้างการรับรู้ให้แก่แก่นักเรียน นักศึกษาอย่างต่อเนื่องมาตั้งแต่ต้นปีนี้

๑๐. เยาวชนเป็นกลุ่มที่สำคัญในกรอบเอเปค โดยมีการสนับสนุน การสร้างการรับรู้ และความเข้มแข็งของเยาวชน ในระบบเศรษฐกิจ การสนับสนุน start ups และจะมีโครงการที่เยาวชนมีส่วนร่วม เช่น โครงการ APEC Voices of the Future โครงการอาสาสมัคร และกิจกรรมต่าง ๆ เช่น

การประกวดภาพถ่าย APEC Photo Contest โครงการประกวด “เมนูอาหารอนาคต” ต้อนรับผู้นำเอเปค ซึ่งรางวัลชนะเลิศ ๑ ล้านบาท จัดโดยกรมประชาสัมพันธ์ เป็นต้น

ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ สถานที่จัดการประชุมเอเปค ๒๐๒๒
(ที่มา: ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์)

นายณัฐภานุ นพคุณ

รองอธิบดีกรมสารนิเทศ และรองโฆษกกระทรวงการต่างประเทศ

บทบาทของไทยในการขับเคลื่อน BCG ในเอเปค ๒๐๒๒

ในการประชุมผู้นำความร่วมมือทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก (Asia-Pacific Economic Cooperation: APEC) หรือเอเปค ๒๐๒๒ รวมถึงการประชุมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ระหว่างวันที่ ๑๔ – ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ ประเทศไทยในฐานะเจ้าภาพได้เสนอแนวคิดการขับเคลื่อนโมเดลเศรษฐกิจ Bio-Circular-Green Economy Model (BCG)

โมเดลเศรษฐกิจ Bio-Circular-Green Economy Model (BCG)
(ที่มา: กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม)

แนวคิด BCG คืออะไร ความสัมพันธ์ระหว่างเอเปคกับแนวคิด BCG จะมีความสำคัญและส่งผลดีต่อประเทศไทยอย่างไรบ้าง เชิญชวนท่านผู้อ่าน ติดตามได้ผ่านบทสัมภาษณ์ คุณธานี แสงรัตน์ อธิบดีกรมสารนิเทศและโฆษก กระทรวงการต่างประเทศ ในรายการเวทีความคิด Live เมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๕ ตอนไทยในเวทีโลกปี ๒๕๖๕: บทบาทของไทยในการขับเคลื่อน BCG ในเอเปค ๒๐๒๒

ภาวะโลกร้อนได้ส่งผลกระทบต่อโลกอย่างเห็นได้ชัดในหลายปีที่ผ่านมา ส่งผลให้สภาพภูมิอากาศโลกแปรปรวน ระดับน้ำทะเลที่เพิ่มสูงขึ้น ได้สร้างผลกระทบต่อผู้คนรวมถึงสิ่งมีชีวิต และจะส่งผลกระทบต่อโลกในระยะยาว หากเรายังคงดำเนินกิจกรรมแบบเดิม จึงเป็นโอกาสอันดีของประเทศไทย ในฐานะเจ้าภาพเอเปคที่จะนำแนวคิดพัฒนาเศรษฐกิจที่ตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงของโลก

โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศมาเป็นแนวคิดหลักในการขับเคลื่อนประเด็นต่าง ๆ ในการประชุมเอเปคในครั้งนี้ นั่นคือ “**แนวคิด โมเดลเศรษฐกิจ BCG**” หรือ “**Bio-Circular-Green Economy Model**” แนวคิด BCG จะมุ่งเน้นการดำเนินแนวคิด ๓ เศรษฐกิจร่วมกัน คือ **๑. Bio-economy เศรษฐกิจชีวภาพ** สร้างมูลค่าเพิ่มจากทรัพยากรชีวภาพ โดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม **๒. Circular economy เศรษฐกิจหมุนเวียน**

นำทรัพยากรมาใช้ให้เกิดการหมุนเวียนในทุกกระบวนการเพื่อประโยชน์สูงสุด

๓. Green economy เศรษฐกิจสีเขียว มุ่งพัฒนาเศรษฐกิจที่ยั่งยืนโดยคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมและสังคม

ในปีนี้หัวข้อหลักในการประชุมเพื่อขับเคลื่อนประเด็นต่าง ๆ และสานต่อการทำงานของเอเปค รวมทั้งส่งเสริมประเด็นที่ไทยได้ประโยชน์ จะเน้นให้เอเปคมีความพร้อมในการเปลี่ยนผ่านสู่โลกยุคหลังโควิด-๑๙ ที่สมดุล ยั่งยืน และทุกคนมีส่วนร่วม โดยจะผลักดันให้เกิดผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรมผ่านแนวคิด BCG ภายใต้หัวข้อหลัก “เปิดกว้าง สร้างสัมพันธ์ เชื่อมโยงกันสู่สมดุล” หรือ “Open. Connect. Balance.”

หัวข้อหลักในการประชุมเอเปค ๒๐๒๒ (ที่มา: APEC 2022)

ผ่านการ *Open* ส่งเสริมและอำนวยความสะดวกด้านการค้าและการลงทุน ผ่านการขับเคลื่อนและหารือในประเด็นใหม่ ๆ ของความร่วมมือในกรอบเอเปค ต่อมาที่ *Connect* ส่งเสริมการเดินทางให้คล่องตัว และปลอดภัยมากขึ้น เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจจากผลกระทบของโควิด-๑๙ และ *Balance* ส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืน ครอบคลุม และคำนึงถึงสิ่งแวดล้อม

ทั้งนี้ ในฐานะเจ้าภาพ ประเทศไทยได้เสนอเอกสาร “*เป้าหมายกรุงเทพว่าด้วยเศรษฐกิจ BCG*” หรือ “*Bangkok Goals on BCG Economy*” เพื่อนำไปแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการประชุมผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปค เพื่อให้ร่วมกันสนับสนุนข้อเสนอของไทย เพื่อให้เป็นการวางบรรทัดฐานใหม่ในเอเปค โดยมุ่งเน้นการเสริมสร้างการค้าการลงทุนควบคู่ไปกับการเติบโตอย่างยั่งยืน

Bangkok Goals ประกอบด้วยเป้าหมายหลัก ๔ ข้อ คือ ๑. การจัดการปัญหาสภาพภูมิอากาศ การปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิให้เป็นศูนย์ ๒. การค้าการลงทุน การผลิต ห่วงโซ่อุปทานยั่งยืน ๓. การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติที่ยั่งยืน อนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ ๔. การลดคาร์บอนและการบริหารจัดการของเสีย ซึ่งเป้าหมายกรุงเทพว่าด้วยเศรษฐกิจ BCG มีความเป็นสากลและสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ปุตราจาया

ปี ค.ศ. ๒๐๔๐ (Putrajaya Vision 2040) ภายใต้กรอบเอเปคที่มุ่งเน้น การเปิดกว้าง มีพลวัต ยืดหยุ่น และสงบสุข

เป้าหมายกรุงเทพฯด้วยเศรษฐกิจ BCG (ที่มา: กรุงเทพธุรกิจ)

จากทั้งหมดที่กล่าวมาข้างต้น ท่านผู้อ่านคงพอเข้าใจสาระสำคัญของการประชุมเอเปคในครั้งนี้กันบ้างแล้ว แต่อีกคำถามที่สำคัญไม่แพ้กันคือในฐานะที่เราเป็นเจ้าภาพ เราจะได้อะไรจากการจัดประชุมเอเปคในครั้งนี้ ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น ๓ ประเด็นหลัก ดังนี้ ๑. การรื้อฟื้นการหารือประเด็นเขตการค้าเสรี เอเชีย-แปซิฟิก (FTAAP) ๒. การเพิ่มบทบาทของประเทศไทยด้านการกำหนดนโยบายและทิศทางเศรษฐกิจในภูมิภาคและระหว่างประเทศ

๓. การเผยแพร่ความเป็นไทยออกสู่สายตาเวทีประชาคมโลก รวมถึงด้าน Soft Power ที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด BCG ไม่ว่าจะเป็นด้านวัฒนธรรม แหล่งท่องเที่ยว และอาหาร

ดิฉันจึงขอเชิญคนไทยร่วมกันเป็นเจ้าภาพที่ดี เพื่อให้การประชุมนี้ดำเนินไปแบบเปิดกว้าง สร้างสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน เพื่อสร้างความสมดุล และเป็นความทรงจำที่ดีและน่าประทับใจสำหรับผู้เข้าร่วมประชุมทุกคนกันค่ะ

นางสาวพิไลวรรณ ไชยวัง

นักพัฒนาระบบราชการปฏิบัติกร

ข้าราชการในโครงการพัฒนานักบริหารการเปลี่ยนแปลงรุ่นใหม่รุ่นที่ ๑๕

ขยายโอกาส และพัฒนา
ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ

ภาพรวมโอกาสทางการค้า การลงทุน การขนส่งสินค้า ไทย-ลาว-จีน

เมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ สมาคมตัวแทนออกของและ
รับอนุญาตไทย (Thai Authorized Customs Brokers Association: TACBA)
และสมาคมผู้ขนส่งและจัดส่งสินค้านานาชาติระหว่างประเทศ สปป.ลาว (Lao
International Truckers and Freight Forwarders Association: LITFA)
ได้จัดพิธีลงนามบันทึกความเข้าใจ (MOU) เพื่อขยายความร่วมมือด้านการขนส่ง
และการค้าระหว่างประเทศ ณ นครหลวงเวียงจันทน์

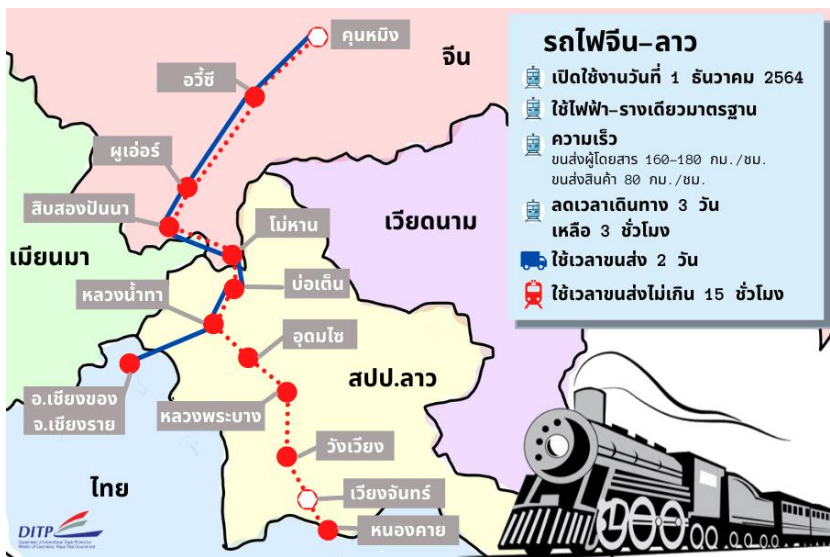
ที่มา: ไทยคู่ฟ้า

ในโอกาสนี้ นางสาวจิรัศยา พิรานนท์ (หรือพีแหม่ม) อุปทูตฯ ณ เวียงจันทน์ ได้ร่วมเป็นสักขีพยานและกล่าวปาฐกถาในหัวข้อ “ภาพรวมโอกาสทางการค้า การลงทุน การขนส่งสินค้าไทย-ลาว-จีน” ให้กับผู้แทนภาคธุรกิจที่เข้าร่วมงาน ตามคำเชิญของสำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ เวียงจันทน์ โดยมีนายกวิน วิริยะพาณิชย์ ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ เวียงจันทน์ และนายวศิน เกียรติปริทัศน์ เลขาธิการโท สถานเอกอัครราชทูต ณ เวียงจันทน์ เข้าร่วมงานดังกล่าวด้วย โดยท่านอุปทูตฯ พีแหม่มได้กล่าวปาฐกถา โดยเน้นย้ำประเด็นสำคัญที่สามารถแบ่งออกได้เป็น ๘ เรื่องหลัก ดังนี้

(๑) ด้านการลงทุนใน สปป.ลาว ในภาพรวมยังคงมีความน่าสนใจ เนื่องจากมีพื้นที่สำหรับการเพาะปลูก การเลี้ยงสัตว์ ทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์และแร่ธาตุที่สำคัญต่อการผลิต เช่น เหล็ก ทองแดง พร้อมทั้งทรัพยากรน้ำ และพื้นที่ที่เอื้อต่อการผลิตพลังงานไฟฟ้า ตลอดจนมีแรงงานในวัยทำงานจำนวนมาก

(๒) ด้านการปรับเปลี่ยนนโยบายของทางรัฐบาล สปป.ลาว จากประเทศที่ไม่มีทางออกทะเล (Landlocked) สู่ประเทศที่เป็นศูนย์กลางความเชื่อมโยงในอนุภูมิภาค (Land-linked) ผ่านนโยบายเศรษฐกิจและการเชื่อมโยงที่สำคัญอย่างเช่น Lao Logistics Link (LLL) เพื่อเชื่อมโยงเศรษฐกิจกับภูมิภาค

เนื่องจาก สปป.ลาว ตั้งอยู่บนเส้นทางเชื่อมต่อระหว่างจีนกับอาเซียน หากมีการพัฒนาทางรถไฟ ทางด่วน ทางหลวง หรือแม้แต่การเชื่อมต่อสู่ทางออกทะเล จะทำให้ทาง สปป.ลาว สามารถเข้าถึงแหล่งวัตถุดิบ แหล่งผลิต และสามารถส่งออกสินค้าไปยังภูมิภาคต่าง ๆ ได้ โดยเฉพาะการส่งสินค้าไปจีน และยุโรป

โครงการก่อสร้างทางรถไฟ จีน-ลาว (China-Laos Railway) (ที่มา: กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ)

(๓) รัฐบาลลาวยังมีนโยบายการพัฒนาในด้านอื่น ๆ ด้วย ยกตัวอย่างเช่น การพัฒนาสกุลเงินดิจิทัล การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ นอกจากนี้ สปป.ลาว ยังได้รับสิทธิพิเศษทางภาษี (GSP) จากประเทศต่าง ๆ รวม ๔๒ ประเทศ

(๔) สปป.ลาว มีแผนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมที่สำคัญ ที่มี ส่วนสร้างโอกาสทางการค้าและการลงทุน อาทิ เส้นทางรถไฟลาว-จีน การพัฒนาทางด่วนเวียงจันทน์-บ่อเต็น ฯลฯ ซึ่งการสร้างโครงข่ายคมนาคมนี้ จะช่วยลดระยะเวลาในการขนส่ง โดยเฉพาะสินค้าเกษตร

(๕) ไทยอาจพิจารณาใช้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ในสาขา ที่มีแนวโน้มเติบโต เพื่อร่วมลงทุนใน สปป.ลาว ดังเช่น ภาคการเกษตร ภาคอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง เทคโนโลยีการเกษตร บรรจุภัณฑ์ การรักษา คุณภาพสินค้าเกษตร รวมถึงโลจิสติกส์เพื่อส่งออกสินค้าต่าง ๆ

(๖) ด้านการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ รัฐบาล สปป.ลาว ให้ สิทธิประโยชน์และเงื่อนไขการลงทุน เพื่อดึงดูดนักลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษ จำนวน ๑๒ แห่งทั่วประเทศ รวมถึงนโยบายการยกเว้นภาษีต่าง ๆ ซึ่งจะส่งผลดี ต่อกลุ่มนักลงทุนต่างชาติ

(๗) ด้านการค้า รัฐบาล สปป.ลาว มีนโยบายที่จะส่งเสริม Platform เพื่อรองรับ E-Commerce E-Payment และ E-Tax รวมทั้งการปรับปรุง กฎหมาย เพื่อรองรับการค้าการลงทุนของธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก

(๘) ปัญหาเงินเฟ้อและเงินกิปอ่อนค่าถือเป็นความท้าทายใน สปป.ลาว ซึ่งปัญหานี้ได้ส่งผลกระทบต่อต้นทุนการผลิตและราคาสินค้า นอกจากนี้ สปป.ลาว

อยู่ระหว่างการพัฒนาแรงงานกึ่งฝีมือ/แรงงานฝีมือ เพื่อให้สอดคล้องกับอุตสาหกรรมการผลิตที่เพิ่มขึ้น และเพื่อให้ลาวก้าวสู่การเป็นฐานการผลิตสินค้า/อุตสาหกรรมต่าง ๆ ต่อไป

ท่านอุปทูตฯ ยังได้ร่วมเป็นสักขีพยานพิธีลงนาม MOU ระหว่างวันที่ ร.ต.ดร.ธเนศ โสรัตน์ นายกสมาคมตัวแทนออกของและรับอนุญาตไทย (Thai Authorized Customs Brokers Association: TACBA) พร้อมด้วยนายสาคอน พิลางาม ประธานกลุ่มสมาคมผู้ขนส่งและจัดส่งสินค้าระหว่างประเทศ สปป.ลาว (Lao International Truckers and Freight Forwarders Association: LITFA) ท่ามกลางนักธุรกิจชาวไทยและ สปป.ลาว เข้าร่วมเป็นสักขีพยานด้วยกว่า ๓๐ บริษัท เพื่อขยายความร่วมมือด้านการขนส่งและโลจิสติกส์ระหว่างสองประเทศ

การร่วมลงนามในครั้งนี้ สะท้อนถึงความตั้งใจของฝ่าย สปป.ลาว ที่ประสงค์จะผลักดันความร่วมมือกับฝ่ายไทยในการอำนวยความสะดวกและเร่งระยะเวลาในการขนส่งสินค้าทั้งทางบกและทางรถไฟให้รวดเร็วยิ่งขึ้น

โดยนายสาคอน พิลางาม นอกจากจะดำรงตำแหน่งประธานกลุ่มสมาคมผู้ขนส่งและจัดส่งสินค้าระหว่างประเทศ สปป.ลาว แล้ว ยังดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการท่าบกท่าหนาแล้ง และผู้บริหารระดับสูงของ บริษัท Vientiane Logistics Park (VLP) ที่ตั้งอยู่ใกล้กับด่านสะพานมิตรภาพไทย-ลาว แห่งที่ ๑

(หนองคาย-เวียงจันทน์) ซึ่งเป็นจุดเชื่อมต่อเส้นทางรถไฟไทย-ลาว และรถไฟลาว-จีน สำหรับขนส่งสินค้าด้วย

โดยสรุป ภาพรวมโอกาสทางการค้า การลงทุน การขนส่งสินค้า ไทย-ลาว-จีน มีพัฒนาการที่เด่นชัดและเป็นรูปธรรม โดยสถานเอกอัครราชทูต ณ เวียงจันทน์ สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ เวียงจันทน์ และภาคเอกชนไทยใน สปป.ลาว ร่วมผนึกกำลังในการส่งเสริมความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจกับ สปป.ลาว รวมถึงการติดตามเรื่องนโยบายและสถานการณ์ทางเศรษฐกิจใน สปป.ลาวอย่างใกล้ชิด

การเสริมสร้างเครือข่ายกับหน่วยงานด้านเศรษฐกิจ และภาคธุรกิจ ของ สปป.ลาว ตลอดจนการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ ไม่ว่าจะเป็นในรูปแบบการสัมมนา หรือการแสดงสินค้า และขอใช้โอกาสนี้ แนะนำให้ผู้ประกอบการทุกท่านรู้จักกับเว็บไซต์ของศูนย์เพื่อธุรกิจไทยใน สปป.ลาว ได้ที่ <https://thaibizlaos.com/lao/links/> ด้วยนะคะ

เรียบเรียงจากข้อมูลข่าวสารสถานเอกอัครราชทูต ณ เวียงจันทน์

โดย นางสาวพนัสนิศา โชติจินตนาทศน์

เจ้าหน้าที่ติดตามและวิเคราะห์ข่าว กรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศ

โอกาสทางเศรษฐกิจและการลงทุนของไทยในสหภาพยุโรป

“สหภาพยุโรป” หรือ อียู (European Union) ถือเป็นการรวมกลุ่มของประเทศในภูมิภาคยุโรป ที่ครอบคลุมทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม เป็นกลุ่มความร่วมมือในภูมิภาคที่มีขนาดใหญ่ที่สุดแห่งหนึ่งของโลก เช่น สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรือ อาเซียน (ASEAN) ที่เราคำนึงกันดี อียูก็มีความร่วมมือกับประเทศต่าง ๆ และกลุ่มความร่วมมือนอกภูมิภาคยุโรปอีกหลายองค์กร รวมถึงอาเซียนด้วย

การประชุมสุดยอดอาเซียน-อียู สมัยพิเศษ เนื่องในโอกาสครบรอบ ๔๕ ปี ความสัมพันธ์อาเซียน-อียู ณ กรุงบรัสเซลส์ ประเทศเบลเยียม (ที่มา: กระทรวงการต่างประเทศ)

อียูและอาเซียนจะจัดการประชุมใหญ่ในรูปแบบ Summit หรือการประชุมในระดับผู้นำ ในช่วงปลายปีที่กรุงบรัสเซลส์ เบลเยียม เพื่อเฉลิมฉลองครบรอบ ๔๕ ปี ความสัมพันธ์คู่เจรจา ในปีนี้ ซึ่งจะมีผู้นำจากประเทศสมาชิกของอียูทั้ง ๒๗ ประเทศและประเทศสมาชิกอาเซียนเข้าร่วมประชุมอย่างพร้อมหน้า เพื่อย้ำความสำคัญของโอกาสครบรอบความสัมพันธ์นี้

อียูมีความสำคัญต่อทั้งอาเซียนและไทย ในทุกแง่มุมทั้งการเมือง เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม โดยในวันนี้ คุณเสข วรรณเมธี เอกอัครราชทูต ณ กรุงบรัสเซลส์ หรือท่านทูตเสข จะมาบอกเล่าแบ่งปันเรื่อง โอกาสทางเศรษฐกิจระหว่างไทยและอียู ผ่านการให้สัมภาษณ์รายการ MFA Update ให้ท่านผู้อ่านได้รับทราบกันครับ ซึ่งสามารถรับฟังรายการย้อนหลังได้ทาง https://fb.watch/e_CROm8gou/

พล.อ. ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี และ นายชาร์ลส์ มิเชล ประธานคณะมนตรียุโรป
(ที่มา: กระทรวงการต่างประเทศ)

ด้านความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับอียู ท่านทูตเล่าว่า ไทยมีความสัมพันธ์ในทุกๆระดับ ไม่ว่าจะเป็นระดับทวิภาคีกับแต่ละประเทศสมาชิกของอียู ทั้ง ๒๗ ประเทศ เช่น ประเทศขนาดใหญ่อย่าง ฝรั่งเศส และเยอรมนี หรือในระดับความสัมพันธ์กับสหภาพยุโรปโดยรวม ทั้งในด้านการเมือง เศรษฐกิจ การค้า และความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม

สถานเอกอัครราชทูตของไทย ณ กรุงบรัสเซลส์ มีภารกิจสำคัญอีกประการหนึ่งนอกเหนือจากการดูแลความสัมพันธ์ทวิภาคีกับประเทศเจ้าบ้านคือ เบลเยียมแล้ว ยังเป็นสำนักงานคณะผู้แทนไทยประจำสหภาพยุโรปซึ่งตั้งอยู่ที่กรุงบรัสเซลส์ อีกตำแหน่งหนึ่ง

ฝ่ายสหภาพยุโรปก็ได้จัดตั้งคณะผู้แทนสหภาพยุโรปประจำประเทศไทย และส่งคณะผู้แทนมาประจำการที่กรุงเทพฯ ด้วยเช่นกัน สำนักงานผู้แทนของไทยและอียู ต่างก็มีบทบาทสำคัญเป็นศูนย์กลางการดูแลประสานความร่วมมือในด้านต่าง ๆ ที่ดำเนินไปอยู่เดิมแล้ว รวมถึงการพัฒนาความสัมพันธ์ในสาขาอื่นที่จะมีขึ้นเพิ่มเติมในอนาคตด้วย

ในส่วนของการพัฒนาความร่วมมือในอนาคต เมื่อเดือนธันวาคม ๒๕๖๕ มีการลงนาม *‘ความตกลงความเป็นหุ้นส่วน และความร่วมมือรอบด้าน’* (Partnership and Cooperation Agreement: PCA) ระหว่างไทยและอียู เพื่อใช้เป็นกรอบความร่วมมือสำหรับความสัมพันธ์ในทุกมิติระหว่างไทยกับอียู

บรรยากาศการลงนามร่างกรอบความตกลงว่าด้วยความเป็นหุ้นส่วนและความร่วมมือรอบด้าน ระหว่างไทยกับสหภาพยุโรปและรัฐสมาชิก (ที่มา: กระทรวงการต่างประเทศ)

นอกจากนี้ ทั้งสองฝ่ายอยู่ระหว่างการผลักดันการรื้อฟื้นการเจรจา ความตกลงเขตการค้าเสรี (FTA) โดยคาดว่าหวังที่จะเห็นมูลค่ารวมทางการค้า เพิ่มขึ้น (ปัจจุบันมีมูลค่าทางการค้ารวม ๓๗ พันล้านยูโร) อย่างไรก็ตาม การเจรจา FTA อาจต้องใช้เวลาเป็นเวลานานหลายปี เพราะจำเป็นต้อง ได้รับเห็นชอบจากรัฐสภายุโรป (European Parliament) ก่อนที่ FTA จะเริ่มมีผลบังคับใช้

ด้วยความที่อียูมีบทบาทสำคัญในการผลักดันมาตรฐานสากลในเวทีพหุภาคีและการค้าระหว่างประเทศ จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ประเทศไทย และอาเซียนจะต้องติดตามและศึกษามาตรฐานของอียูอย่างใกล้ชิด โดยเฉพาะ

‘นโยบาย European Green Deal’ ของอียูที่เป็นยุทธศาสตร์สำคัญเพื่อ บรรลุเป้าหมายด้านการเปลี่ยนแปลงทางสภาพภูมิอากาศของอียู

นโยบายดังกล่าวของอียูสอดคล้องกับแนวโน้มของมาตรฐาน ด้านสิ่งแวดล้อมที่กำลังมีความเข้มข้นเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในระดับโลก ไทยจึง ควรเร่งยกระดับมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล โดยคำนึงถึงมาตรฐานของอียูเป็นตัวอย่างสำคัญ โดยเฉพาะการเพิ่มความใส่ใจ ต่อสิ่งแวดล้อม และการพัฒนาพลังงานหมุนเวียน เพื่อให้เศรษฐกิจและการค้า ระหว่างกันสามารถดำเนินได้อย่างราบรื่นและต่อเนื่องแบบไร้อุปสรรค

ในมุมมองของอียู ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางของอาเซียน และภูมิภาค เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จากที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ ที่สามารถเป็นสปริงบอร์ด ไปสู่ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียง และเอเชียใต้ รวมถึงความเพียบพร้อม ทางสาธารณูปโภค และจำนวนประชากรด้วย

ไม่เพียงเท่านั้น ประเทศไทยยังเป็นจุดสนใจของผู้ลงทุนจากประเทศ สมาชิกอียูด้วย จากการพัฒนาอุตสาหกรรมภายใต้โมเดลเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green Economy Model: BCG) ซึ่งทำให้การลงทุนในรูปแบบ หุ้นส่วนระหว่างภาครัฐกับเอกชน หรือ Public-Private Partnership (PPP) เป็นที่นิยมมากขึ้น

นอกจากนั้น อียูยังมองไทยเป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ และโมเดลต้นแบบการพัฒนาให้แก่ประเทศต่าง ๆ ได้ ไม่จำกัดแค่ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ แต่รวมถึงเอเชียใต้ และแอฟริกา ซึ่งเป็นผลจากความสำเร็จของไทยในการนำเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ไปสู่การปฏิบัติ ทำให้เกิดการพัฒนา และการส่งเสริมสิทธิมนุษยชนในประเทศเป็นอย่างดี

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ ทั่วโลก และมาตรการเพื่อฟื้นฟูจากสถานการณ์โควิด-๑๙ ในปัจจุบัน ทางอียูมีความพยายามผลักดันการฟื้นฟู ปรับตัวให้พึ่งตนเองมากขึ้น เพื่อลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการพึ่งพาห่วงโซ่อุปทานโลก

นอกจากนี้ จากสถานการณ์ความขัดแย้งระหว่างรัสเซียกับยูเครนที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน อียูจึงพยายามปรับตัว และให้ความสำคัญกับประเด็นด้านการรักษาความมั่นคงมากขึ้น ด้วยการเพิ่มงบประมาณและกองกำลังทางการทหาร รวมถึงขีดความสามารถในการป้องกันตนเอง

สำหรับประเทศไทย สิ่งสำคัญอย่างหนึ่งที่จะต้องติดตาม คือ เรื่องบทบาททางการทหารของอียูในยุคปัจจุบัน และประเด็นเรื่องความร่วมมือระหว่างอียูกับไทยและภูมิภาคอาเซียน ที่จะต้องสร้างเสถียรภาพและความมั่นคง

ต้องพึงระวังผลกระทบที่อาจตามมา เพื่อไม่ให้เกิดการยั่วยุประเทศอื่น
ตลอดจนต้องรักษาสมดุลในความสัมพันธ์ระหว่างประเทศให้ได้

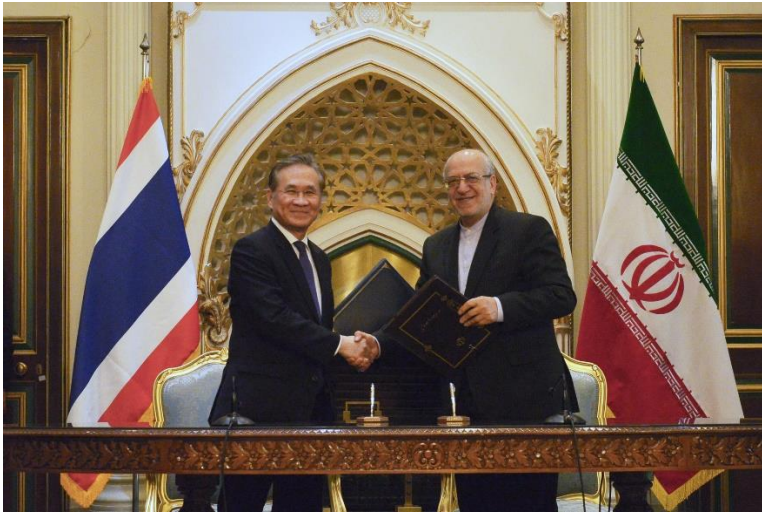
ในช่วงท้าย ท่านทูตเสขได้แสดงความมั่นใจว่า ความสัมพันธ์ระหว่างไทย
และอียู ไม่ว่าจะเป็นความสัมพันธ์กับอียูโดยรวม หรือความสัมพันธ์ทวิภาคีกับ
ประเทศสมาชิก ทั้ง ๒๗ ประเทศ ยังคงเป็นความสัมพันธ์ที่เข้มแข็งและแข็งแกร่ง
และในอนาคตยังคงมีโอกาที่จะพัฒนาความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ และ
ความร่วมมือในสาขาอื่น ๆ อยู่เสมอ

นายสิรภพ เตชะบุญ

เจ้าหน้าที่ติดตามและวิเคราะห์ข่าว กรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศ

โอกาสทางเศรษฐกิจและการลงทุนของไทยในอิหร่าน

หากกล่าวถึงประเทศอิหร่าน อาจไม่เป็นที่รู้จักของคนจำนวนมากนัก แต่รู้หรือไม่ว่าอิหร่านเป็นประเทศที่น่าสนใจในด้านการค้าและการลงทุน คุณวรวุฒิ พงษ์ประภาพันธ์ เอกอัครราชทูต ณ กรุงเตหะราน จะมาเล่าถึง ประสบการณ์การใช้ชีวิตในอิหร่าน โอกาสทางเศรษฐกิจ และการลงทุนของไทย ในอิหร่านค่ะ (รับฟังเพิ่มเติมผ่าน FM 88 MHz สถานีวิทยุกระจายเสียง แห่งประเทศไทย <https://www.youtube.com/watch?v=UL-TmlFzi34>)

นายดอน ปรมัตถ์วินัย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
ขณะเดินทางเยือนสาธารณรัฐอิสลามอิหร่าน (ที่มา: กระทรวงการต่างประเทศ)

ก่อนจะมาประจำการ ณ กรุงเทพมหานคร ท่านทูตวรวิทย์เองก็เคยมีความเข้าใจผิดเกี่ยวกับอิหร่าน แต่หลังจากที่ได้อาศัยอยู่ในประเทศอิหร่านได้ระยะหนึ่ง ก็ได้ค้นพบว่าอิหร่านเป็นประเทศที่สวยงาม และมีรากฐานทางประวัติศาสตร์อันยาวนาน เคยเป็นที่รู้จักในนามของ ‘เปอร์เซีย’ ซึ่งเป็นอารยธรรมที่เก่าแก่ที่สุดแห่งหนึ่งของโลก มีการค้าขายกับไทยมาเนิ่นนานตั้งแต่สมัยอาณาจักรอยุธยา ท่านทูตได้อธิบายถึงลักษณะคนอิหร่านที่ได้พบเจอว่าเป็นคนใจดีและให้การต้อนรับแขกอย่างอบอุ่นเสมอ

ทำไมอิหร่านจึงเป็นตลาดที่มีศักยภาพสูงสำหรับธุรกิจไทย?

อิหร่านเป็นประเทศที่ใหญ่เป็นอันดับที่ ๑๘ ของโลก หรือสามเท่าของไทย มีประชากรกว่า ๘๕ ล้านคน อุดมไปด้วยน้ำมัน ก๊าซ แร่ธาตุ เช่น ถ่านหิน ทองแดง และเหล็ก เป็นต้น ซึ่งแม้จะเผชิญกับการคว่ำบาตรมาหลายทศวรรษ อิหร่านยังคงเป็นประเทศที่รวยอันดับต้นๆ ของโลก โดยมีผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ใกล้เคียงกับประเทศไทย อีกทั้งยังเป็นสมาชิกขององค์กรร่วมประเทศผู้ผลิตน้ำมันเพื่อการส่งออก (Organization of the Petroleum Exporting Countries: OPEC) และเป็นผู้ส่งออกน้ำมันใหญ่เป็นอันดับสามของโลก รองจากเวเนซุเอลาและซาอุดีอาระเบีย และครองอันดับสองในด้านก๊าซธรรมชาติสำรอง รองจากรัสเซีย

ในด้านภูมิศาสตร์ อิหร่านตั้งอยู่ในจุดยุทธศาสตร์ที่ถือว่ามีความแข็งแกร่งมากที่สุดแห่งหนึ่งในโลก ซึ่งเชื่อมต่อกับยุโรป ตะวันออกกลาง และเอเชียกลาง จึงเหมาะกับการเป็นศูนย์กลางในระดับภูมิภาค นอกจากนี้ ยังมีโครงสร้างพื้นฐานด้านโลจิสติกส์ที่เพียบพร้อม ทั้งทางรถไฟที่เชื่อมต่อกับท่าเรือขนส่งไปยังประเทศเพื่อนบ้านทั้งหมด ถนนที่เชื่อมต่อไปยังเมืองใหญ่ทางชายแดน และสนามบินนานาชาติในเมืองใหญ่ด้วย

ไม่เพียงเท่านั้น อิหร่านยังควบคุมช่องแคบฮอร์มุซ (Strait of Hormuz) ซึ่งเป็นช่องแคบที่มีความสำคัญทางยุทธศาสตร์ และเป็นเส้นทางขนส่งน้ำมัน และก๊าซที่สำคัญที่สุดในโลก ทั้งนี้ อิหร่านยังคงเป็นหนึ่งใน Blue Ocean (พื้นที่ทางธุรกิจที่มีความต้องการของลูกค้าอยู่) สำหรับการลงทุนจากต่างประเทศ และด้วยเหตุเหล่านี้เอง ธุรกิจของไทยจึงควรตระหนักถึงตลาดนี้ และพร้อมที่จะก้าวเข้าไปเมื่อมีโอกาส

ภาพรวมความท้าทายในการทำธุรกิจในอิหร่าน? อุปสรรคที่สำคัญที่สุดสองประการสำหรับการประกอบธุรกิจในอิหร่าน คือ (๑) มาตรการคว่ำบาตรอิหร่าน และ (๒) กฎระเบียบของอิหร่านในการปกป้องตลาดภายในประเทศ รวมถึงการทำธุรกรรมทางธุรกิจที่ค่อนข้างซับซ้อน โดยเฉพาะสำหรับผู้ที่ไม่มีความประสพการณ์ในการติดต่อผ่านบุคคลที่สาม ทั้งนี้ อิหร่านอยู่ภายใต้การคว่ำบาตรจากสหรัฐฯ และอยู่ในขั้นตอนการเจรจาข้อตกลงที่เรียกว่า แผนปฏิบัติการเบ็ดเสร็จร่วม (Joint Comprehensive Plan of Action:

JCPOA) ซึ่งเป็นข้อตกลงที่สำคัญในการจำกัดกิจกรรมนิวเคลียร์ของอิหร่านเพื่อ
แลกกับการบรรเทาการคว่ำบาตรทางเศรษฐกิจ

อิหร่านจึงจำเป็นต้องพึ่งพาตนเอง รัฐบาลอิหร่านจึงต้องการให้
อุตสาหกรรมในประเทศสามารถผลิตและตอบสนองความต้องการ
ภายในประเทศได้ ในขณะเดียวกัน การแข่งขันกับธุรกิจจากต่างประเทศ
จึงจำเป็นต้องถูกจำกัดเพื่อช่วยเหลือภาคการผลิตท้องถิ่น ไปจนถึงการออก
กฎหมายและระเบียบข้อบังคับที่จะป้องกันไม่ให้ผลิตภัณฑ์จากต่างประเทศ
เข้าสู่อิหร่าน

นายดอน ปรมดีวินัย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ และ
นายฮัสซัน โรฮานี ประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐอิสลามอิหร่าน
(ที่มา: กระทรวงการต่างประเทศ)

สินค้าและโอกาสสำหรับธุรกิจไทยคืออะไร? ฝ่ายบริหารของอิหร่านต้องการดำเนินนโยบาย ‘Look East policy’ หมายความว่า อิหร่านต้องการมีความสัมพันธ์อันใกล้ชิด ไปจนถึงการทำการค้ากับนานาประเทศในทวีปเอเชียมากขึ้น รวมถึงประเทศไทย เนื่องจากในอดีตเศรษฐกิจของอิหร่านมีการพึ่งพาการค้ากับตะวันตก และเมื่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ไม่ได้เป็นไปตามแผนที่วางไว้ ทำให้ระบบทั้งหมดได้รับผลกระทบอย่างรุนแรง เช่น การที่สกุลเงินอิหร่านเพื่อจากประมาณ ๔๐,๐๐๐ เรียล/ดอลลาร์ เป็น ๓๐๐,๐๐๐ เรียล/ดอลลาร์ ส่งผลให้อิหร่านต้องการที่จะพึ่งพาตนเองมากขึ้น ดังนั้น ธุรกิจไทยควรจะใช้ประโยชน์จากนโยบายนี้

อิหร่านจำเป็นต้องซื้อวัตถุดิบและสินค้าเกษตรเป็นจำนวนมาก ซึ่งไทยเป็นผู้ผลิตข้าว ยางธรรมชาติ เพอร์นิเจอร์ สิ่งทอ และชิ้นส่วนยานยนต์ ที่มีศักยภาพสูงมาก อีกด้านที่ไทยมีชื่อเสียงคือด้านอุตสาหกรรม การบริการ รวมถึงโรงแรม ร้านอาหาร และสปา เป็นต้น โดยปัจจุบันมีร้านอาหารไทยเพียง ๒ สาขา และสปาไทย ๑ สาขาในอิหร่านเท่านั้น

ธุรกิจไทยจะสามารถเอาชนะความท้าทายในการทำธุรกิจกับอิหร่านได้อย่างไร? ประเทศไทยไม่ได้เป็นคู่สัญญาในข้อตกลง JCPOA อย่างไรก็ตาม ไทยได้สนับสนุนการมีส่วนร่วมในเชิงบวก และสนับสนุนความพยายามทางการทูตอย่างต่อเนื่องระหว่างฝ่ายต่าง ๆ

โดยในส่วนของไทยสถานเอกอัครราชทูตฯ ได้ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของทั้งประเทศไทยและอิหร่านมาโดยตลอด เพื่อลดอุปสรรคในการนำเข้าสินค้าของไทย ให้เป็นไปตามจุดยืนของประเทศ ไทยและอิหร่านที่ได้ตกลงกันตามข้อตกลงการค้าเสรี (FTA) หรือความตกลง การให้สิทธิพิเศษทางการค้า (Preferential Trade Agreement: PTA) ซึ่ง จะเป็นประโยชน์ต่อทั้งสองฝ่าย และช่วยลดอุปสรรคในการเข้าสู่ตลาด ได้อย่างชัดเจน

ท่านทูตหวังว่าธุรกิจไทยจะพร้อมเข้าสู่ตลาดอิหร่าน เนื่องจากไทยและ อิหร่านมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันและเป็นหุ้นส่วนทางธุรกิจกว่าสี่ศตวรรษ ท่านทูตเชื่อมั่นว่าความสัมพันธ์ของทั้งสองประเทศจะยังเป็นไปในทิศทางที่ดี โดยสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงเตหะราน และสำนักงานส่งเสริมการค้า ระหว่างประเทศ ณ กรุงเตหะราน พร้อมทั้งจะช่วยเหลือนักธุรกิจไทย ที่จะมาทำการค้าหรือการลงทุนที่อิหร่านต่อไปค่ะ

นางสาวพิมพ์ภัทรา ณ กาฬสินธุ์

เจ้าหน้าที่ติดตามและวิเคราะห์ข่าว กรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศ

โอกาสการลงทุนในภาคการเกษตรก้าวหน้าและ อุตสาหกรรมอาหารแห่งอนาคตใน EEC

คำกล่าวที่ว่า **“ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว”** คงเป็นคำกล่าวที่เราทุกคนคุ้นหูกันมานาน และทุกท่านคงทราบกันดีอยู่แล้วว่า ประเทศไทยของเราเปรียบได้กับดินแดนอู่ข้าวอู่น้ำแห่งภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ประเด็นที่เราอยากพูดถึงในวันนี้ ก็คือ เราจะสามารถสร้างมูลค่าทางการค้าการลงทุนให้กับผลิตภัณฑ์เหล่านี้ได้อย่างไร

ที่มา: โครงการเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC)

โดยโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) และสภาธุรกิจสิงคโปร์ (SBF) ได้ร่วมกันจัดงานสัมมนาพิเศษในหัวข้อ “โอกาสการลงทุนในภาคการเกษตรก้าวหน้า และอุตสาหกรรมอาหารแห่งอนาคตใน EEC” เพื่อร่วมตอบโจทย์ของเรา

โดยผู้ที่จะมาตอบคำถามก็คือเหล่าผู้ทรงคุณวุฒิจากโครงการ EEC และตัวแทนจาก SBF พร้อมด้วยตัวแทนจากทั้งภาครัฐและภาคเอกชนไทยและสิงคโปร์อีกหลายท่าน (สามารถชมบันทึกการสัมมนาครั้งนี้ได้ที่ https://youtu.be/q2_sPc2gMTI)

ที่มา: โครงการเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC)

ผู้ทรงคุณวุฒิท่านแรกคือ คุณสีหศักดิ์ พวงเกตุแก้ว ที่ปรึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก และอดีตปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ระบุว่า EEC เป็นโครงการในยุทธศาสตร์

การพัฒนาประเทศไทย ๔.๐ เพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยไปสู่นวัตกรรม เทคโนโลยีขั้นสูง และเศรษฐกิจฐานความรู้ โดยภาคเกษตรกรรมของไทยนับเป็น ร้อยละ ๑๓ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ

คุณสีหศักดิ์ฯ เชื่อว่าการเกษตร ธุรกิจเพื่อการเกษตร และอุตสาหกรรม เกษตร-อาหาร กำลังอยู่ระหว่างการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญ ที่ถูกขับเคลื่อน ด้วยนวัตกรรมและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี แม้จะเต็มไปด้วยความท้าทาย ในแง่ของการผลิตอาหารและห่วงโซ่อุปทานทั่วโลกจากผลกระทบ ของสถานการณ์โควิด-๑๙ สถานการณ์ในยูเครน การเปลี่ยนแปลง ด้านเทคโนโลยีอย่างรวดเร็วจนปรับตัวไม่ทัน และส่งผลต่อการดำเนินกิจกรรม ทางธุรกิจ (Technological Disruption) และรวมถึงการเปลี่ยนแปลง ของสภาพภูมิอากาศ

ไทยมีเป้าหมายประการแรก คือ การก้าวสู่การทำฟาร์มอัจฉริยะและการผลิตอัจฉริยะ ประการที่สอง คือ การนำเทคโนโลยีชีวภาพมาใช้กับอาหาร เพื่อให้สอดคล้องกับผู้บริโภคที่รักสุขภาพมากขึ้น และประการที่สาม คือ การดำเนินการก่อสร้างท่าอากาศยานอู่ตะเภาให้เสร็จสมบูรณ์ การขยาย ท่าเรือน้ำลึก ไปจนถึงการพัฒนาระบบโลจิสติกส์เพื่อให้แน่ใจว่าห่วงโซ่อุปทาน มีความปลอดภัยและมีประสิทธิภาพ

นาย Tan Teck Lee หัวหน้าฝ่ายสภาธุรกิจสิงคโปร์ของไทย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ (SBF) ชี้ว่า ประเทศไทยมีพื้นที่เพาะปลูก และแหล่งอาหารทะเลที่อุดมสมบูรณ์ กล่าวได้ว่าประเทศไทยเป็นหนึ่งในไม่กี่ประเทศที่สามารถผลิตอาหารได้มากกว่าการบริโภค จนได้รับสมญานามว่า “*The Kitchen of the World*” หรือ “*ครัวของโลก*” ที่เพียบพร้อมไปด้วยอาหารคุณภาพสูง

โดยบริษัทต่าง ๆ ในประเทศสิงคโปร์สามารถเฝ้าระวังหวัหะการลงทุน ในอุตสาหกรรมที่ต้องการมุ่งเน้นได้ เช่น อาหารแห่งอนาคต การดูแลสุขภาพ ดิจิทัล โลจิสติกส์ และอื่น ๆ โดยอาหารสำหรับอนาคตเป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมหลักที่ขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย เนื่องจากประเทศไทยขึ้นชื่อว่าเป็นมหาอำนาจทางการเกษตร เป็นศูนย์กลางการผลิตอาหารและโภชนาการขั้นสูง ความปลอดภัยของอาหาร การวิจัยและพัฒนา ตลอดจนด้านความยั่งยืน

ดร. เพ็ชร ชินบุตร รองเลขาธิการ สายงานการลงทุนและการต่างประเทศ EEC และอดีตผู้อำนวยการสถาบันอาหาร กระทรวงอุตสาหกรรม ระบุว่า การส่งออกอาหารไทยเพิ่มขึ้นทุกปีตั้งแต่ปี ๒๕๔๓ – ๒๕๖๕ ประเทศไทยได้วางตำแหน่งตัวเองเป็นศูนย์กลางอาหารแห่งอนาคต และได้สร้างห่วงโซ่อุปทาน และระบบนิเวศทางธุรกิจที่ผันแปรได้ในหลากหลายอุตสาหกรรม

โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมอาหารและชีวภาพ ซึ่งแนวคิดของการพัฒนาที่ยั่งยืนได้รับการดัดแปลงจาก EEC เพื่อเป็นภารกิจในการส่งเสริมการลงทุนที่ประเทศไทย โดย EEC ได้นำโมเดลเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (BCG Economy model) มาใช้

สุดท้ายนี้ ตัวแทนจากภาคเอกชนไทยและสิงคโปร์เห็นตรงกันว่า การวางโครงสร้างพื้นฐานทางธุรกิจ คือสิ่งที่สำคัญที่สุดสำหรับการพัฒนาอุตสาหกรรมการเกษตรยุคใหม่ โดยธุรกิจสตาร์ทอัพคือหนึ่งในผู้เล่นสำคัญในสนามการค้านี้ และหากต้องการเพิ่มขีดความสามารถทางการค้าและการลงทุน

ภาครัฐควรช่วยส่งเสริมเหล่าผู้ประกอบการในธุรกิจสตาร์ทอัพให้เข้าถึงโครงสร้างพื้นฐานทางธุรกิจ ไม่ว่าจะเป็นเงินทุนและการเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการได้มีโอกาสในการต่อยอดและพัฒนาเครือข่ายทางธุรกิจ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและเพิ่มมูลค่าอุตสาหกรรมเกษตรของประเทศให้มีศักยภาพทัดเทียมกับเหล่าบริษัทข้ามชาติขนาดใหญ่

นางสาวพิมพ์ภัทรา ณ กาฬสินธุ์ และนายเอกวิทย์ ซอหะซัน

เจ้าหน้าที่ติดตามและวิเคราะห์ข่าว กรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศ

ยุทธศาสตร์การค้าการลงทุนไทยในยุคสู่ระเบียบโลกใหม่

ในโลกปัจจุบัน เราประสบกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นหลายอย่างไม่ว่าจะเป็น การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-๑๙ การเข้ามาของเทคโนโลยีที่ส่งผลกระทบต่อชีวิตประจำวัน หรือการเปลี่ยนแปลงของระเบียบประชาคมโลก ปัจจัยทั้งหมดเหล่านี้ล้วนส่งผลกระทบต่อการค้าและการลงทุนของประเทศไทย

ด้วยเหตุนี้ คณะผู้แทนถาวรของไทยประจำองค์การการค้าโลก (World Trade Organization: WTO) และองค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก (World Intellectual Property Organization: WIPO) จึงได้จัดงานเสวนาออนไลน์ในหัวข้อ “ยุทธศาสตร์การค้าการลงทุนของไทยในยุคสู่ระเบียบโลกใหม่” หรือ “Thailand’s Trade and Investment Strategy in the Next World Order” โดยได้รับเกียรติจากวิทยากรผู้เชี่ยวชาญและผู้มีประสบการณ์ทั้งหมด ๕ ท่าน และมีคุณพิมพ์ชนก วอนขอพร พิธีกรผู้ดำเนินรายการ

**Thailand's Trade and Investment Strategy
in the Next World Order**

งานเสวนาออนไลน์
“ยุทธศาสตร์การค้าการลงทุนไทยในยุคสู่ระเบียบโลกใหม่”

วันพฤหัสบดีที่ 5 พฤษภาคม 2565
เวลา 15.00 - 17.00 น. (เวลาประเทศไทย) หรือ 10.00 - 12.00 น. (เวลาสหภาพรัฐกิจ)

วิทยาลัยผู้ร่วมเสวนา

นายเกียรติไกร เขียวทูล
ประธานสภาอุตสาหกรรม
แห่งประเทศไทย

นายณวัฒน์ เทพลสิทธิ์
รองเลขาธิการคณะกรรมาธิการ
ส่งเสริมการลงทุน

น.ส. ปิธี ศรีโสมหมาย
ผู้อำนวยการศูนย์เศรษฐกิจระหว่าง
ประเทศ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ดร. ดอน นาดรพร
ผู้อำนวยการอาวุโสด้านเคมีภัณฑ์ระบบ
การผลิต อเนกประสงค์ประเทศไทย

ดร. ฮาร์ม คังนิร์เรต
ศาสตราจารย์พิเศษ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นางพิณพิชฌา ออมธอรา พิณพิชฌ์
เออีซีวิสาหกิจ
ผู้อำนวยการระดับจังหวัดการค้าโลก
และองค์การวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ที่มา: คณะผู้แทนถาวรไทยประจำองค์การการค้าโลกและองค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก

การเสวนาเริ่มขึ้นด้วย คุณเกียรติไกร เขียวทูล ประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ที่ช่วยอธิบายให้เห็นภาพของสถานการณ์โลกในปัจจุบัน ซึ่งหนีไม่พ้นสถานการณ์ความขัดแย้งระหว่างรัสเซียและยูเครน ที่แม้จะเป็นเหตุการณ์ความขัดแย้งระหว่างสองประเทศ แต่ก็ส่งผลกระทบต่อประเทศอื่น ๆ อาทิ สภาวะเงินเฟ้อ ราคาน้ำมันที่สูงขึ้น รวมถึงการขาดแคลนอาหาร พืชผัก ข้าวสาลี เนื่องจากรัสเซียและยูเครนเป็นแหล่งวัตถุดิบอาหารที่สำคัญ ของหลายประเทศ ด้วยเหตุนี้ การคว่ำบาตรรัสเซียจึงส่งผลกระทบต่อประเทศอื่นทั่วโลก

ในส่วนของผลกระทบต่อประเทศไทย แม้จะไม่มีผลกระทบต่อการส่งออกมากนัก เนื่องจากไทยส่งออกสินค้าไปรัสเซียและยูเครนในอัตราส่วนที่ค่อนข้างน้อย แต่ก็ยังได้รับผลกระทบในภาคการท่องเที่ยวจากการที่รัสเซียถูกคว่ำบาตร เป็นเหตุให้นักท่องเที่ยวชาวรัสเซียไม่สามารถโอนเงินผ่านบัญชีธนาคารได้ อย่างไรก็ดี ปัจจุบันมีแนวทางออกแล้ว อาทิ การใช้บิตคอยน์

นอกจากนี้ อีกหนึ่งผลกระทบที่ไทยได้รับ คือ ราคาของต้นทุนการนำเข้าสินค้าที่สูงมากขึ้น นำมาสู่ราคาขายที่แพงขึ้นด้วย แต่ก็มีมาตรการแก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วยการหาแหล่งวัตถุดิบใหม่ เพื่อให้สินค้าไม่ขาดแคลน และแม้ในปัจจุบันเงินบาทของไทยจะอ่อนค่าลง และทำให้การนำเข้าสินค้ามีราคาสูง แต่ในทางกลับกันก็ช่วยให้ไทยส่งออกได้มากขึ้น จึงบอกได้ว่า สถานการณ์โลกกับประเทศไทยในตอนนี้ไม่ได้มีแค่อุปสรรคและความท้าทาย แต่ยังมีโอกาสด้วยเช่นกัน

ด้านการลงทุน คุณณฤตม์ เทอดสถีรศักดิ์ รองเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ได้อธิบายถึงเกณฑ์ที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกแหล่งลงทุนในอนาคตของนักลงทุนต่างชาติ โดยก่อนหน้านี้ มีเกณฑ์ในการเลือกดั้งเดิม เช่น ทรัพยากรมนุษย์ในพื้นที่ กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ และสิทธิประโยชน์ทางภาษี เป็นต้น

แต่ในช่วงสองสามปีที่ผ่านมา ได้เกิดเกณฑ์ในรูปแบบใหม่ ตั้งแต่ประเด็นเรื่องสงครามการค้า การมีห่วงโซ่อุปทานที่ยั่งยืน และพลังงานหมุนเวียนที่กำลังเป็นที่สนใจในขณะนี้

คุณนฤตม์ยังได้กล่าวถึงปัจจัยที่จะส่งผลต่อการตัดสินใจลงทุนของไทยในระยะยาว ซึ่งมีทั้งปัจจัยภายในประเทศและปัจจัยในระดับโลก โดยมีตัวอย่างปัจจัยในระดับโลก อาทิ การทวนกระแสโลกาภิวัตน์ (Deglobalization) อันเป็นสาเหตุที่ทำให้การเปลี่ยนแปลงห่วงโซ่อุปทานเป็นไปอย่างรวดเร็วและการนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาปรับใช้กับการทำงานและการใช้ชีวิตในภาพรวม (Digital Transformation) ส่วนปัจจัยภายในประเทศไทย ได้แก่ ประเด็นเรื่องความเหลื่อมล้ำ สังคมผู้สูงอายุ และกับดักรายได้ปานกลาง เป็นต้น

ดังนั้น เพื่อตอบสนองต่อระเบียบโลกใหม่ ประเทศไทยจึงต้องส่งเสริมยุทธศาสตร์การลงทุนในรูปแบบใหม่ ได้แก่ (๑) การพัฒนาและเสริมสร้างความแข็งแกร่งให้กับห่วงโซ่คุณค่า (๒) การสร้างกลุ่มทรัพยากรบุคคล หรือ “Talent Pool” เพื่อตอบสนองการลงทุน (๓) การพัฒนาการลงทุนแบบดิจิทัลและเข้าสู่เศรษฐกิจสีเขียว ตามกระแสของโลก และสุดท้าย (๔) การลดความเหลื่อมล้ำ

ด้าน รศ.ดร.ปิติ ศรีแสงนาม ผู้อำนวยการศูนย์เศรษฐกิจระหว่างประเทศ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้ให้ภาพสถานการณ์โลกและห่วงโซ่มูลค่าโลกที่มีอยู่ในปัจจุบัน ประกอบด้วยผู้เล่นจากทั่วโลก ตั้งแต่สหรัฐอเมริกาที่มีส่วนแบ่งตลาดที่ร้อยละ ๑๕.๙ ต่อด้วยจีน และสหภาพยุโรป ซึ่งมีส่วนแบ่งตลาดอยู่ที่ ๑๘.๗ และ ๑๕.๒ ตามลำดับ ซึ่งได้นำมาสู่ความร่วมมือระหว่างสหรัฐฯ กับยุโรป เพื่อสร้างความเป็นคู่แข่งกับจีน

ที่มา: istockphoto/peterschreiber.media

สำหรับไทยในฐานะกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน มีส่วนแบ่งตลาดถึงร้อยละ ๗ ทำให้มีอำนาจต่อรองได้ในระดับหนึ่ง นอกจากนี้ อาเซียนยังสามารถมีบทบาทในการเป็นสะพานเชื่อมการค้าระหว่างประเทศได้ อาทิ การค้าระหว่างสหรัฐฯ สหภาพยุโรป และจีน

ดร.ดอน นาครทรรพ ผู้อำนวยการอาวุโสฝ่ายเสถียรภาพระบบการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย ระบุว่า หลังสถานการณ์รัสเซีย-ยูเครน ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของไทยหลายด้าน เช่น การค้าการลงทุน อัตราเงินเฟ้อและราคาพลังงาน ทำให้การขยายตัวทางเศรษฐกิจของไทยไม่มากเท่าที่ควร

เนื่องด้วยภาวะทางเศรษฐกิจของไทยในขณะนี้ หากมีการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ย จะยิ่งส่งผลให้อุปสงค์ลดน้อยลงไปอีก และยิ่งถือเป็นการซ้ำเติมภาวะทางเศรษฐกิจของไทยในขณะนี้อีกด้วย โดยในการประชุมคณะกรรมการนโยบายการเงินครั้งล่าสุด ได้มีการระบุอย่างชัดเจนว่า จะให้ความสำคัญกับการปรับแก้เศรษฐกิจไทยต่อไป

ท่านสุดท้าย ดร.อาร์ม ตั้งนิรันดร ผู้เชี่ยวชาญด้านเงินศึกษา จากคณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ให้ความเห็นว่า การที่สหรัฐฯ ตัดสินใจคว่ำบาตรรัสเซียถือเป็นเรื่องที่รุนแรงมาก ทำให้เศรษฐกิจของรัสเซียได้รับผลกระทบอย่างสาหัส และเนื่องจากสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐฯยังถือเป็นสกุลเงินหลักของโลก สหรัฐฯ คาดหวังว่าการคว่ำบาตรรัสเซียในครั้งนี้จะทำให้สถานการณ์รัสเซีย-ยูเครน จบได้เร็วขึ้น

ทว่า สถานการณ์ในปัจจุบันยังคงยืดเยื้อต่อไป และหากยาวนานกว่า ๖ เดือนขึ้นไป อาจมีผลกระทบต่าง ๆ ตามมา เช่น วิกฤตความมั่นคงด้านอาหาร วิกฤตผู้ลี้ภัย หรือ วิกฤตการเมือง

การเสวนาในครั้งนี้แสดงให้เห็นได้อย่างชัดเจนว่า แม้ไทยไม่ได้เกี่ยวข้องโดยตรงกับสถานการณ์ความขัดแย้งระหว่างรัสเซียและยูเครน แต่ก็ได้รับผลกระทบในหลายภาคส่วน โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านเศรษฐกิจ ดังนั้น นักวิชาการหลายท่านจึงได้มีข้อเสนอแนะว่า ไทยควรมีเครื่องมือ และวิธีการรับมือให้ทันท่วงทีกับความท้าทายที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตอันใกล้

นายสิรภพ เตชะบุญ และนางสาวพิมพ์ภัทรา ณ กาฬสินธุ์

เจ้าหน้าที่ติดตามและวิเคราะห์ข่าว กรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศ

บทบาทของไทยในประเทศ
ที่คุณอาจไม่รู้จักรมาก่อน

เกร็ดการเยือนซาอุดีอาระเบียของนายกรัฐมนตรี

การเยือนซาอุดีอาระเบียของนายกรัฐมนตรีเมื่อเดือนมกราคมที่ผ่านมาได้รับความสนใจเป็นอย่างมาก หลังความสัมพันธ์ทางการทูตหยุดชะงักเป็นเวลากว่า ๓๐ ปี รายการบันทึกสถานการณ์ ได้สัมภาษณ์ท่านอุปทูต ณ กรุงริยาด ประเทศซาอุดีอาระเบีย นายสธน เกษมสันต์ ณ อยู่ธยา เกี่ยวกับ “เกร็ดการเยือนซาอุดีฯ ของนายกรัฐมนตรี” ซึ่งสามารถรับชมรายการย้อนหลังได้ที่ <https://youtu.be/whtkjY3OOJ0>

(ซ้าย) พล.อ. ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ขณะหารือกับ
(ขวา) เจ้าชายมุฮัมมัด บิน ซัลมาน มกุฎราชกุมาร รองนายกรัฐมนตรี
และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมแห่งราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย
(ที่มา: กระทรวงการต่างประเทศ)

หลังจากเวลาผ่านไปกว่า ๓๐ ปี ที่ความสัมพันธ์ไทย-ซาอุดีอาระเบีย ห่างเหินไปอันเนื่องมาจากโศกนาฏกรรมในอดีต จนเมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๕ พล.อ. ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ได้เดินทางเยือนราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบียอย่างเป็นทางการ ตามคำเชิญของเจ้าชายโมฮัมเหม็ด บิน ซัลมาน มกุฎราชกุมารรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมซาอุดีอาระเบีย ถือเป็น การเยือนอย่างเป็นทางการในระดับผู้นำรัฐบาลครั้งแรกในรอบกว่า ๓๐ ปี โดยการเยือนครั้งนี้ถือเป็นหมุดหมายสำคัญในการปรับความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับซาอุดีอาระเบีย

หลายท่านอาจมองว่าการเยือนซาอุดีอาระเบียของนายกรัฐมนตรีครั้งนี้ เป็นเรื่องแบบไม่ทันตั้งตัวของรัฐบาลไทย แต่ท่านอุปทูตเล่าว่า นั้นเป็นความเข้าใจที่ผิด เพราะทางการไทย โดยเฉพาะกระทรวงการต่างประเทศมีความพยายามที่จะปรับความสัมพันธ์กับทางการซาอุดีฯ มาโดยตลอด

โดยเมื่อปี ๒๕๖๒ พล.อ. ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ได้มีโอกาสพบและพูดคุยกับเจ้าชายโมฮัมเหม็ด บิน ซัลมาน ในระหว่างการประชุม G20 ที่นครโอซากา และในปีต่อมา นายดอน ปรมัตถ์วินัย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ได้เดินทางเยือนซาอุดีอาระเบียตามคำเชิญของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศซาอุดีอาระเบียอีกด้วย การเยือนกรุงริยาดของ

นายกรัฐมนตรีในครั้งนี จึงเป็นผลสืบเนื่องมาจากความพยายามในหลายระดับ
ของทั้งสองฝ่ายในห้วงเวลาที่ผ่านมา

เจ้าชายโมฮัมเหม็ด บิน ซัลมาน มกุฎราชกุมารและรองนายกรัฐมนตรีซาอุดีอาระเบีย
และ พล.อ. ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ที่ประชุม G20 ปี ๒๕๖๒ ณ นครโอซากา

เจ้าชายไฟซาล บิน ฟารฮาน อัล ซาอูด รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศซาอุดีอาระเบีย
และนายดอน ปรมัตถ์วินัย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ณ กรุงริยาด ปี ๒๕๖๓

เป้าหมายสำคัญสำหรับการเยือนซาอุดีอาระเบียของนายกรัฐมนตรี ตามคำเชิญของเจ้าชายโมฮัมเหม็ด ในครั้งนี้คือ การร่วมพูดคุยกันบนพื้นฐานผลประโยชน์ร่วมกันในหลายมิติ ไม่ว่าจะเป็นการปรับความสัมพันธ์ทางการทูต ให้เป็นปกติ การส่งเสริมการท่องเที่ยว และผลักดันการแลกเปลี่ยนแรงงาน ระหว่างกัน

โดยภายหลังการพูดคุยของผู้นำรัฐบาลทั้งสองได้ไม่นาน สายการบิน Saudi Arabian Airlines ได้ประกาศเปิดเที่ยวบินตรงจากซาอุดีฯ ไปยัง ประเทศไทย โดยจะเริ่มให้บริการในเดือนพฤษภาคมนี้ ในส่วนของการนำเข้า แรงงานไทย ทางกรมซาอุดีฯ ยอมรับว่าแรงงานไทยเป็นแรงงานที่มีฝีมือ และ ในอนาคตทางการซาอุดีฯ จะเปิดรับนำเข้าแรงงานจากไทยอย่างแน่นอน

ในฐานะที่ซาอุดีอาระเบียเป็นประเทศผู้ค้าน้ำมันรายใหญ่ของโลก ท่านนายกรัฐมนตรีจึงได้ใช้โอกาสนี้ ขอพระราชทานคำแนะนำจาก องค์ชายรัชทายาท ถึงเรื่องราคาน้ำมันที่เพิ่มสูงขึ้น เพื่อหาทางออกให้กับ ประเทศไทย

ซึ่งเจ้าชายโมฮัมเหม็ด บิน ซัลมาน ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้นายสุพัฒน์พงษ์ พันธุ์มิเชาว์ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวง พลังงานเข้าเฝ้าฯ พระอนุชา เจ้าชายอับดุลอาซิส บิน ซัลมาน รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงพลังงานซาอุดีฯ เพื่อร่วมกันหาทางออกในประเด็นดังกล่าว และ

อีกหนึ่งความสำเร็จที่จะไม่พูดถึงไม่ได้ คือการที่เจ้าชายโมฮัมเหม็ด บิน ซัลมาน รับคำกราบบังคมทูลเชิญเสด็จฯ เยือนไทยในปีนี้ ซึ่งถือเป็นอีกหนึ่งหมุดหมายสำคัญในการสานไมตรีระหว่างสองราชอาณาจักร

เจ้าชายมูฮัมมัด บิน ซัลมาน มกุฎราชกุมาร รองนายกรัฐมนตรี
แห่งราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย ขณะเข้าร่วมการประชุมเอเปค ประจำปี ๒๕๖๕
ณ กรุงเทพมหานคร ในฐานะแขกของเจ้าภาพ (ที่มา: APEC 2022)

นอกจากนี้ ในโอกาสการเยือนซาอุดีฯ ครั้งนี้ นายกรัฐมนตรียังได้พบและพูดคุยกับนักศึกษาและประชาชนชาวไทยที่อาศัยอยู่ในซาอุดีฯ ที่ทำเนียบเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงริยาด โดยนายกรัฐมนตรีได้กล่าวว่า ชาวไทย

ทุกท่านในที่นี้เปรียบได้กับนักการทูตในการนำเสนอวัฒนธรรมไทยให้กับ
ชาวซาอุดีอาระเบียได้รับรู้

โดยนี่คือเบื้องหลังและเกร็ดการเยือนซาอุดีอาระเบียของนายกรัฐมนตรี
ที่ผ่านมา ซึ่งถือเป็นการเริ่มต้นปีใหม่ด้วยการเยือนครั้งประวัติศาสตร์
เพื่อสานความสัมพันธ์ทางการทูตเลยทีเดียว และเชื่อว่าจากนี้ไป ความสัมพันธ์
ระหว่างไทยและซาอุดีอาระเบีย จะดำเนินไปอย่างก้าวกระโดด และจะนำมาซึ่ง
โอกาสสำหรับพี่น้องประชาชนของทั้งสองประเทศ

นายเอกวิทย์ ซอหะซัน

เจ้าหน้าที่ติดตามและวิเคราะห์ข่าว กรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศ

สถานการณ์ในศรีลังกาและบทบาทของไทยต่อศรีลังกา (ในฐานะมิตรประเทศ)

ท่านผู้อ่านที่ติดตามความเคลื่อนไหวและการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในประเทศศรีลังกา คงจะทราบกันดีว่า มีพัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงมากมาย ในวันนี้ดิฉันขอนำท่านผู้อ่านมาติดตามรายละเอียดในเรื่องนี้

นายวิชาวัฒน์ อิศรภักดี ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงการต่างประเทศ และนาง ซี.เอ. จมินทะ ไอ. โกโลนเน เอกอัครราชทูตศรีลังกาประจำประเทศไทย พิธีมอบความช่วยเหลือทางมนุษยธรรมเพื่อช่วยบรรเทาผลกระทบจากวิกฤตเศรษฐกิจในศรีลังกา (ที่มา: กระทรวงการต่างประเทศ)

โดยรายละเอียดต่าง ๆ นี้ มาจากการสัมภาษณ์ คุณพจน์ หาญผล เอกอัครราชทูต ณ กรุงโคลัมโบ ในรายการเวทีความคิด เกี่ยวกับสถานการณ์ในศรีลังกา บทบาทของไทยต่อศรีลังกา ตลอดจนสถานการณ์ของคนไทยที่พำนักอยู่ศรีลังกาขณะนี้ ซึ่งท่านผู้อ่านสามารถติดตามบทสัมภาษณ์เต็มย้อนหลังได้ที่ <https://www.youtube.com/watch?v=7ab1WGTc4c>

หลายท่านอาจจะสงสัยว่า **จุดเริ่มต้นของวิกฤตและการเปลี่ยนแปลงในศรีลังการั้งนี้เกิดจากอะไร? เหตุใดถึงรุนแรงได้ถึงเพียงนี้?**

ท่านทูตเล่าให้ฟังว่า หากเรามองย้อนกลับไป ก็จะทำให้เห็นว่า วิกฤตด้านเศรษฐกิจและการเมืองของศรีลังกาเป็นปัญหาเรื้อรังต่อกันมาหลายรัฐบาล แต่มาเกิดเหตุครั้งนี้ขึ้นเพราะองค์ประกอบหลาย ๆ ด้าน อาทิ เมื่อเดือนเมษายน ๒๕๖๒ เกิดเหตุการณ์ก่อการร้ายพลีชีพในศรีลังกา การท่องเที่ยวของศรีลังกาที่กำลังจะดีขึ้นในขณะนั้นจึงได้รับผลกระทบแบบเต็ม ๆ ต่อมาจึงเกิดโรคระบาดโควิด-๑๙ และล่าสุดเกิดเหตุการณ์วิกฤตรัสเซียและยูเครน ทำให้ตลาดด้านการท่องเที่ยวที่สำคัญหายไปจนถึงปัจจุบัน

ขณะนี้ ศรีลังกายังคงประสบปัญหาภาวะเศรษฐกิจที่รุนแรง อัตราเงินเฟ้อเพิ่มสูงขึ้นถึงร้อยละ ๕๐ และยังซ้ำเติมด้วยภาวะขาดแคลนเงินทุนสำรองระหว่างประเทศ ส่งผลกระทบต่อการนำเข้าสินค้าที่จำเป็น โดยเฉพาะน้ำมัน เชื้อเพลิง ก๊าซหุงต้ม เวชภัณฑ์ อุปกรณ์ทางการแพทย์ที่ใช้ในห้องผ่าตัด

ยาสำหรับโรคร้ายแรง และสินค้าอุปโภคบริโภคจำเป็นพื้นฐานบางอย่าง ซึ่ง การขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิงนั้น ทำให้ไม่มีเชื้อเพลิงเพียงพอที่จะผลิต กระแสไฟฟ้า เป็นผลให้เกิดการตัดไฟฟ้าในพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วประเทศโดยเฉลี่ย วันละ ๓ ชั่วโมง

ภาพชาวศรีลังกาต่อแถวรอเติมน้ำมัน จากเว็บไซต์ Thai PBS News

รัฐบาลศรีลังกาพยายามบรรเทาความรุนแรงของผลกระทบดังกล่าว โดยการออกมาตรการต่าง ๆ เช่น การลดวันทำการของข้าราชการและพนักงาน ราชการเหลือ ๔ วัน และใช้วันหยุดให้เป็นประโยชน์ด้วยการทำการเกษตร เพื่อยังชีพ

รัฐบาลศรีลังกาอยู่ระหว่างเจรจาขอรับความช่วยเหลือจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund: IMF) ซึ่งปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่จะทำให้ผลการเจรจาเป็นรูปธรรมมากขึ้น คือ ความมั่นคงทางการเมืองของศรีลังกา

หากพูดถึงสถานการณ์ทางการเมือง เมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๕ รัฐสภาศรีลังกาจัดประชุม เพื่อเลือกตั้งประธานาธิบดีคนใหม่ จาก ส.ส. ที่มีคุณสมบัติเหมาะสม โดยนายรานิล วิกรมสิงเห สาบานตนเข้ารับตำแหน่งประธานาธิบดี หลังได้รับเสียงสนับสนุนข้างมาก ๑๓๔ เสียง จาก ๒๒๕ เสียง

นายรานิล ยังเรียกร้องให้ทุกฝ่าย “ละเลิกแนวทางการเมืองแบบดั้งเดิมที่แบ่งฝักแบ่งฝ่าย แต่หันมาทำงานร่วมกันเพื่อประเทศชาติต่อไป”

ในช่วงวิกฤตศรีลังกาได้รับความช่วยเหลือจากทั้งมิตรประเทศ และองค์กรระหว่างประเทศต่าง ๆ ในรูปเงินบริจาค การให้สินเชื่อเพื่อซื้อสินค้าที่จำเป็น การเพิ่มวงเงินกู้ การบริจาคยาและเวชภัณฑ์ ตลอดจนการปรับเปลี่ยนโครงการให้ความช่วยเหลือเพื่อการพัฒนา เป็นโครงการแก้ไขปัญหาปากท้องของประชาชนในระยะจำเป็นเร่งด่วน

ในส่วนของไทย หน่วยงานภาครัฐและเอกชนไทย อาทิ มูลนิธิ สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช วัดบวรนิเวศวิหาร ในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้บริจาคเงินเพื่อจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ที่จำเป็น เร่งด่วน เป็นจำนวนเงิน ๘๐๐,๐๐๐ บาท และในส่วนของภาครัฐ องค์การเภสัชกรรม กรมควบคุมโรค ได้บริจาคยาที่จำเป็นเร่งด่วนให้แก่ ศรีลังกา

นอกจากนี้ กระทรวงการต่างประเทศ สถานเอกอัครราชทูต และ หน่วยงานของไทยทั้งภาครัฐและเอกชนได้ปรึกษาหารือกัน เพื่อให้ การช่วยเหลือมีแนวทางที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรมแก่ศรีลังกาด้วย

สำหรับคนไทยที่อาศัยอยู่ในศรีลังกานั้น เป็นที่น่ายินดีว่าจนถึงบัดนี้ ยังไม่มีข่าวว่าคนไทยได้รับผลกระทบจากการชุมนุมประท้วง โดยที่ผ่านมามีบางคนได้ติดต่อขอรับความช่วยเหลือในการเดินทางกลับประเทศอยู่บ้าง แต่ก็ไม่ได้เกิดเพราะผลกระทบสถานการณ์การชุมนุมการประท้วง ทางการเมืองแต่อย่างใด

สิ่งที่คนไทยในศรีลังกาให้ความสนใจมากกว่า คือ การขาดแคลน น้ำมันเชื้อเพลิง และวิกฤตเศรษฐกิจในศรีลังกา ซึ่งเป็นผลให้คนอยากเดินทาง

กลับประเทศไทยมากขึ้น ขณะนี้ มีคนไทยอาศัยอยู่ในศรีลังกาประมาณ ๗๐ - ๘๐ ราย โดยสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงโคลัมโบ ได้ติดตามสวัสดิภาพ และออกประกาศแจ้งเตือนคนไทยมาโดยตลอด

ท้ายที่สุด สิ่งที่ศรีลังกาหวังจะทำให้เศรษฐกิจกลับมาเดินหน้าต่อไปได้ คือ เรื่องการเดินทางกลับมาของนักท่องเที่ยว ซึ่งท่านทูตเชื่อว่า ถ้าศรีลังกาผ่านจุดนี้ไปได้ สถานการณ์ทางเศรษฐกิจก็จะเริ่มดีขึ้นเรื่อย ๆ ค่ะ

นางสาวพัณณ์ชิตา โขติจินตนาทัศน์

เจ้าหน้าที่ติดตามและวิเคราะห์ข่าว กรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศ

กีฬาในเซเนกัล โอกาสและความหวัง สู่อาซีฟที่ยั่งยืน และสานสัมพันธ์ไทย-เซเนกัล

ถ้าพูดถึงเซเนกัล ประเทศในแอฟริกาตะวันตก ตอนนี้อาจเริ่มเป็นที่รู้จักของคนไทย ในฐานะแชมป์ African Cup of Nations ที่มีดาวเด่นจากสโมสรลิเวอร์พูลอย่าง Sadio Mané เหมือนเอาชนะเพื่อนร่วมทีม Mohamed Salah ทีมชาติอียิปต์ พาเซเนกัลเป็นแชมป์ถ้วยนี้ เป็นครั้งแรก และอีกไม่นานหลังจากนั้น ทีมชาติเซเนกัลยังย้ำแค้น เหมือนเอาชนะจุดโทษทีมชาติอียิปต์อีกครั้ง ซึ่งตัวไปฟุตบอลโลกที่กาตาร์ ๒๐๒๒

นักฟุตบอลทีมชาติเซเนกัล ขณะฉลองแชมป์ African Cup of Nations (ที่มา: AFP)

จริง ๆ แล้ว นี่ไม่ใช่ครั้งแรกที่ทีมชาติเซเนกัลได้รับความสนใจเมื่อฟุตบอลโลกปี ๒๐๐๒ เซเนกัลสร้างความฮือฮาในรอบแรกที่สามารถเอาชนะฝรั่งเศส แชมป์โลกในฟุตบอลโลกครั้งก่อนหน้านั้น และไปลึกถึงรอบก่อนรองชนะเลิศ โดยเป็นทีมจากแอฟริกาชาติที่ ๔ ที่เข้าถึงรอบดังกล่าว

นอกจาก Mané นักเตะทีมชาติของเซเนกัลต่างกระจายอยู่ในทีมยักษ์ใหญ่ของยุโรป เช่น Chelsea ที่มี Édouard Mendy เป็นโกลมือหนึ่ง รวมถึงทีมอื่น ๆ เช่น Bayern Munich, Paris Saint-Germain และ AC Milan และแฟนบอล English Premier League คงคุ้นชื่อกับชื่อนักเตะอย่าง Demba Ba Papiss Cissé และ El Hadji Diouf จึงอาจกล่าวได้ว่าฟุตบอลมีรากฐานที่แข็งแกร่งในเซเนกัล

ฟุตบอลและเซเนกัล ด้วยความแข็งแกร่งและความเร็วโดยพื้นฐานของคนแอฟริกา และเพราะเซเนกัลเป็นชาติที่พูดภาษาฝรั่งเศส (เซเนกัลได้รับอิสรภาพเอกราชจากฝรั่งเศสเมื่อปี ค.ศ. ๑๙๖๐) ทีมฟุตบอลในฝรั่งเศสจึงมักส่งแมวมองมาค้นหาดาวรุ่งไปเล่นในลีกของฝรั่งเศส นอกจากนี้ บางสโมสรในฝรั่งเศสยังมีความร่วมมือระหว่างสถาบันฟุตบอลในเซเนกัล (Académies)

อาทิ ทีม Génération Foot ร่วมมือกับทีม FC Metz (ทีม GF เป็นที่ฝึกของ Mané ด้วย) ทีม Diambars FC กับทีม Olympique Marseille และทีม Dakar Sacré-Coeur กับทีม Olympique Lyon เพื่อให้สถาบันใน

เซเนกัลส่งเยาวชนดาวรุ่งไปร่วมทีม ก่อนที่ดาวรุ่งเหล่านั้นอาจถูกซื้อตัวไปเล่นในลีกในประเทศอื่น ๆ ต่อไป

บรรยากาศการเล่นฟุตบอลของเยาวชนเซเนกัล (ที่มา: นาย Birame Sene สอท. ณ กรุงดakar)

ในอีกแง่หนึ่ง แม้เซเนกัลจะได้ชื่อว่าเป็นประเทศที่มีเสถียรภาพทางการเมืองมากที่สุดประเทศหนึ่งในภูมิภาคแอฟริกาตะวันตก โดยตั้งแต่ได้รับอิสรภาพจากฝรั่งเศส **“ไม่เคยเกิดรัฐประหารในเซเนกัลเลย”**

ทว่า สภาพเศรษฐกิจที่ยากลำบากของเซเนกัล ประชาชนมากกว่าร้อยละ ๔๐ อยู่ในภาวะยากจน (มากกว่าร้อยละ ๑๐ อยู่ในขั้นอดอยาก) และมากกว่าร้อยละ ๔๐ อยู่ในภาวะว่างงาน ประชาชนเซเนกัลมากกว่าครึ่งไม่สามารถอ่านออกเขียนได้

นอกจากนี้ การให้บริการสาธารณสุขก็ไม่เพียงพอต่อความต้องการของประชาชน ก็หาอาจเป็นความหวังอย่างเดียวของเยาวชนเซเนกัลหลาย ๆ คนที่เห็นว่าการกลายเป็นนักกีฬาอาชีพจะช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของพวกเขา เวลาเดินทางไปไหนมาไหน จึงจะเห็นเยาวชนเซเนกัลเตะฟุตบอลกันทุกแห่ง ตามชายหาด ตามพื้นที่ว่าง ในท้องถนนด้วยความหวังว่าเขาอาจได้เป็น Mané คนต่อไป

กีฬาต่าง ๆ ในเซเนกัล ฟุตบอลไม่ใช่กีฬาประเภทเดียวที่ได้รับความนิยมในเซเนกัล ยังมีกีฬาประเภทอื่น เช่น บาสเก็ตบอล และมวยปล้ำพื้นบ้าน (Laamb ในภาษา Wolof ซึ่งเป็นภาษาท้องถิ่นของเซเนกัล) ที่เป็นศิลปะการต่อสู้ดั้งเดิมแบบแอฟริกาตะวันตกเฉียงเหนือ ซึ่งแตกต่างจากมวยปล้ำทั่วไป เนื่องจาก Laamb อนุญาตให้ชกหน้าและลำตัวของคู่ต่อสู้ด้วย Laamb เป็นกีฬาได้รับความนิยมมาก ในแมทช์สำคัญ ๆ ตัวจะขายหมดลวงหน้าเป็นเวลานาน และชาวเซเนกัลจะนั่งรวมตัวกันดูโทรทัศน์เพื่อดูศิลปะการต่อสู้พื้นบ้านดังกล่าว

มวยไทยในเซเนกัล ล่าสุด สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงดาการ์ได้มาปักธง "มวยไทย" ที่เซเนกัล ด้วยเล็งเห็นเลื่อมใสและความแข็งแกร่งด้านร่างกายของคนเซเนกัล เป็นอีกจุดเด่นที่ทำให้คนเซเนกัลได้เปรียบคนจากประเทศอื่น ๆ ความอึดและอดทน ก็เป็นอีกหนึ่งข้อได้เปรียบที่ทำให้นักกีฬา

จากเซเนกัล สามารถเล่นกีฬาได้หลากหลายชนิด ซึ่งหนึ่งในกีฬาที่ได้รับความนิยมชื่นชอบได้แก่ กีฬาศิลปะการป้องกันตัว ประเภทต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นมวยสากล คาราเต้ เทควันโด จูโด จูจิตสึ ฯลฯ

สถานเอกอัครราชทูตฯ เคยจัดกิจกรรมเพื่อแนะนำกีฬามวยไทยครั้งแรกเมื่อปี ค.ศ. ๒๐๑๒ (๒๕๕๕) ที่กรุงดาการ์ และที่เมืองเซนต์หลุยส์เพื่อสอนทักษะการต่อสู้มวยไทยแก่เยาวชนเซเนกัลทั้งชายและหญิง ต่อมาในปี ๒๕๖๔ สถานเอกอัครราชทูตฯ ได้จัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอนมวยไทยออนไลน์ขึ้น โดยเป็นการสอนมวยไทยผ่านสื่อออนไลน์ และได้เชิญครูมวยไทยที่มีชื่อเสียงคือ ครูบู้ (อาทิตย์ ศศิประภาyim) อดีตแชมป์มวยไทยหลายสถาบันมาเป็นวิทยากร โดยจัดขึ้น ๓ ครั้ง ได้แก่ ๑. เมืองรูฟิสก์ ตะวันตก ๒ วัน ๒. กรุงดาการ์ ๑ วัน ๓. ที่สถาบัน ICAGI เขต VDN

บรรยากาศการสอนมวยไทยในเซเนกัล (ที่มา: สถานเอกอัครราชทูตฯ ณ กรุงดาการ์)

สำหรับปี ๒๕๖๕ สถานเอกอัครราชทูตฯ มีกำหนดจะจัดกิจกรรม สอนมวยไทย โดยเชิญครูมวยไทยชาวเซเนกัลจากประเทศโมร็อกโกมาสอน ชาวเซเนกัล เป็นระยะเวลา ๕ วัน นอกจากนี้ ยังจะเปิดการสอนระดับเข้มข้น สำหรับผู้ฝึกสอน (Train the coach)

โดยกิจกรรมในปีนี้ มุ่งหวังเพื่อสร้างนักกีฬามวยไทยและโค้ชมวยไทย เพื่อให้สามารถมีนักกีฬามวยไทยเพิ่มมากยิ่งขึ้นในประเทศเซเนกัล และ ผลักดันให้มวยไทยเป็นกีฬาอาชีพที่ได้รับการยอมรับในแอฟริกาตะวันตก และได้บรรจุเป็นกีฬาในการแข่งขันนานาชาติต่อไป สถานเอกอัครราชทูตฯ จะจัด กิจกรรมดังกล่าวร่วมกับ “สมาคมมวยไทยในเซเนกัล” ซึ่งเพิ่งจัดตั้งขึ้นมา เพื่อให้มวยไทยสามารถพัฒนาเป็นกีฬาอาชีพ และเพื่อส่งเสริมกิจกรรม มวยไทยในประเทศเซเนกัลต่อไป

กีฬาในฐานะการทูตสาธารณะของไทยในเซเนกัลและแอฟริกา ตะวันตก ปัจจุบัน สถานที่ออกกำลังกายทั่วไปของกรุงดาการ์ (gym/club) เริ่มมีการสอนคลาสมวยไทยเบื้องต้น และ kickboxing แสดงให้เห็นถึงความสนใจในกีฬาประเภทนี้ของชาวเซเนกัลเป็นอย่างมาก อย่างไรก็ตาม ยังคงต้องให้ความรู้และความเข้าใจสาธารณชนเซเนกัลอีกเพื่อให้เข้าใจพื้นฐาน มวยไทย (boxe Thai) และความแตกต่างระหว่างมวยไทย กับ kickboxing (boxe Anglais)

งานเทศกาลไทย นครอาบิเดจัน สาธารณรัฐโกตดิวัวร์ (ที่มา: สถานเอกอัครราชทูตฯ ณ กรุงดาการ์)

ความสามารถทางกีฬาและดนตรี เหมือนเป็นสิ่งที่มีความคู่กับชาวแอฟริกัน ทั้งหญิงและชาย จะมีความชื่นชอบในเสียงดนตรีและกีฬาเป็นชีวิตจิตใจ นอกเหนือจากสองสิ่งนี้ แล้วก็เห็นจะเป็นงานศิลปะพื้นบ้าน ที่ผู้คนจะให้ความสนใจเป็นอย่างมาก หากมีโอกาสได้มากรุงดาการ์ จะเห็นว่า ทุกสถานที่ที่สามารถเป็นสถานที่เล่นกีฬาได้ ไม่ว่าจะลานหน้าบ้าน ชายหาด หรือพื้นที่ว่างโล่งในชุมชน ก็สามารถนำมาเป็นสถานที่ออกกำลังกาย ไม่ว่าจะเป็นการเต้นเข้าจังหวะแบบแอโรบิกแดนซ์ หรือประกอบจังหวะอื่น ๆ

นอกเหนือจากประเทศเซเนกัลแล้ว ประเทศอย่างโกตดิวัวร์ (Ivory Coast / Cote d'Ivoire) ยังเป็นประเทศที่มีศักยภาพด้านกีฬา ปัจจุบันมีสมาพันธ์มวยไทย (Federation Ivoirien de Muay Thai et Discipline Assimiles) ซึ่งเป็นองค์กรที่ส่งเสริมกีฬามวยไทย ในสาธารณรัฐโกตดิวัวร์ และจัดการแข่งขันกีฬามวยไทยเป็นประจำ เป็นการสร้างความนิยมด้านกีฬามวยไทย ณ นครอาบิเดจัน แก่ชาวไอวอรีแชน ชาวต่างชาติที่อาศัยในโกตดิวัวร์

สถานเอกอัครราชทูตฯ มุ่งดำเนินการเพื่อส่งเสริมและประชาสัมพันธ์ การทูตสาธารณะ การใช้ soft power ของไทยในด้านมวยไทย และ การใช้จุดแข็งเรื่องกีฬาเพื่อเป็นการเชื่อมสัมพันธ์ไมตรีระหว่างประชาชนไทย และเซเนกัล และใช้จุดเด่นด้านกีฬาเพื่อต่อยอดและกระชับมิตรกับเพื่อนชาวเซเนกัล โดยมวยไทยน่าจะเป็นกลไกที่เป็นประโยชน์ในการประสานสัมพันธ์กับเซเนกัลและประเทศอื่น ๆ ในแอฟริกาตะวันตก ซึ่งคนท้องถิ่นให้ความสนใจกับกีฬาการต่อสู้และศิลปะการป้องกันตัวเป็นอย่างมาก

กีฬามวยไทยจะเป็นอีกหนึ่งในการใช้การทูตด้านกีฬาเชื่อมประชาชนให้รู้จักประเทศไทยผ่านมวยไทยได้อีกด้วย เนื่องจากผู้เรียนจะต้องหัดเรียนมวยไทย รำมวยไทย ท่ามวยไทย และวัฒนธรรมพื้นฐาน อาทิ

การไหว้ครู และ การทักทายเป็นภาษาไทยอีกด้วย จึงหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะต้อง
ทำความเข้าใจกับวัฒนธรรมไทยไปในที่เดียวกัน

ดังนั้น เราจึงควรส่งเสริมกีฬามวยไทยให้รู้จักเป็นที่แพร่หลายในเซเนกัล
และประเทศใกล้เคียงในแอฟริกาตะวันตกอย่าง โกตดิวัวร์ ซึ่งจะเป็นภูมิภาค
ที่ไทยสามารถผลักดันประโยชน์และโอกาสได้อีกมาก

สถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงดาการ์ ประเทศเซเนกัล

บทบาทของไทยในเวทีโลก และความร่วมมือกับองค์การระหว่างประเทศ

การพัฒนาลุ่มแม่น้ำโขงยุคหลังโรคระบาด:

ความสอดคล้องประสานระหว่างสหรัฐฯ กับหุ้นส่วนในภูมิภาค

เมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๕ สมาคมอเมริกาศึกษาในประเทศไทย ร่วมกับสถานทูตสหรัฐอเมริกาประจำประเทศไทย และ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จัดงานสัมมนาออนไลน์ในหัวข้อ “การพัฒนาลุ่มแม่น้ำโขงหลังยุคโรคระบาด: ความสอดคล้องประสานระหว่างสหรัฐฯ กับหุ้นส่วนในภูมิภาค” โดยสำหรับท่านใดที่สนใจรับฟังงานสัมมนาออนไลน์ในครั้งนี้อย่นหลัง สามารถติดตามเพิ่มเติมได้ที่ (https://drive.google.com/file/d/1_kDYNTCysC6mGf29hNVKpP1oG6D-xeT/view?usp=sharing)

งานสัมมนาออนไลน์

การพัฒนาลุ่มแม่น้ำโขงยุคโควิด

"POST-PANDEMIC MEKONG DEVELOPMENT: THE SYNERGIES BETWEEN THE UNITED STATES AND PARTNERS IN THE SUB-REGION"

ความร่วมมือระหว่าง
สมาคมอเมริกาศึกษาในประเทศไทย สถานทูตสหรัฐอเมริกา
และมหาวิทยาลัยขอนแก่น

วันที่ 10 มกราคม 2565 เวลา 13.30 - 16.30 น. ผ่านระบบ ZOOM

ดร.เดชาชัย พนทงสวัสดิ์
นายกสภาฯ วิทยาลัยขอนแก่น

นางอุษณา ไชยวงษ์ สุนพันธ์
ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนา
การศึกษาระหว่างประเทศ

ดร.อนุชาติ สอนนท์
ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนา
การศึกษาระหว่างประเทศ

ดร.อนุชาติ สอนนท์
ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนา
การศึกษาระหว่างประเทศ

ดร.อนุชาติ สอนนท์
ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนา
การศึกษาระหว่างประเทศ

ดร.อนุชาติ สอนนท์
ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนา
การศึกษาระหว่างประเทศ

ดร.อนุชาติ สอนนท์
ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนา
การศึกษาระหว่างประเทศ

ดร.อนุชาติ สอนนท์
ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนา
การศึกษาระหว่างประเทศ

“อนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง” หรือ Greater Mekong Subregion: GMS ประกอบด้วย ๕ ประเทศด้วยกัน ได้แก่ กัมพูชา สปป.ลาว เมียนมา เวียดนาม และไทย ครอบคลุมประชากรในอนุภูมิภาคมากถึง ๒๔๐ ล้านคน

นอกจากจะเชื่อมโยง ๕ ประเทศเข้าด้วยกันแล้ว GMS ยังสามารถเรียกได้ว่าเป็นจุดภูมิรัฐศาสตร์สำคัญที่เชื่อมโยง ๒ มหาสมุทรเข้าหากัน คือ มหาสมุทรอินเดียและมหาสมุทรแปซิฟิก ซึ่งเป็นเส้นทางเดินเรือสำคัญของโลก และยังเชื่อมโยงโครงข่ายทางถนนและทางรางระหว่างประเทศที่ได้ก่อให้เกิดผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจมากมายในอนุภูมิภาค ตลอดจนมีระเบียงเศรษฐกิจมากมายที่จะเชื่อมโยง GMS กับนานาประเทศเข้าหากันอีกด้วย

คุณอรุณรุ่ง โพธิ์ทอง ฮัมฟรีย์ส เอกอัครราชทูตประจำกระทรวงฯ ผู้ดูแลรอบความร่วมมืออนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง เน้นย้ำถึงความสำคัญของอนุภูมิภาคนี้ว่าเป็นอนุภูมิภาคที่อุดมไปด้วยทรัพยากรและแรงงานมากฝีมือ เห็นได้จากการที่นานาประเทศอย่างญี่ปุ่น และ สาธารณรัฐเกาหลี (เกาหลีใต้) เข้ามาใช้เป็นฐานการผลิตสินค้าที่สำคัญเพื่อการส่งออกมาเป็นเวลานาน

โดยเมื่อบริบทด้านภูมิรัฐศาสตร์และภูมิเศรษฐศาสตร์เปลี่ยนแปลงไป ประเทศภายนอกต่างก็แข่งขันกันเข้ามามีบทบาทในอนุภูมิภาคฯ โดยจัดตั้งกรอบความร่วมมือในอนุภูมิภาคฯ ที่มีตนเองเป็นผู้ขับเคลื่อน นับรวมกันได้

กว่า ๑๐ กรอบ และมีเพียงกรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิรวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง (Ayeyawady-Chao Phraya-Mekong Economic Cooperation Strategy: ACMECS) เท่านั้นที่เป็นความริเริ่มจากภายในอนุภูมิภาคฯ แต่ผู้คนส่วนมากยังไม่ค่อยรู้จักมากนัก

เมื่อก้าวถึงบทบาทของสหรัฐฯ ในอนุภูมิภาค ต้องนับถอยหลังไปในปี ๒๕๕๒ เมื่อสหรัฐฯ ได้ก่อตั้งกรอบความร่วมมือซอร์ริเริ่มลุ่มน้ำโขงตอนล่าง (Lower Mekong Initiative: LMI)

ต่อมาในปี ๒๕๖๓ ได้มีการยกระดับมาเป็นกรอบความร่วมมือหุ้นส่วนลุ่มน้ำโขง-สหรัฐฯ (Mekong-U.S. Partnership: MUSP) เพื่อขับเคลื่อนโครงการความร่วมมือกับหุ้นส่วนของสหรัฐฯ ด้วย เช่น โครงการส่งเสริมการพัฒนาตลาดพลังงานทดแทนกับญี่ปุ่น โครงการด้านการรับมือภัยพิบัติกับเกาหลีใต้ และการยกระดับมาตรฐานด้านสังคม สิ่งแวดล้อม และธรรมาภิบาลในโครงการโครงสร้างพื้นฐานกับออสเตรเลีย

ในยุคหลังโควิด-๑๙ ทานทูตอรุณรุ่งคาดหวังว่าจะเห็นความเชื่อมโยงระหว่างสหรัฐฯ กับประเทศในอนุภูมิภาคฯ ในหลากหลายมิติมากขึ้น โดยเฉพาะภายใต้กรอบยุทธศาสตร์ความร่วมมือ ACMECS เข้มข้นมากขึ้น

โดยสหรัฐฯ สามารถดึงดูดความร่วมมือจากพันธมิตรมาร่วมขับเคลื่อนประเด็นเร่งด่วนที่จะช่วยฟื้นฟูอนุภูมิภาคฯ จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ ใน ๖ ประเด็น ได้แก่ (๑) ความเชื่อมโยง ทั้งด้านโครงสร้างพื้นฐานที่มีคุณภาพ และโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล (๒) การส่งเสริมการสอดประสานด้านกฎระเบียบ เพื่อส่งเสริมการค้า การลงทุน การเงิน ในอนุภูมิภาคฯ (๓) การเสริมสร้างความรู้ด้านดิจิทัล เพื่อการทำธุรกิจในความปกติใหม่ (๔) การเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ MSMEs ภาคการท่องเที่ยวสตรีและเยาวชน (๕) ด้านสาธารณสุข เตรียมความพร้อมเพื่อรับมือกับสถานการณ์การแพร่ระบาดฯ ในปัจจุบันและโรคอุบัติใหม่ในอนาคต และ (๖) การอนุรักษ์และคุ้มครองสิ่งแวดล้อมเสริมกับการใช้โมเดล BCG เป็นแนวทางสำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืน

ดร. วัชรศร มีลิละวัฒน์ อดีตผู้อำนวยการ สถาบันความร่วมมือเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจลุ่มน้ำโขง และ รศ.ดร. พุเพ็ด เกียวพิลาวง คณบดีคณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว ได้แสดงความเห็นไปในแนวทางเดียวกันว่า GMS ควรส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเชื่อมโยงและส่งเสริมการค้าการลงทุนระหว่างกัน

แม่น้ำโขง (ที่มา: สถานกงสุลใหญ่ ณ แขวงสะหวันนะเขต)

รศ.ดร. พุฒิศักดิ์ เกี้ยวพิลาวง มุ่งหวังที่จะเห็นการขยายการลงทุนโดยตรง (FDI) จากสหรัฐฯ และการส่งเสริมการค้าและการลงทุนของภาคเอกชนสหรัฐฯ ที่มากขึ้นใน ๕ ประเทศในอนุภูมิภาค ซึ่งจะนำไปสู่การกระชับความสัมพันธ์ระหว่างกันในช่วงเวลาที่อิทธิพลของสหรัฐฯ กำลังถูกท้าทายนั่นเอง

ส่วน ผศ.ดร.สันติ ชัยศรีสวัสดิ์สุข จากคณะพัฒนาการเศรษฐกิจ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (นิด้า) ได้แสดงความเห็นเพิ่มเติมที่สอดคล้องกับวิทยากรหลาย ๆ ท่าน ว่าปัจจัยที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงคือสถานการณ์โควิด-๑๙ ซึ่งส่งผลกระทบต่อคนที่อาศัยอยู่ในเมือง ในระดับชุมชน และในระดับประเทศ

ซึ่งในเรื่องของการพัฒนาลุ่มแม่น้ำโขงนั้น เป็นการพัฒนาในเชิงพื้นที่ โดยจีนถือเป็นตัวแปรสำคัญที่เข้ามามีบทบาทในการพัฒนาลุ่มแม่น้ำโขง ทั้งในรูปแบบโครงการความร่วมมือสายแถบและเส้นทาง (Belt and Road Initiative: BRI) ไปจนถึงการให้การสนับสนุนภายใต้กรอบความตกลงต่าง ๆ ที่มุ่งเน้นกิจกรรมเพื่อการเชื่อมโยงทางการค้าสู่ประเทศจีน โดยทั้ง ๕ ประเทศ ในลุ่มแม่น้ำโขงเองก็สนใจที่จะเชื่อมโยงกับตลาดจีน เพื่อผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ

ทางด้าน รศ.ดร.ธีรวัฒน์ เจริญราษฎร์ อาจารย์ประจำการบริหารธุรกิจ และผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาการเป็นผู้ประกอบการและนวัตกรรม มหาวิทยาลัยขอนแก่น ได้สรุปใจความสั้น ๆ ว่าการพัฒนาลุ่มแม่น้ำโขง มีมาประมาณ ๓๐ ปีแล้ว

ซึ่งระหว่างปี ๒๕๕๒ – ๒๕๖๓ องค์กรเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ ของสหรัฐฯ (U.S. Department of State and Agency for International Development: USAID) ได้ให้ความช่วยเหลือลุ่มแม่น้ำโขง ด้วยจำนวนเงิน ๓.๕ พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ผ่านโครงการมากมาย ไม่ว่าจะเป็นทางด้าน สุขภาพ ด้านการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ สันติภาพและความมั่นคง หรือ ด้านสิทธิมนุษยชนและธรรมาภิบาล เป็นต้น

การพัฒนาลุ่มแม่น้ำโขงหลังยุคโควิด-๑๙ จะเป็นอย่างไร? ธนาคารเพื่อพัฒนาเอเชีย (ADB) ได้ทำรายงานเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนาและฟื้นฟูลุ่มแม่น้ำโขง หรือ GMS-2030 ซึ่งเป็นการสนับสนุนชุมชน การเชื่อมโยง และการพัฒนาความสามารถทางการแข่งขันในส่วนของลุ่มแม่น้ำโขง

นอกเหนือ จากนั้น ยังมีแผนการรับมือและการฟื้นฟูจากโควิด-๑๙ ของ GMS คือ The Greater Mekong Subregion COVID-19 Response and Recovery Plan 2021–2023 ที่มุ่งเน้นไปที่สุขภาพของมนุษย์และสัตว์ เพื่อป้องกัน โรคระบาด และเตรียมความพร้อมสำหรับผู้โยกย้ายถิ่นฐาน สืบเนื่องจากโรคระบาด ตลอดจนสนับสนุนการจัดกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

นางสาวพิมพ์ภัทรา ณ กาฬสินธุ์ และนายเอกวิทย์ ซอหะซัน

เจ้าหน้าที่ติดตามและวิเคราะห์ข่าว กรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศ

เสวนาเรื่องอาเซียน เหลียวหลัง แลหน้า ๕๕ ปี

เมื่อวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๑๐ อาเซียน หรือ สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ได้ก่อตั้งขึ้นหลังจากรัฐมนตรีต่างประเทศของประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ๕ ประเทศ ซึ่งประกอบด้วยอินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และไทย ได้ร่วมกันลงนามในปฏิญญากรุงพนมเปญ พระราชวังสราญรมย์ สถานที่ทำการของกระทรวงการต่างประเทศไทย ในขณะนั้น และนับแต่นั้นเป็นต้นมา วันที่ ๘ สิงหาคมของทุกปีก็ถูกกำหนดให้เป็น “วันอาเซียน”

การลงนามปฏิญญากรุงเทพ (ที่มา: เว็บไซต์ ASEAN.org)

ปี ๒๕๖๕ เป็นโอกาสครบรอบ ๕๕ ปีของการก่อตั้งอาเซียน กรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ ได้จัดงานเสวนา “ASEAN DAY เหลียวหลัง แลหน้า ๕๕ ปี” ขึ้นเมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๕ ซึ่งได้รับเกียรติจากวิทยากร ผู้ทรงคุณวุฒิหลายท่าน และมีนางสาวอุศณา พิรานนท์ อธิบดีกรมอาเซียน เป็นผู้ดำเนินรายการ โดยท่านผู้อ่านสามารถรับชมงานเสวนาย้อนหลังได้ที่: https://fb.watch/eZs6_f1NV2/

บรรยายกาเสวนาเสวนา เหลียวหลัง แลหน้า ๕๕ ปี
(ที่มา: กรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ)

นายดอน ปรมัตถ์วินัย รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ให้เกียรติกล่าวเปิดงาน โดยระบุว่า โอกาสครบรอบ ๕๕ ปีของอาเซียน ไม่ได้มาโดยง่าย และอาเซียนได้พัฒนาเป็นศูนย์กลางที่มีแรงดึงดูดให้ประเทศมหาอำนาจต่าง ๆ เดินทางเข้ามาได้

โจทย์สำคัญของงานเสวนาครั้งนี้ คือ การช่วยดูแลให้อาเซียนยั่งยืน สืบต่อไป ซึ่งท่านรองนายกรัฐมนตรี ย้ำว่า ความสำเร็จจริง ๆ ของอาเซียน เริ่มจากความสำเร็จภายใน ตั้งแต่การยอมรับความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ของประเทศสมาชิก ที่เกิดจากความยึดมั่น และการปฏิบัติที่ไม่เหมือนที่อื่น อาทิ หลักปฏิบัติเกี่ยวกับการไม่แทรกแซงกิจการภายในของประเทศอื่น (Principle of non-interference) การประนีประนอม และหลักฉันทามติ ที่นานาประเทศยอมรับหลักการของอาเซียนดังกล่าวจนถึงทุกวันนี้

ในฐานะประเทศสมาชิกอาเซียน ประเทศไทยก็ได้มีบทบาทและส่วนร่วม อยู่บ่อยครั้ง และเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่ออนาคตของอาเซียนในภายภาคหน้า ก่อนเริ่มการเสวนา รองนายกรัฐมนตรี ได้ให้แนวคิดที่ว่า **“ยิ่งเรามองไปข้างหน้าได้มากเท่าไร ก็มองไปข้างหลังได้มากเท่านั้น”**

ในช่วงการเสวนา มีวิทยากรและผู้ทรงคุณวุฒิ ๓ ท่าน ได้แก่ ๑. ผศ.สาธิต สุนทรพันธุ์ คณบดีคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ๒. รศ.ดร.อักษรศรี พานิชสาส์น คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และ ๓. รศ.ดร.ปิติ ศรีแสงนาม คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้มาร่วมพูดคุย อภิปรายถึงเรื่องราวและบทเรียนตลอด ๕๕ ปีที่ผ่านมา ของอาเซียน โดยท่านรองนายกฯ ให้โจทย์ในโอกาสครบรอบ ๕๕ ปีอาเซียน ไว้ว่า **“อาเซียนจะเป็น ‘คนแก่ที่อ่อนแอ’ หรือ ‘คนแก่ที่เติบโต’ และ เดินต่อไปได้อย่างมั่นคง”**

ผศ.สาธิติน กล่าวว่า ช่วงเวลา ๕๕ ปี ที่ผ่านมา ถ้าเป็นคน ถือว่าอาเซียนผ่านอะไรมาค่อนข้างเยอะ และยังมีแนวทางการเติบโตไปได้อีกมาก โดยอาเซียนในช่วงหลังมีเรื่องของความร่วมมือ และความก้าวหน้าในหลากหลายด้าน ดังนั้น **“ยิ่งเรารู้ประวัติศาสตร์มากแค่ไหน ก็ยิ่งทำให้เรามองถึงอนาคตได้มากขึ้นเท่านั้น”**

สำหรับจุดเริ่มต้นของอาเซียน ต้องย้อนกลับไปถึงปี ค.ศ. ๑๙๖๗ (พ.ศ. ๒๕๑๐) ซึ่งเป็นช่วงสงครามเย็น ท่ามกลางความขัดแย้งต่าง ๆ ทั่วโลก และมีภัยคุกคามจากรอบด้าน ส่งผลให้ในขณะนั้นมีการรวมกลุ่มในภูมิภาคไม่ว่าจะเป็นองค์การสนธิสัญญาป้องกันภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Southeast Asia Treaty Organization: SEATO) หรือสนธิสัญญามะนิลา (Manila Pact) ซึ่งเป็นความร่วมมือโดยเฉพาะที่ยังมีผลกระทบจนถึงปัจจุบัน แต่ด้วยประเทศสมาชิกของ SEATO ไม่ได้อยู่ในภูมิภาคเดียวกันทั้งหมด ความร่วมมือเลยไม่เกิดผลมากนัก ภายหลังจึงเกิดความคิดรวมกลุ่มประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้จริง ๆ

หลังจากนั้น ในท้ายที่สุดได้นำมาสู่ความร่วมมือของ ๕ ประเทศ นำโดยประเทศไทย ในปี ค.ศ. ๑๙๖๗ แต่ยังคงเป็นความร่วมมือที่เบาบาง เพราะเป็นช่วงการสร้างประเทศของชาติสมาชิก โดยอาจจะเห็นได้จากการประชุมสุดยอดอาเซียน (ASEAN Summit) ที่ยังไม่มีการจัดประชุม

ในช่วงแรก แต่เพิ่งมาริเริ่มในปี ค.ศ. ๑๙๗๖ (พ.ศ. ๒๕๑๙) ที่บาหลี ประเทศอินโดนีเซีย

จากนั้น ในช่วง ๒๐ ปีแรก อาเซียนมีการพูดคุยระดับ ASEAN Summit เพียงแค่สามครั้ง แต่เมื่อสถานการณ์สงครามเย็นคลี่คลายลง อาเซียนก็เริ่มขยับมากขึ้น และพัฒนาไปถึงการมีคู่แข่งจากบ้านนาประเทศ มีความร่วมมือหลายรูปแบบและการประชุมสุดยอดที่บ่อยครั้งยิ่งขึ้น จนมาถึงปี ค.ศ. ๒๐๐๙ (พ.ศ. ๒๕๕๒) ที่อาเซียนได้จัดการประชุมระดับผู้นำเป็นประจำทุกปีนั่นเอง

ผศ.สาธิต กล่าวว่า อาเซียนมีความหลากหลายสูง ทั้งในด้านการเมือง เพราะประเทศสมาชิกมีระบอบการปกครองหลายรูปแบบ รวมถึงความแตกต่างทั้งทางภาษาและวัฒนธรรม แต่ก็ยังอยู่ร่วมกันได้ด้วยความร่วมมือ ด้วยการพยายามหาฉันทามติ และสิ่งที่เรียกว่า “วิถีอาเซียน” อีกทั้งยังมีการพัฒนา ปรับตัวอยู่ตลอด อาเซียนจึงเป็นภูมิภาคที่ได้รับความสนใจจากนานาชาติ และเป็นตลาดของคนจำนวนมาก จนถูกยึดโยงให้มีบทบาทสำคัญต่อสถานการณ์ปัจจุบัน ไม่ว่าจะประเด็นด้านเศรษฐกิจ หรือสิ่งแวดล้อม

ตลอด ๕๕ ปีที่ผ่านมาของอาเซียน ผศ.สาธิต เปรียบเทียบว่า “หากเปรียบเป็นมนุษย์คนหนึ่ง อาเซียนในปีที่ ๕๕ ก็เหมือนเป็นคนที่มีการประสบการณ์ มีการเติบโต และได้รับการตอบรับอย่างดีจากนานาชาติ”

บรรยากาศการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๔๑ ณ กรุงพนมเปญ ประเทศกัมพูชา

(ที่มา: ASEAN 2022)

อย่างที่ทราบกันดีกว่า อาเซียนถือเป็นภูมิภาคที่มีเสน่ห์ในตนเอง โดย รศ.ดร.อักษรศรี ได้กล่าวไว้ว่า เสน่ห์ของอาเซียน คือการที่อาเซียน เป็นตลาดขนาดใหญ่ที่มีประชากรกว่า ๖๐๐ ล้านคน และไม่เพียงเท่านั้น แต่ละประเทศต่างมีทรัพยากรที่มีมูลค่าสูง เช่น ประเทศอินโดนีเซียมีถ่านหิน เมียนมามีก๊าซธรรมชาติ สปป.ลาวมีพลังงานน้ำ เป็นต้น

แม้ในอดีตอาเซียนจะเคยหวาดกลัวต่อระบอบคอมมิวนิสต์ แต่ปัจจุบัน อาเซียนได้มีการคบค้าสมาคมกับประเทศที่ใช้ระบอบคอมมิวนิสต์แล้ว เช่น จีน เป็นต้น โดยจีนได้พลิกเกมความสัมพันธ์กับอาเซียนในปี ค.ศ. ๒๐๐๐

(พ.ศ. ๒๕๔๓) เมื่อนายกรัฐมนตรีจู่เหิงจี้ของจีนร่วมจัดทำข้อตกลงเขตการค้าเสรี (FTA) กับอาเซียน จึงถือได้ว่าเป็นจุดเปลี่ยนที่สำคัญทางความสัมพันธ์ระหว่างจีนกับอาเซียน

ด้านอาเซียนในฐานะ **“ประชาคมเพื่อประชาชนอย่างแท้จริง”** นั้น อ. ปิติ กล่าวว่า หลังจากการเกิดการค้าเสรีอาเซียน ทำให้ผู้คนในภูมิภาคสามารถ “กินของถูก ใช้ของดี” ส่งผลให้ประชาชนในอาเซียนมีทางเลือกมากขึ้น โดยในปี ค.ศ. ๑๙๙๕ (พ.ศ. ๒๕๓๘) ได้มีการจัด ASEAN Summit ในประเทศไทย เพื่อผลักดันกรอบการเจรจาที่ไม่เพียงแค่เปิดเสรีการค้าเท่านั้น แต่รวมถึงความเสรีในภาคบริการด้วย

นอกจากนี้ ในด้านความมั่นคง ได้เกิดเวทีพิเศษขึ้น นั่นคือ การประชุมอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก (ASEAN Regional Forum: ARF) หรือเวทีกลางที่ทำให้เกาหลีเหนือได้พูดคุยกับเกาหลีใต้ และจีน สหรัฐฯ และรัสเซีย สามารถมาร่วมพูดคุยกันได้ รวมถึงอินเดียและปากีสถานเช่นเดียวกัน

อย่างไรก็ตาม ผศ. สาธิต ได้ระบุถึงปัญหาและความท้าทายที่เกิดขึ้นของอาเซียน เช่น ในด้านการเมืองความมั่นคง เช่น การยึดอำนาจของกองทัพเมียนมา เมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ และสถานการณ์ในเมียนมาที่ตามมา จนเกิดเป็นกระแสวิพากษ์วิจารณ์ในประเด็นต่าง ๆ จากหลากหลายองค์กร

เช่น องค์การด้านสิทธิมนุษยชน โดยเกิดคำถามต่อปฏิบัติการของอาเซียน ต่อการปราบปรามประชาชนในเมียนมา และถามต่อว่าอาเซียนจะดำเนินการต่อไปอย่างไร

ทั้งนี้ อาเซียนยังคงปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ของอาเซียนที่มีมาอย่างยาวนาน ควบคู่ไปกับการปรับตัว เพื่อรับมือกับสถานการณ์ดังกล่าว เช่น การจัดประชุมผู้นำสมัยพิเศษที่กรุงจาการ์ตา เป็นต้น

พวกเรามีความเชื่อว่า หากอาเซียนมีความสามัคคี ความร่วมมือซึ่งกันและกัน รวมถึงมีความสามารถในการจัดการและบริหารทรัพยากรในภูมิภาคได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืนแล้ว จะนำพาความเจริญรุ่งเรืองมาสู่อาเซียนได้อย่างแท้จริง

นายสิรภพ เตชะบุญ และนางสาวพิมพ์ภัทรา ณ กาฬสินธุ์

เจ้าหน้าที่ติดตามและวิเคราะห์ข่าว กรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศ

การเยือนไทยของเลขาธิการองค์การสันนิบาตมุสลิมโลก

การเยือนไทยอย่างเป็นทางการของ ดร.มุฮัมมัด บิน अबดุลกะรีม อัลอือซา เลขาธิการองค์การสันนิบาตมุสลิมโลก ระหว่างวันที่ ๑๔ - ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ เป็นการเยือนไทยในฐานะแขกของนายดอน ปรมัตถ์วินัย รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ และนับเป็นคณะทางการระดับสูงจากซาอุดีอาระเบียคณะแรกที่เดินทางเยือนไทย ภายหลังจากที่ไทยและซาอุดีอาระเบียปรับความสัมพันธ์ทางการทูตสู่ระดับปกติอย่างสมบูรณ์

(ซ้าย) ดร.มุฮัมมัด บิน अबดุลกะรีม อัลอือซา เลขาธิการองค์การสันนิบาตมุสลิมโลก และ
(ขวา) นายดอน ปรมัตถ์วินัย รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
ที่มา: กระทรวงการต่างประเทศ

ในอดีต เลขาธิการองค์การสันนิบาตมุสลิมโลกเคยมาเยือนไทยแล้วสองครั้ง ในช่วงปี ๒๕๕๐ และ ปี ๒๕๕๕ โดยการเยือนครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความร่วมมือระหว่างไทยกับองค์การสันนิบาตมุสลิมโลก (Muslim World League) การแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นและการสร้างความเข้าใจเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติในสังคมพหุวัฒนธรรม (interfaith dialogue) โดยมีการหารือกับทั้งผู้นำระดับสูงของไทย นักวิชาการ นักศึกษามหาวิทยาลัย และผู้นำชุมชนมุสลิมไทยด้วย

คณะเลขาธิการองค์การสันนิบาตมุสลิมโลก ขณะเฝ้าสมเด็จพระสังฆราช
(ที่มา: สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ)

ในระหว่างการเยือนไทย เลขาธิการองค์การสันนิบาตมุสลิมโลกได้เฝ้าสมเด็จพระสังฆราช และเข้าเยี่ยมคารวะ/พบหารือกับผู้แทนระดับสูงของไทยหลายท่าน รวมถึงนายกรัฐมนตรี ประธานรัฐสภาและประธานสภา

ผู้แทนราษฎร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม และผู้แทนจุฬาราชมนตรี โดยเลขาธิการองค์การสันนิบาตมุสลิมโลกได้ยกไทยเป็นตัวอย่างของสังคม พหุวัฒนธรรม เป็นแบบอย่างที่ดีของการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม ของโลก และยังสามารถแสดงความเชื่อมั่น รวมทั้งความร่วมมือที่จะสนับสนุน แนวทางการดำเนินนโยบายของรัฐบาลไทยในด้านนี้ ตลอดจนความร่วมมือ ที่จะส่งเสริมความร่วมมือระหว่างองค์การสันนิบาตมุสลิมโลกกับประเทศไทย ในด้านต่าง ๆ ต่อไป

นอกจากนี้ เลขาธิการองค์การสันนิบาตมุสลิมโลกได้กล่าวปาฐกถาพิเศษ ในหัวข้อ **“ความสำคัญของพันธมิตรหลากหลายอารยธรรม”** ณ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และปาฐกถาในหัวข้อ **“ความเอื้ออาทรและ สัมพันธภาพระหว่างศาสนา”** ที่สำนักงานคณะกรรมการกลางอิสลาม เพื่อส่งเสริมการสร้างความเข้าใจและการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีในสังคม พหุวัฒนธรรม (interfaith dialogue) รวมทั้งได้รับมอบปริญญาคุณวุฒิบัณฑิต กิตติมศักดิ์จากมหาวิทยาลัยฟาฏอนี ในพิธีซึ่งจัดขึ้นที่โรงแรมอัลมีรอซ กรุงเทพฯ ด้วย

นับได้ว่าการเยือนไทยครั้งนี้ประสบความสำเร็จด้วยดีค่ะ เนื่องจาก สะท้อนให้ถึงความสนใจขององค์การสันนิบาตมุสลิมโลกในการส่งเสริม ความร่วมมือและสัมพันธไมตรีอันดีกับไทย และบทบาทของไทยที่ได้รับการยอมรับในชุมชนมุสลิมระหว่างประเทศ

ประเทศไทยจึงถือเป็นตัวอย่างที่สำคัญของการอยู่ร่วมกันของสังคม
พหุวัฒนธรรม ซึ่งเป็นสังคมที่มีความหลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นด้านศาสนา
เชื้อชาติ ภาษา ความเป็นอยู่ ขนบธรรมเนียม วัฒนธรรม ประเพณี ฯลฯ
โดยสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างกลมกลืนและสันติ หรือเรียกได้ว่าเป็น
‘สังคมไร้พรมแดนทางศาสนา’ อย่างแท้จริง และดิฉันหวังเป็นอย่างยิ่งว่า
ในอนาคต **สังคมพหุวัฒนธรรมจะนำไปสู่การพัฒนาที่ก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น**

เลขาธิการองค์การสันนิบาตมุสลิมโลก ขณะแสดงปาฐกถาพิเศษ
ณ ศูนย์มุสลิมศึกษา สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
(ที่มา: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย)

นางสาวพิมพ์ภัทรา ณ กาฬสินธุ์

เจ้าหน้าที่ติดตามและวิเคราะห์ข่าว กรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศ

‘ไนโรบี’ เมืองแห่งนักการทูต กลางพื้นที่สีเขียวในแอฟริกา

เมื่อพูดถึงทวีปแอฟริกา ภาพที่หลายคนอาจจะนึกถึงคงเป็นภาพของทุ่งซาฟารีและอากาศที่ร้อนจัด แต่รู้หรือไม่ครับว่าทวีปแอฟริกามีพื้นที่กว่า ๒๐ ตารางกิโลเมตร และยังประกอบด้วยประเทศถึง ๕๔ ประเทศ ส่งผลให้แอฟริกาเป็นทวีปหนึ่งที่มีความหลากหลายทางภูมิประเทศ ภูมิอากาศ และวัฒนธรรม

สำหรับประเทศไทยแล้ว ก็ถือว่ามีความสัมพันธ์กับประเทศในแอฟริกาไม่น้อยเลย เพราะประเทศไทยมีการตั้งสถานเอกอัครราชทูตในหลายประเทศบนทวีปแอฟริกา หนึ่งในนั้นคือสาธารณรัฐเคนยา หรือ “เคนยา”

(ซ้าย) น.ส.ศศิธรี ตันกุลรัตน์ เอกอัครราชทูต ณ กรุงไนโรบี และ

(ขวา) นาง Anne Wanjohi อธิบดีกรมวัฒนธรรมสัมพันธ์ กระทรวงการต่างประเทศเคนยา

(ที่มา: กระทรวงการต่างประเทศ)

วันนี้เรามาทำความรู้จักกับประเทศเคนยาในแบบที่หลายคนอาจไม่เคยรู้ จากบทสัมภาษณ์ในรายการคุยกับทูตของคุณศศิรี ตรี ตันกุลรัตน์ เอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงไนโรบี ประเทศเคนยา

ความเข้าใจผิดกับเคนยา – เมืองแห่งนักการทูตกลางพื้นที่สีเขียว – ก่อนจะเริ่มทำความรู้จักกับประเทศเคนยา หลาย ๆ คนอาจจะมีเรื่องเข้าใจผิดเกี่ยวกับประเทศในทวีปแอฟริกาแห่งนี้ เรื่องแรก ตามที่ได้เกริ่นไปในข้างต้นว่า เคนยาและทวีปแอฟริกาในความคิดของหลาย ๆ คนอาจจะดูเป็นที่ที่มีสภาพอากาศร้อน

ซึ่งก่อนที่ท่านทูตศศิรี ตรี จะเดินทางมาประจำการ เพื่อนและครอบครัวของท่านก็เป็นห่วงในเรื่องนี้ แต่ความจริงแล้วเคนยาและเมืองไนโรบีมีสภาพอากาศที่ไม่ร้อนเลย แถมยังได้รับการขนานนามว่าเป็นเมืองติดแอร์ ด้วยอุณหภูมิเฉลี่ยที่ ๑๘ – ๒๕ องศาเซลเซียสตลอดทั้งปี ทำให้ที่บ้านพักและสถานเอกอัครราชทูตไทยไม่มีการติดเครื่องปรับอากาศเลย และอีกเรื่องหนึ่งคือความห่างไกล ที่มองว่าเคนยาอาจจะใช้เวลาเดินทางจากประเทศไทยนาน แต่แท้จริงแล้วใช้เวลาในการเดินทางโดยเครื่องบินเพียง ๙ – ๑๐ ชม. เท่านั้น เรียกได้ว่าไม่ต่างกับการเดินทางไปยังทวีปยุโรปเลย

รู้หรือไม่ครับว่ากรุงไนโรบี เมืองหลวงของประเทศเคนยายังได้รับการขนานนามว่าเป็น “เมืองแห่งนักการทูต” เพราะนอกจากจะมีสถานทูต

ต่างประเทศตั้งอยู่กว่า ๘๐ แห่ง แล้วยังเป็นสถานที่ตั้งของสำนักงานใหญ่ขององค์การสหประชาชาติ ทั้งโครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Environment Programme: UNEP) และโครงการตั้งถิ่นฐานมนุษย์แห่งสหประชาชาติ (United Nations Human Settlements Programme: UN-Habitat) ด้วยเหตุนี้จึงเป็นจุดเด่นที่ทำให้สถานทูตไทย ณ กรุงไนโรบี ได้ทำทั้งงานด้านทวิภาคีและพหุภาคีไปพร้อม ๆ กัน

โครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ (ที่มา: UNEP)

อย่างไรก็ตาม ถึงกรุงไนโรบีจะเป็นเมืองหลวง แต่ก็ยังสามารถรักษาความเป็นเมืองสีเขียวไว้ได้ ด้วยการให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงทางสภาพภูมิอากาศ ซึ่งในปี ๒๕๖๑ เคนยามีการรณรงค์ปลูกต้นไม้ถึง ๑.๘ พันล้านต้น เพื่อให้มีพื้นที่ป่าถึงร้อยละ ๑๐ ภายในปี ๒๐๒๒

และยังออกกฎหมายห้ามใช้ ผลิต หรือจำหน่ายถุงพลาสติก ตั้งแต่ปี ๒๕๖๐ นอกจากนี้ เคนยายังมีสตรีชาวแอฟริกันคนแรกที่ได้รับรางวัลโนเบลสาขาสันติภาพในปี ๒๕๔๗ ได้แก่ ดร. วังการี มาไท จากการจัดตั้งกลุ่ม Green Belt Movement เพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียวในเมือง

บรรยากาศในกรุงไนโรบี - ลักษณะเด่นของเมืองหลวง - ท่านทูตบรรยายให้ฟังว่า สภาพวิถีชีวิตของผู้คนในกรุงไนโรบียังมีความเป็นอยู่ที่พื้นฐานมาก มีภูมิประเทศเป็นภูเขา และอาจจะด้วยสภาพภูมิอากาศที่เย็นจึงทำให้ชาวเคนยานิยมเดินทางไปไหนมาไหนด้วยการเดิน ซึ่งในวันหนึ่งอาจเดินถึงหลายสิบกิโลเมตร

สำหรับการค้าขาย ท่านทูตเล่าว่า มีห้างร้านอยู่บ้าง แต่ส่วนมากจะเป็นร้านค้ารายย่อยของประชาชน รวมถึงสินค้าพื้นเมือง และพืชผลทางการเกษตรท้องถิ่น แต่ก็มีสินค้านำเข้าจากหลายประเทศรวมถึงไทย หากจะบรรยายให้เห็นภาพมากขึ้น ท่านทูตได้เปรียบว่า บรรยากาศความเป็นอยู่ในกรุงไนโรบีเหมือนกับความเป็นแบบชนบทของประเทศไทย

คนเคนยามีชนเผ่าถึง ๔๖ เผ่า มีเอกลักษณ์ ภาษา วิถีชีวิตของตนเอง แต่ภาษาที่ใช้พูดอย่างแพร่หลายคือภาษาสวาฮีลี ซึ่งเราอาจจะคุ้นเคยกับคำว่า “ฮาคูน่า มาทาตา” (Hakuna Matata) จากภาพยนตร์เรื่อง Lion King ซึ่งแสดงถึงการยินดีต้อนรับของผู้คน แต่นอกจากนั้นยังมีคำว่า “โปเลโปเล”

(Pole Pole) ซึ่งแปลว่า ใจเย็น สบาย ๆ ไม่ต้องรีบ แสดงถึงวัฒนธรรมที่คล้ายกับคนไทย ทำให้การทำงานอยู่ในประเทศนี้เป็นไปอย่างสบายใจ เพราะลักษณะนิสัย บุคลิกของชาวเคนยานั้นคล้ายคนไทย มีความเป็นมิตรและเข้ากับคนได้ง่าย

ภาพยนตร์เรื่อง The Lion King (ที่มา: Disney)

ลักษณะเด่นของกรุงไนโรบีที่หาที่อื่นไม่ได้ก็คือ **‘สัตว์ป่า’** เพราะเคนยา มีเขตอนุรักษ์พันธุ์สัตว์ป่าอยู่มากมายทั่วประเทศ มี National Park ในกรุงไนโรบี ที่ทำให้เห็นสัตว์ป่าได้อย่างใกล้ชิด ตั้งแต่ สิงโต ยีราฟ ม้าลาย ช้างป่า และอยู่ห่างจากใจกลางเมืองเพียง ๒๐ นาทีเท่านั้น รวมถึงเขต Maasai Mara ที่เป็นหนึ่งในสามเขตซาฟารีที่ดีที่สุดในโลก ท่านทูตเองก็เคยได้รับประสบการณ์ที่ประทับใจจากการเห็นฝูง Wildebeest นับล้านตัวขณะกำลังอพยพข้ามแม่น้ำมายังฝั่งเคนยา แต่นอกจากความประทับใจแล้ว ท่านทูต

กล่าวว่า การได้ใกล้ชิดกับธรรมชาติทั้งสัตว์ป่าและต้นไม้ ส่งผลให้คนใจเย็น และสงบขึ้นได้เยอะ สิ่งเหล่านี้ล้วนเกิดขึ้นจากการให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของเคนยา ซึ่งประเทศไทยสามารถเรียนรู้วิธีดังกล่าวได้เช่นกัน

อีกหนึ่งภารกิจของสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงไนโรบี ก็คือ *‘การเสริมสร้างโอกาสสำหรับเศรษฐกิจไทยในเคนยา’* แม้เคนยาจะมีจำนวนคนไทยอาศัยอยู่ไม่มากนัก ด้วยจำนวนเพียง ๑๐๐ กว่าคน ซึ่งส่วนมากเดินทางมาทำธุรกิจประเภทต่าง ๆ ทั้งการค้าขาย การนำเข้าและส่งออก รวมถึงโรงแรม ร้านอาหาร สปา ต่างกับคนจีนที่อาจจะมีจำนวนมากกว่าจากการที่ประเทศจีน มีการลงทุนก่อสร้างถนน ทางยกระดับในเคนยา และประเทศอื่นในแอฟริกา

อย่างไรก็ดี ภารกิจของสถานทูตไทย ณ กรุงไนโรบี ไม่ได้จำกัดขอบเขตการดูแลแค่ประเทศเคนยาเท่านั้น แต่ยังครอบคลุมอีก ๑๐ ประเทศในทวีปนี้ ได้แก่ แทนซาเนีย เซเชลส์ เซาท์ซูดาน อุกันดา เอธิโอเปีย รวันดา โซมาเลีย สาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก คอโมโรส บุรุนดี ซึ่งมีคนไทยรวมทั้งหมดกว่า ๘๐๐ คน

สำหรับโอกาสเศรษฐกิจของไทยในเคนยา แม้ว่าในช่วงปี ๒๕๖๓ เคนยาและภูมิภาคแอฟริกาตะวันออกจะได้รับผลกระทบหนักจาก

การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ แต่ในปี ๒๕๖๔ คาดการณ์ว่าเศรษฐกิจจะโตขึ้นที่ร้อยละ ๔.๘ จากปีที่แล้วที่เติบโตเพียงร้อยละ ๑ รวมถึงจุดแข็งที่ภูมิภาคแอฟริกาตะวันออกมีประชากรวัยทำงานสูงถึงร้อยละ ๖๐ ของประชากรทั้งหมด ซึ่งสวนทางกับภูมิภาคอื่นที่กำลังเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ

กรุงไนโรบี เมืองหลวงประเทศเคนยา (ที่มา: istockphoto/Jacek_Sopotnicki)

ทั้งนี้ ท่านทูตและสถานเอกอัครราชทูตได้ประเมินโอกาสทางเศรษฐกิจของไทยในช่วงหนึ่งปีที่ผ่านมาที่สามารถทำให้เป็นรูปธรรมได้ออกเป็น ๔ ด้านด้วยกัน ได้แก่

(๑) ประเทศเคนยาและภูมิภาคแอฟริกาตะวันออก เป็นแหล่งวัตถุดิบที่สำคัญต่ออุตสาหกรรมการผลิตของไทย ไม่ว่าจะเป็น อัญมณี แร่ธาตุต่าง ๆ เช่น ไทเทเนียม ลิกไนต์ โคบอลต์ รวมถึงแหล่งวัตถุดิบประมง ที่มีแหล่งปลาทูน่าอุดมสมบูรณ์

(๒) การที่ภูมิภาคแอฟริกาตะวันออกมีประชากรรวม ๔๕๐ ล้านคน เป็นโอกาสดีที่ประเทศไทยจะส่งออกสินค้ามายังภูมิภาคนี้มากขึ้น รวมถึงการจัดตั้งเขตการค้าเสรีของสหภาพแอฟริกา ซึ่งจะช่วยให้เพิ่มโอกาสทางการค้าสำหรับไทยในภูมิภาคมากขึ้น

(๓) ด้านการลงทุนในประเทศ เคนยามีนโยบายดึงดูดการลงทุนจากต่างชาติเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในประเทศ และประเทศไทยมีโอกาสในสาขาที่เป็นจุดแข็ง เช่น การบริการ โรงแรม การแปรรูปเกษตร และปศุสัตว์

(๔) ทางสถานเอกอัครราชทูตจะพยายามส่งเสริมประเทศไทยในการเป็นตลาดท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เพื่อให้ชาวเคนยาเข้ามารับการรักษาในโรงพยาบาลไทยมากขึ้น

ท่านทูตยังได้ให้คำแนะนำสำหรับผู้สนใจส่งออกสินค้ามาจำหน่ายในเคนยา โดยได้หยิบยกสินค้าสองชนิดที่จะขายได้ดีและเป็นที่ยอมรับในเคนยา ได้แก่ ชิ้นส่วนยานยนต์ เนื่องจากชาวเคนยานิยมการใช้รถยนต์มือสอง

จากการที่มีรายได้ยังไม่สูงนัก จึงต้องมีการเปลี่ยนชิ้นส่วนอะไหล่ยานยนต์
ตลอดเวลา นอกจากนี้ อีกสิ่งหนึ่งคือผลิตภัณฑ์อาหาร เพราะชาวเคนยา
ยอมรับว่าอาหารไทยมีคุณภาพ แม้สินค้าอาหารในราคาเยอมาไทยอาจจะสู้
สินค้าจากประเทศจีนไม่ได้ แต่สินค้าบางชนิดก็สามารถนำมาจำหน่ายได้ดี
ในกลุ่มเป้าหมายชนชั้นกลางและสูงในเคนยา

น.ส.ศศิธรทิ์ ตันกุลรัตน์ เอกอัครราชทูต ณ กรุงไนโรบี ขณะเยือนเอธิโอเปีย (กระทรวงการต่างประเทศ)

คำถามสุดท้ายของรายการคุยกับทูต ท่านทูตศศิธรทิ์อยากจะเลือกอะไร
มาเป็นของฝากสำหรับชาวไทย ซึ่งท่านทูตได้เลือกของฝากสองอย่างด้วยกัน
ได้แก่ ชาและกาแฟ

หลายท่านอาจไม่ทราบว่าชาและกาแฟ เป็นพืชส่งออกสำคัญของเคนยา สำหรับชา เคนยาเป็นผู้ผลิตชาดำที่ใหญ่ลำดับสามของโลก รองจากอินเดียและศรีลังกา ส่วนกาแฟ ภูมิภาคแอฟริกาตะวันออกเป็นแหล่งกำเนิดของกาแฟในประเทศเอธิโอเปีย จึงทำให้เคนยาและแอฟริกาตะวันออกนั้นเป็นแหล่งปลูกกาแฟชั้นดีเลยทีเดียว ทำให้ทั้งสองอย่างนี้เป็นของฝากที่น่าสนใจจากเคนยา

นายสิรภพ เดชะบุญ

เจ้าหน้าที่ติดตามและวิเคราะห์ข่าว กรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศ

สามารถรับฟังรายการย้อนหลังได้ที่

<https://readthecloud.co/podcast/thai-ambassador-nairobi/?46&fbclid=IwAR2yO4BXvlfni81F9en36JKO6KSBCLGSx7CLepoRvly4eFK927dEYLb4Uw>

การฝึกอบรม การรายงานข่าวเกี่ยวกับการโยกย้ายถิ่นฐาน

ปัจจุบันสื่อมีบทบาทสำคัญมากในฐานะตัวกลางที่เชื่อมโยงผู้คนเข้ากับเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นตลอดเวลา **การรายงานข่าวของสื่อมีอิทธิพลต่อมุมมองของผู้รับสาร** เพราะสื่อสามารถสร้างหรือขึ้นนำความรู้สึกให้เข้าใจหรือเห็นอกเห็นใจต่อผู้คนหนึ่งได้ แต่ในขณะเดียวกันในเนื้อหาข่าวขึ้นเดียวกัน สื่อก็อาจสร้างภาพจำและอคติต่อคนผู้นั้นได้เช่นกัน

**TRAINING ON
MIGRATION REPORTING**

A ROADMAP TO ETHICAL JOURNALISM AND MEDIA
REPORTING ON MIGRATION IN THAILAND
TUESDAY | 6 SEPTEMBER 2022 | 08:00 AM TO 17:00 PM
PULLMAN BANGKOK KING POWER

SCAN TO REGISTER

กิจกรรมการฝึกอบรม การรายงานข่าวเกี่ยวกับการโยกย้ายถิ่นฐาน
(ที่มา: องค์การระหว่างประเทศเพื่อการโยกย้ายถิ่นฐาน (IOM))

หลายท่านคงจะจำข่าวเรื่องกลุ่มผู้แสวงหาที่หนีภัยชาวโรฮิงญาเดินทางข้ามทะเลมายังตอนใต้ของไทย และกลายเป็นเหยื่อของขบวนการค้ามนุษย์ และอีกเรื่องคือ เมื่อการระบาดของโควิด-๑๙ ที่เริ่มคลี่คลายได้กลับมาทวีความรุนแรงอีกครั้งหนึ่ง แรงงานข้ามชาติจากประเทศเพื่อนบ้านก็คือกลุ่มคนที่ถูกกล่าวหาว่า “เป็นผู้นำโรคติดต่อมาแพร่กระจายในไทย”

โดยทั้งสองเหตุการณ์ข้างต้นนี้มีตัวแสดงหลัก คือ ‘สื่อ’ ที่เป็นสื่อกลางในการนำเสนอภาพข่าวสู่สาธารณชน ซึ่งทั้งสองข่าวได้กลายเป็นประเด็นร้อนที่เรียกเสียงวิพากษ์วิจารณ์จากกลุ่มต่าง ๆ ช่วงระยะหนึ่งก่อนที่จะค่อย ๆ แผ่วลงไปเมื่อมีประเด็นใหม่มาแทน

กระทรวงการต่างประเทศ และ IOM หรือ องค์การระหว่างประเทศเพื่อการโยกย้ายถิ่นฐาน (International Organization for Migration: IOM) จึงได้ร่วมกันจัดกิจกรรมฝึกอบรม และการประชุมเชิงปฏิบัติการให้กับสื่อมวลชนในหัวข้อ การรายงานข่าวเกี่ยวกับการโยกย้ายถิ่นฐาน เพื่อสร้างความตระหนักรู้และความเข้าใจแก่สื่อมวลชน เมื่อต้องรายงานข่าวที่เกี่ยวข้องกับผู้โยกย้ายถิ่นฐาน

โดยมีผู้แทนจากทั้งกระทรวงฯ และ IOM ร่วมกันบรรยาย ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการโยกย้ายถิ่นฐาน และสื่อมวลชนผู้มีประสบการณ์ร่วมนำกิจกรรมกลุ่ม ซึ่งผมจะแบ่งปันความรู้ที่ได้รับมากับท่านผู้อ่านในบทความนี้ครับ

อันดับแรก เราต้องทำความเข้าใจก่อนว่า ‘**ผู้โยกย้ายถิ่นฐานเป็นใคร?**’ ผู้โยกย้ายถิ่นฐาน (migrants) คือ บุคคลที่กำลังเคลื่อนย้าย หรือย้ายข้ามพรมแดนระหว่างประเทศ หรือภายในประเทศที่ห่างไกลจากถิ่นฐานเดิมของตน โดยไม่คำนึงถึง สถานะทางกฎหมาย สาเหตุของการเคลื่อนย้าย และระยะเวลาการพำนักผู้โยกย้ายถิ่นฐานสามารถแบ่งออกได้เป็น ๒ กลุ่มด้วยกัน ดังนี้

๑. **ผู้โยกย้ายถิ่นฐานแบบปกติ (regular migrants)** คือ ผู้โยกย้ายย้ายถิ่นฐานที่ถือเอกสารครบ และผ่านกระบวนการทางการซึ่งเป็นไปตามกฎหมายของประเทศต้นทาง ทางผ่าน และปลายทาง

๒. **ผู้โยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ (irregular migrants)** ซึ่งหมายถึงผู้โยกย้ายถิ่นฐานที่ไม่ได้เข้ากระบวนการทางการหรือถือเอกสารครบซึ่งเป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับ หรือ ข้อตกลงระหว่างประเทศที่ควบคุมการเข้า-ออกจประเทศต้นทาง ทางผ่าน หรือ ปลายทาง

สาเหตุที่ IOM แนะนำให้ใช้คำว่า “**ไม่ปกติ**” (irregular) เนื่องจากต้องการให้สื่อมวลชนหรือผู้นำเสนอข่าวสาร หลีกเลี่ยงการใช้คำว่า “**ผิดกฎหมาย**” (illegal) เพราะหากใช้คำดังกล่าว นั้นอาจจะนำไปสู่การเลือกปฏิบัติ (แบบไม่ตั้งใจ) และสิทธิมนุษยชนอันพึงมีของเขาเหล่านั้น

ก็จะถูกลดทอนลงตามไปด้วย เนื่องจากจะถูกสังคมนองในฐานะจำเลยผู้ละเมิดกฎหมาย

ประชุมสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติได้รับรองข้อมติ 3449 (มาตรการเพื่อปกป้องคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและศักดิ์ศรีของแรงงานข้ามชาติทั้งหมด (9 ธันวาคม ค.ศ.1975) โดยยอมรับว่า **ไม่ควรใช้คำ "ผิดกฎหมาย"** เพื่อให้ **นิยามผู้โยกย้ายถิ่นฐานที่ตกอยู่ในสถานการณ์ที่ไม่ปกติ**

ที่มา: IOM

สำหรับคำอย่าง **“ต่างด้าว”** (aliens) นั้น อาจเป็นคำที่หลีกเลี่ยงยากกว่าเนื่องจากเป็นคำที่มีผลผูกพันทางกฎหมาย โดยกฎหมายมาตราต่าง ๆ นั้น บัญญัติโดยเลือกใช้คำดังกล่าว ซึ่งหากสื่อมวลชนหลีกเลี่ยงที่จะใช้คำนี้ได้ก็ถือว่าเป็นเรื่องที่น่าชื่นชม โดยอาจใช้คำอื่นอย่าง **“แรงงานข้ามชาติ”** หรือ **“แรงงานต่างชาติ”** แทน ซึ่งทั้งสองคำนี้ล้วนต่างมีนัยทางความหมายดีกว่าคำว่าต่างด้าวนั่นเอง

ประเด็นสำคัญต่อมาคือ คำว่า “ผู้โยกย้ายถิ่นฐาน” (migrants) และ “ผู้ลี้ภัย” (refugees) นั้น มีความหมายต่างกันอย่างไร? ผมคิดว่าหลายท่านคงเคยสับสนว่า ระหว่างคำ ๒ คำนี้ เราจะเลือกใช้คำไหนดี ซึ่งคำว่า “ผู้โยกย้ายถิ่นฐาน” นั้น มีความหมายกว้างกว่า ครอบคลุมไปถึง “ผู้ลี้ภัย” ด้วยนั่นเอง ทุกท่านจึงอาจกล่าวได้ว่า “ผู้ลี้ภัย” ทุกคน คือ “ผู้โยกย้ายถิ่นฐาน” ทว่า “ผู้โยกย้ายถิ่นฐาน” ทุกคน ไม่ใช่ “ผู้ลี้ภัย”

อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยสถานะผู้ลี้ภัย ค.ศ. ๑๙๕๑ ให้นิยามว่า “ผู้ลี้ภัย” คือ ผู้ที่เดินทางออกจากประเทศของตนเนื่องจาก ๑. สงคราม ความรุนแรง การประหัตประหาร (persecution) ๒. การละเมิดสิทธิมนุษยชน ร้ายแรง ไม่ว่าจะด้วยเหตุผลทางเชื้อชาติ สัญชาติ ศาสนา หรือความคิดเห็นทางการเมือง

บุคคลเหล่านี้ ส่วนใหญ่ไม่สามารถกลับไปยังบ้านเกิดได้ เพราะอันตรายเกินกว่าที่จะกลับไป ซึ่งหากบุคคลใดเดินทางออกจากประเทศด้วยเหตุอื่น นอกเหนือจากเหตุผล ๒ ข้อดังกล่าว ก็ไม่อาจเรียกได้ว่าเป็น “ผู้ลี้ภัย”

หน่วยงานระหว่างประเทศที่ทำหน้าที่ดูแลเรื่องผู้โยกย้ายย้ายถิ่นฐาน คือ ‘องค์การระหว่างประเทศเพื่อการโยกย้ายถิ่นฐาน (IOM)’ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในรายละเอียดที่แตกต่างจาก ‘สำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ (UNHCR)’ ที่รับหน้าที่หลักในการดูแลเหล่า “ผู้ลี้ภัย” โดยตรง

ที่มา: UNHCR

สำหรับประเทศไทย คำว่า “ผู้ลี้ภัย” เป็นคำที่มีความละเอียดอ่อน เนื่องจากไทยไม่ได้เป็นภาคีอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยสถานะผู้ลี้ภัยที่มีข้อผูกพันทางพันธกรณีระหว่างประเทศ จึงไม่สามารถกล่าวได้ว่ามี “ผู้ลี้ภัย” ในประเทศไทย อย่างไรก็ตามคุณสามารถกล่าวถึงบุคคลเหล่านั้นในฐานะ “ผู้แสวงหาที่หนีภัย” (asylum seeker) หรือ “ผู้ที่อยู่ในความห่วงใย” (persons of concern: POC) แทนได้ ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญที่สื่อมวลชนพึงระมัดระวัง เมื่อรายงานข่าวเกี่ยวกับผู้แสวงหาที่หนีภัย

แม้จะไม่มี “ผู้ลี้ภัย” ในประเทศไทย แต่ไทยก็ได้ปฏิบัติต่อบุคคลเหล่านั้นตามหลักมนุษยธรรม และหลักการระหว่างประเทศในเรื่องการร่วมกันแบ่งเบาภาระ (international burden sharing) ในการให้ความช่วยเหลือดูแลและคุ้มครองแก่กลุ่มคนดังกล่าว

นอกเหนือจากเรื่องคำศัพท์ต่าง ๆ แล้ว ผมอยากให้ทุกท่านร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการปกป้องศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเหล่าผู้โยกย้ายถิ่นฐาน และร่วมเป็นกระบอกเสียงให้กับพวกเขา ให้ผู้คนในสังคมรับรู้เรื่องราวต่าง ๆ ในหลากหลายแง่มุม เพื่อลดการตีตรา อคติ และเหมารวมว่าเขาเหล่านั้นคือด้านมืดของสังคม และให้สังคมได้คำนึงถึงประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคมที่มาพร้อมกับผู้โยกย้ายถิ่นฐานด้วย เพราะอคติหรือการตีตราที่เกิดขึ้นอาจทำให้โอกาสในการตั้งต้นหรือเริ่มชีวิตใหม่ลดน้อยลง

ไม่เพียงแค่อีเมลवलชน แต่รวมถึงท่านผู้อ่านทุกคน เมื่อเราต้องการกล่าวถึง รายงาน หรือพูดถึงประเด็นผู้โยกย้ายถิ่นฐานในช่องทางการสื่อสารของตน ไม่ว่าจะเป็ Facebook, Twitter, TikTok หรือ Instagram ผมขอให้ทุกท่านนึกถึงจุดประสงค์ของโพสต์นั้น ๆ ว่าจะนำไปสู่สิ่งใด เพราะโพสต์หนึ่งอาจช่วยเหลือชีวิตเพื่อนมนุษย์นับสิบได้ ในทางกลับกัน โพสต์หนึ่งก็อาจทำลายชีวิตนับสิบได้ด้วยเช่นเดียวกัน

Blockdit mfathai ในฐานะช่องทางสื่อสารออนไลน์ของภาครัฐ ที่มีปฏิสัมพันธ์โดยตรงกับภาคประชาชน หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะสามารถเป็นกระบอกเสียงสำคัญในการเสริมสร้างความเข้าใจของสังคมต่อผู้โยกย้ายถิ่นฐาน และกลุ่มสำคัญอื่น ๆ ในสังคม

ผมหวังว่าบทความนี้จะช่วยให้คุณผู้อ่านเข้าใจคำว่า ผู้โยกย้ายถิ่นฐาน ได้มากขึ้นแม้สักเพียงเล็กน้อยก็ยังดี และขอความร่วมมือทุกท่านช่วยแชร์และติดตามบทความ Blockdit นี้ เพื่อร่วมกันเป็นส่วนหนึ่งในฐานะกระบอกเสียงของเหล่าผู้โยกย้ายถิ่นฐาน ผู้มีศักยภาพที่จะช่วยขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมของเราด้วยครับ

นายเอกวิทย์ ซอหะซัน

เจ้าหน้าที่ติดตามและวิเคราะห์ข่าว กรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศ

ประเทศไทย และสหประชาชาติ:

๗๕ ปี การเป็นสมาชิกที่มีความรับผิดชอบ เชื่อถือได้
และเป็นหุ้นส่วนสำคัญด้านการพัฒนา

เมื่อปี ๒๕๖๔ ประเทศไทยได้แสดงความมุ่งมั่นในการเป็นสมาชิกที่มีความรับผิดชอบต่อองค์การสหประชาชาติมาครบ ๗๕ ปี ซึ่งการตัดสินใจเข้าร่วมเป็นสมาชิกขององค์การสหประชาชาติได้นำมาสู่การเปลี่ยนแปลงมากมาย วันนี้ ดิฉันขอมาถ่ายทอดบทสัมภาษณ์คุณพีชภพ มงคลนาวิน หรือ พี่พีช รองอธิบดีกรมองค์การระหว่างประเทศ ย้อนความหลังการก้าวเข้าสู่การเป็นสมาชิกองค์การสหประชาชาติของไทยค่ะ

ตราสัญลักษณ์วาระครบรอบ ๗๕ ปี การเป็นสมาชิกสหประชาชาติของไทย
(ที่มา: คณะผู้แทนถาวรไทยประจำสหประชาชาติ ณ นครนิวยอร์ก)

ท่านรองอธิบดีพีช ได้ให้ความไปเมื่อหลังยุคสิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่ ๒ เมื่อปี ค.ศ. ๑๙๔๕ (พ.ศ. ๒๔๘๘) ในขณะนั้น ไทยกำลังเผชิญกับภัยคุกคามจากจักรวรรดินิยมในยุโรปและตะวันออกไกล ดังนั้น ประเทศไทยจึงจำเป็นต้องได้รับการรับรองในระดับสากล รวมไปถึงการได้รับความเคารพในอธิปไตย และบูรณภาพในดินแดนของตน ซึ่งในขณะนั้นเอง

การเข้าร่วมองค์การสหประชาชาติจะทำให้ประเทศไทยปลอดภัยและเป็นที่ยอมรับนานาประเทศ เนื่องจากองค์การสหประชาชาติเป็นองค์การระหว่างประเทศที่ใหญ่ที่สุด โดยถูกก่อตั้งโดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อรักษาสันติภาพของโลก การปกป้องอธิปไตย และส่งเสริมผลประโยชน์ของรัฐขนาดเล็ก

อย่างไรก็ตาม เพื่อที่จะได้รับการยอมรับเป็นสมาชิก จำเป็นต้องผ่านการอนุมัติของสมาชิกถาวรทั้งห้าประเทศของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติเสียก่อน ดังนั้น ถึงแม้ไทยจะได้รับการสนับสนุนจากสหรัฐฯ แต่กลับมีปัญหบางประการ เช่น การเจรจากับประเทศอื่น ๆ

พร้อมด้วยความเป็นผู้นำที่มีความสามารถของพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าวรรณไวทยากร กรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์ จึงใช้ระยะเวลาเพียงไม่กี่เดือนในการยื่นเสนอชื่อเพื่อเป็นสมาชิกขององค์การสหประชาชาติ

โดยในวันที่ ๑๖ ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๔๖ (พ.ศ. ๒๔๘๙) ไทยได้รับการยอมรับให้เป็นสมาชิกอันดับที่ ๕๕ ขององค์การสหประชาชาติ

หม่อมเจ้าวรรณไวทยากร ขณะออกอากาศทางวิทยุของสหประชาชาติ ในปี ค.ศ.๑๙๕๒
(ที่มา: องค์การสหประชาชาติ)

ตลอดระยะเวลา ๗๕ ปีที่ผ่านมา ประเทศไทยได้แสดงความมุ่งมั่นต่อสหประชาชาติและหลักการที่ประดิษฐานอยู่ในกฎบัตรสหประชาชาติ (UN Charter) เช่นเดียวกับปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (Universal Declaration of Human Rights หรือ UDHR)

รวมถึงส่วนร่วมของคนไทย ที่เข้ามามีบทบาทต่อองค์การสหประชาชาติ เช่น ดร. ถนัด คอมันตร์ อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ที่ได้ดำรงตำแหน่งเป็นประธานคณะกรรมการภาวะทรัสตีแห่งสหประชาชาติ

อีกหนึ่งตัวอย่าง คือ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าวรรณไวทยากร กรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์ ที่ดำรงตำแหน่งเป็นประธานสมัชชา สหประชาชาติ สมัยประชุมที่ ๑๑ ในปี ค.ศ. ๑๙๕๖

ยิ่งไปกว่านั้น อดีตนายกรัฐมนตรีนายอานันท์ ปันยารชุน ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากเลขาธิการองค์การสหประชาชาติให้เป็นประธาน คณะผู้ทรงคุณวุฒิระดับสูงด้านภัยคุกคาม ความท้าทาย และการเปลี่ยนแปลง โดยล่าสุด ดร. วิลาวรรณ มังคละธนากุล ก็ได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่ง สมาชิกคณะกรรมาธิการกฎหมายระหว่างประเทศ(International Law Commission: ILC) โดยถือเป็นสตรีไทยคนแรก และยังเป็นสตรีคนแรก จากอาเซียนอีกด้วย

ไทยได้พิสูจน์ให้ประชาคมระหว่างประเทศได้เห็นแล้วว่า เป็นสมาชิกที่มีความรับผิดชอบ เชื่อถือได้ สร้างสรรค์ และเป็นหุ้นส่วนสำคัญด้านการพัฒนาของสหประชาชาติใน ๓ เสาหลักของสหประชาชาติ ได้แก่

(๑) หลักนิติธรรม สันติภาพ และความมั่นคง (๒) หลักนิติธรรมและสิทธิมนุษยชน และ (๓) หลักนิติธรรมและการพัฒนา โดยมีหลายสิ่งทีไทยสามารถทำให้เป้าหมายต่าง ๆ ลุล่วงไปได้ นับตั้งแต่การเข้าร่วมกับองค์การสหประชาชาติ ประเทศไทยได้ตอบรับคำร้องขอหลายครั้ง เพื่อส่งเสริม สันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศ

อาทิ ในช่วงสงครามเกาหลีในปี ค.ศ. ๑๙๕๐ (พ.ศ. ๒๔๙๓) ไทยถือเป็นประเทศในทวีปเอเชียประเทศแรกที่ส่งทหารภาคพื้นดิน ๑๑,๗๐๐ นาย และข้าว ๔๐,๐๐๐ ตันไปในปี ค.ศ. ๑๙๕๕ (พ.ศ. ๒๔๙๘) รวมไปถึงการที่ไทยเป็นผู้สนับสนุนการรักษาสันติภาพขององค์การสหประชาชาติตั้งแต่ช่วงเริ่มก่อตั้งกองกำลังฉุกเฉินแห่งสหประชาชาติในตะวันออกกลาง และภารกิจของสหประชาชาติในคองโก โดยยึดมั่นในระบอบพหุภาคีและการระงับข้อพิพาท

ที่ประชุมสมัชชาใหญ่องค์การสหประชาชาติ (ที่มา: กระทรวงการต่างประเทศ)

นอกจากนั้น ไทยมีความภาคภูมิใจที่ได้เข้าเป็นสมาชิกไม่ถาวรของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ (United Nations Security Council: UNSC) ในช่วงระหว่างปี ค.ศ. ๑๙๘๕ - ๑๙๘๖ (พ.ศ. ๒๕๒๘ - ๒๕๒๙) โดยความสำเร็จที่โดดเด่นของไทย คือ ในช่วงการเป็นประธานคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ ได้มีการนำมติ UNSC ที่ ๕๘๙ มาบังคับใช้ ซึ่งปูทางไปสู่การยุติสงครามอิรัก-อิหร่าน

ไทยยังเคยได้ทำงานร่วมกับทบองค์การสหประชาชาติเพื่อบรรลुข้อตกลงที่ครอบคลุมเกี่ยวกับความขัดแย้งในกัมพูชาผ่านข้อตกลงสันติภาพปารีสในปี ค.ศ. ๑๙๙๑ (พ.ศ. ๒๕๓๔) ซึ่งการมีส่วนร่วมของไทยในการรักษาสันติภาพเพิ่มขึ้นอย่างมากหลังสิ้นสุดสงครามเย็น

โดยผู้รักษาสันติภาพของไทยได้ให้ความสำคัญต่อวาระสันติภาพที่ยั่งยืน และเผยแพร่ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy Philosophy: SEP) เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาและแก้ไขปัญหาที่เป็นต้นเหตุความขัดแย้ง สอดคล้องกับการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ ๑๖ ได้แก่ สันติภาพ ความยุติธรรม และสถาบันที่เข้มแข็ง โดยไทยได้ส่งคนเข้าร่วมปฏิบัติการรักษาสันติภาพเป็นจำนวนมากกว่า ๒๗,๐๐๐ คน ในปฏิบัติการรักษาสันติภาพของสหประชาชาติมากกว่า ๒๐ แห่งทั่วโลก

ประเทศไทยมีความมุ่งมั่นอย่างเต็มที่ต่อการดำเนินการด้านสภาพอากาศ ภายใต้กรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (United Nations Framework Convention on Climate Change: UNFCCC) และความตกลงปารีส (Paris Agreement)

รวมทั้งเป็นหนึ่งในประเทศกำลังพัฒนากลุ่มแรก ๆ ที่ส่งยุทธศาสตร์ระยะยาวในการพัฒนาแบบปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่ำ ไปยังสำนักเลขาธิการ UNFCCC ซึ่งในการประชุมใหญ่ด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ COP26 เมื่อเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๔ ที่เมืองกลาสโกว์ ประเทศสกอตแลนด์ นายกรัฐมนตรีของไทยได้ประกาศเจตนารมณ์ว่า ไทยพร้อมยกระดับการแก้ไขปัญหาภูมิอากาศอย่างเต็มที่เพื่อบรรลุเป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอน ภายในปี ค.ศ. ๒๐๕๐ และบรรลุเป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ได้ภายในปี ค.ศ. ๒๐๖๕

ในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา จะเห็นได้ว่าวิกฤตการณ์จากการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ได้ส่งผลกระทบต่อสภาพความเป็นอยู่ของผู้คนทั่วโลก ตลอดจนระบบเศรษฐกิจและสังคม

ซึ่งไทยได้แสดงความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันกับประเทศที่ได้รับผลกระทบทั้งหมด โดยรัฐบาลไทยได้สนับสนุนยุทธศาสตร์การพัฒนาวัคซีนป้องกันโควิด-๑๙ อย่างเต็มที่ และสนับสนุนให้วัคซีนและยารักษาโรคโควิด-๑๙

เป็นสินค้าสาธารณะระดับโลกที่ทุกคนสามารถเข้าถึงได้ ยิ่งไปกว่านั้น องค์การอนามัยโลก (World Health Organization: WHO) ได้ยกย่องให้ไทย เป็นหนึ่งในร้อยประเทศที่สามารถรับมือต่อสถานการณ์โควิด-๑๙ ได้อย่าง มีประสิทธิภาพสูงสุด

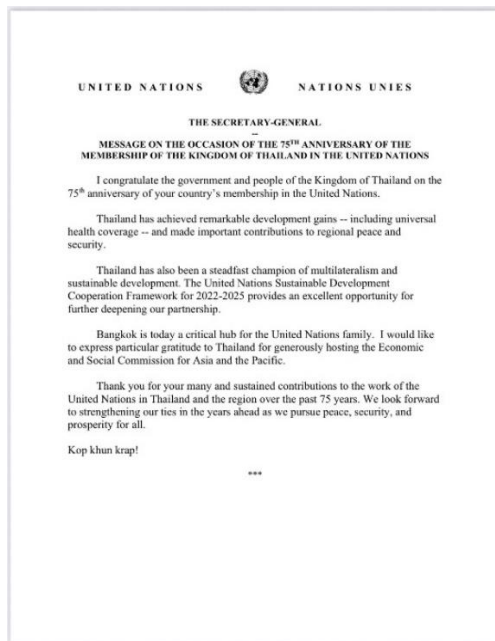
สุดท้ายนี้ สิ่งที่น่าภาคภูมิใจของไทย คือ การที่ได้ทำหน้าที่เป็น Super Hub หรือศูนย์กลาง ขององค์การสหประชาชาติในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก โดยเป็นสถานที่ทำการของคณะกรรมการการเศรษฐกิจและสังคมสำหรับเอเชีย และแปซิฟิก (Economic and Social Commission for Asia and the Pacific: ESCAP) ภายใต้คณะมนตรีเศรษฐกิจและสังคม (Economic and Social Council: ECOSOC) แห่งสหประชาชาติ

ทำการของคณะกรรมการการเศรษฐกิจและสังคมสำหรับเอเชียและแปซิฟิก (ESCAP)

(ที่มา: กระทรวงการต่างประเทศ)

ในวาระการเฉลิมฉลองครบรอบ ๗๕ ปี แห่งการเป็นสมาชิกขององค์การสหประชาชาติ ในวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๔ ไทยตั้งมั่นที่จะเป็นสมาชิกที่มีความรับผิดชอบ เชื่อถือได้ และมีความสร้างสรรค์ ตลอดจนเป็นหุ้นส่วนด้านการพัฒนาขององค์การสหประชาชาติในอีกหลายปีข้างหน้า

สารแสดงความยินดีจาก นายอันโตนิโอ กูแตเรซ เลขาธิการองค์การสหประชาชาติ
เนื่องในวาระครบรอบ ๗๕ ปี แห่งการเป็นสมาชิกขององค์การสหประชาชาติของไทย (ที่มา: UN)

นางสาวพิมพ์ภัทรา ณ กาฬสินธุ์

เจ้าหน้าที่ติดตามและวิเคราะห์ข่าว กรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศ

ท่าทีและวิสัยทัศน์ ๕ ข้อในเวทีประชุมสหประชาชาติ

เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๕ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ นายดอน ปรมัตถ์วินัย ได้ขึ้นกล่าวถ้อยแถลงในช่วงการอภิปรายทั่วไป แสดงท่าทีและวิสัยทัศน์ของประเทศไทยต่อที่ประชุมสมัชชาสหประชาชาติ (United Nations General Assembly: UNGA) สมัยสามัญ ครั้งที่ ๗๗ ณ สำนักงานใหญ่องค์การสหประชาชาติ ประจำนครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา โดยมีใจความสำคัญหลัก ๕ ข้อ ดังนี้

รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ขณะกล่าวถ้อยแถลงต่อที่ประชุมสมัชชาสหประชาชาติ สมัยสามัญ ครั้งที่ ๗๗ (ที่มา: กระทรวงการต่างประเทศ)

(๑) ประชาคมระหว่างประเทศต้องยึดมั่นในระบบพหุภาคี และร่วมมือกันขับเคลื่อนความร่วมมือในช่วงเวลาสำคัญซึ่งโลกกำลังเผชิญวิกฤตต่าง ๆ ที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์และธรรมชาติ อาทิ ด้านอาหาร พลังงาน โรคระบาด การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และความขัดแย้งต่าง ๆ ซึ่งความร่วมมือของประชาคมระหว่างประเทศนั้น สามารถเสริมข้อริเริ่มของเลขานุการสหประชาชาติที่ระบุไว้ในรายงาน Our Common Agenda

(๒) ท่วงโซ่อุปทานโลกต้องเปิดกว้าง และเสริมสร้างระบบสาธารณสุขให้เข้มแข็ง ไทยขอแสดงยินดีต่อข้อริเริ่มว่าด้วยการขนส่งธัญพืชในพื้นที่ทะเลดำ (Black Sea Grain Initiative) ของสหประชาชาติที่ช่วยบรรเทาวิกฤตความมั่นคงด้านอาหารของโลก ขณะเดียวกัน ทั่วโลกต้องเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ระบบสาธารณสุขผ่านหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า (Universal Health Coverage: UHC) รวมถึงการปฏิรูปโครงสร้างทางสถาปัตยกรรมด้านสาธารณสุขของประชาคมระหว่างประเทศ เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องของระบบสุขภาพในปัจจุบัน

(๓) การแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการส่งเสริมสิทธิมนุษยชน ไทยพร้อมที่จะจัดส่งการมีส่วนร่วมที่ประเทศกำหนด (Nationally Determined Contributions: NDCs) และยุทธศาสตร์ระยะยาวในการพัฒนาแบบปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่ำของไทย ภายในการประชุมรัฐภาคีกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

สมัยที่ ๒๗ (COP27) พร้อมย้ำว่า ประชาคมระหว่างประเทศต้องรื้อฟื้นความเชื่อมั่นต่อระบบพหุภาคี และร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดในประเด็นที่เป็นประโยชน์ร่วมกัน

รวมถึงการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมให้แก่ประเทศต่าง ๆ และให้ความสำคัญกับการส่งเสริมสิทธิมนุษยชน ในการนี้ ไทยจึงขอประกาศลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ วาระปี ค.ศ. ๒๐๒๕-๒๐๒๗

รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ขณะกล่าวถ้อยแถลงต่อที่ประชุมสมัชชาสหประชาชาติ สมัยสามัญ ครั้งที่ ๗๗ (ที่มา: กระทรวงการต่างประเทศ)

(๔) เร่งรัดความคืบหน้าในการดำเนินงานตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) โดยไทยจะนำ โมเดลเศรษฐกิจชีวภาพ-เศรษฐกิจหมุนเวียน-

เศรษฐกิจสีเขียว (BCG) มาเป็นแนวทางในการพัฒนาอย่างสมดุล และ
ชี้ว่า ความร่วมมือในระดับภูมิภาค อาทิ APEC จะช่วยสนับสนุนการทำงาน
ของระบบพหุภาคี ซึ่งไทยดำเนินการผ่านการเป็นเจ้าภาพการประชุมเอเปค
ภายใต้แนวคิด “เปิดกว้างสร้างสัมพันธ์ เชื่อมโยงกันสู่สมดุล” (Open.
Connect. Balance.)

*(๕) เสนอให้ใช้โอกาสดูหรือกันระหว่างกัน ในห้วงการประชุมระหว่าง
ประเทศ ๓ ครั้งสำคัญ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดย
ในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๕ มีการประชุมครั้งสำคัญ ๓ รายการ ได้แก่
๑.การประชุม สูดยอตอาเซียน ณ กรุงพนมเปญ ประเทศกัมพูชา
๒.การประชุม G20 ณ เมืองบาหลี ประเทศอินโดนีเซีย และ ๓.การประชุม
ผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปค ณ กรุงเทพฯ ประเทศไทย จึงเป็นโอกาสดีให้
ผู้เกี่ยวข้องที่มีส่วนได้ส่วนเสียสำคัญ จากในวิกฤตยูเครนได้พบหารือเพื่อ
หาทางออกสำหรับวิกฤตนี้*

กรมองค์การระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ

การทูตด้านสาธารณสุข
ในช่วงการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙

การทูตสาธารณสุข

ในช่วงที่ผ่านมา โลกได้เผชิญกับวิกฤตโรคระบาดต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นกาฬโรค ไข้หวัดใหญ่สเปน อีโบล่า โควิด-๑๙ หรือล่าสุด ฝีดาษลิง ซึ่งในกรณีที่โรคระบาด เช่น โควิด-๑๙ ได้แพร่ระบาดลุกลามอย่างรวดเร็วจากประเทศหนึ่งไปยังประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ในลักษณะการระบาดใหญ่ (Pandemic) จนเป็นเหตุให้องค์การอนามัยโลก (World Health Organization: WHO) ต้องประกาศภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขระหว่างประเทศ พร้อมแนะนำให้ทุกประเทศเร่งรัดการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรค

ที่มา: iStock, megaflopp

หลายท่านอาจจะมีข้อสงสัยว่า ข้อความในย่อหน้าแรก เกี่ยวข้องอย่างไร กับกระทรวงการต่างประเทศ เพราะหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง ในการดูแลและรับมือเรื่องโรคระบาด ควรเป็นกระทรวงสาธารณสุขไม่ใช่หรือ แต่คำตอบที่ถูกต้องก็คือ เมื่อเกิดโรคระบาด โดยเฉพาะโรคระบาดที่ลุกลาม ไปทั่วโลกจนกลายเป็นการระบาดขนาดใหญ่ในระดับระหว่างประเทศแล้วนั้น กระทรวงการต่างประเทศจึงจำเป็นต้องเข้ามามีส่วนร่วมในเรื่องนี้ด้วยอย่าง หลีกเลียงไม่ได้

ในช่วงการระบาดของโควิด-๑๙ ท่านผู้อ่านหลายท่านคงเคยได้ยิน หรือ ผ่านหูผ่านตาเรื่อง “*การทูตวัคซีน*” (*Vaccine Diplomacy*) ที่มีการนำมาใช้เป็นเครื่องมือทางการทูตในยุคโรคระบาด โดยการทูตวัคซีนนั้น ถือเป็นแขนงย่อยของหัวข้อที่ผมอยากจะนำมาเสนอในวันนี้ ซึ่งก็คือ “*การทูตสาธารณสุข*” (*Public Health Diplomacy*) นั่นเอง

การทูตสาธารณสุข คือ การนำองค์ประกอบด้านการสาธารณสุขและการแพทย์ เช่น อุปกรณ์ทางการแพทย์ เวชภัณฑ์ บุคลากร การบริการทางการแพทย์ ฯลฯ เป็นเครื่องมือเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง และเพื่อผลประโยชน์แห่งชาติต่าง ๆ ถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ อีกทั้งยังเสริมสร้างอำนาจ ละเอียดอ่อน (Soft Power) ของไทย และช่วยส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศ ทั้งในระดับความสัมพันธ์ทวิภาคี และในกรอบความร่วมมือพหุภาคี

สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงวอร์ซอ (เขตอาณาครอบคลุมยูเครน)
มอบสิ่งของบรรเทาทุกข์เพื่อช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม แก่สภากาชาดยูเครน
(ที่มา: กระทรวงการต่างประเทศ)

ตัวอย่างที่เป็นรูปธรรม คือ การส่งมอบสิ่งของบรรเทาทุกข์เพื่อช่วยเหลือทางมนุษยธรรมแก่ประเทศยูเครน ซึ่งนอกจากจะได้พัฒนาความสัมพันธ์ทวิภาคี ผ่านการมอบความช่วยเหลือทางการแพทย์ และการสาธารณสุขในลักษณะนี้ ยังมีเรื่องของการแลกเปลี่ยนความรู้ทางการแพทย์ระหว่างกัน เช่น การอบรมบุคลากรทางการแพทย์เพื่อเตรียมความพร้อมรับมืออุบัติภัยหมู่หรืออุบัติเหตุที่มีผู้บาดเจ็บจำนวนมาก ผ่านความมีระหว่างโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า กับโรงพยาบาลรัมบัม (Rambam Health Care Campus) ประเทศอิสราเอลด้วย

ในเวทีระหว่างประเทศอย่างในองค์การอนามัยโลก (WHO) ไทยก็ได้แสดงความพร้อมรับมือกับสถานการณ์โรคระบาดของโควิด-๑๙ รับคำชื่นชมจาก WHO ในเรื่องระบบจัดการโควิด-๑๙ ของประเทศไทย โดยเฉพาะอาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) พร้อมกล่าวว่า สามารถนำแนวทางของไทยไปพัฒนาเป็นรูปแบบที่เป็นสากล และใช้กับการบริหารสถานการณ์โรคระบาดทั่วโลกได้

ที่มา: APEC 2022

หากท่านมีความสนใจเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องการทูตสาธารณสุข ผมขอแนะนำให้ท่านเข้าไปรับชมบทสัมภาษณ์ของท่านจักร บัญญ-หลง อดีตเอกอัครราชทูต ณ กรุงออสโล ประเทศนอร์เวย์ ผู้ริเริ่มโครงการแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างโรงพยาบาลในประเทศไทย และโรงพยาบาลต่าง ๆ

ทั่วโลก ได้ที่ <https://fb.watch/eEk8t16Lui/> และสุดท้ายนี้ทุกท่านอย่าลืม
กดติดตาม Blockdit ของกระทรวงการต่างประเทศกันไว้นะครับ เพื่อที่จะได้
ไม่พลาดทุกความเคลื่อนไหวในแวดวงการต่างประเทศ

นายเอกวิทย์ ซอหะซัน

เจ้าหน้าที่ประมวลและวิเคราะห์ข่าว, กรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศ

TICA – JICA ความร่วมมือด้านการพัฒนาเพื่อความมั่นคง ด้านสาธารณสุขในช่วงโควิด-๑๙

สถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ที่เกิดขึ้น ได้ส่งผลกระทบต่อสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองทั่วโลก รวมถึงประเทศไทยเช่นกัน แต่ในสถานะที่ยากลำบากก็ยังมีแนวโน้มความโชคดีที่ไทยมีมิตรประเทศที่ดีอย่างญี่ปุ่น ซึ่งมีความสัมพันธ์อันดีที่ใกล้ชิดมาช้านานและยังเป็นหนึ่งในเขตเศรษฐกิจในกรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก (เอเปค) อีกด้วย

(ซ้าย) นาย Morita Takahiro, Chief Representative (JICA) และ
(ขวา) นางอูริริชต์ เจริญโต อธิบดีกรมความร่วมมือระหว่างประเทศ (TICA)
ขณะร่วมลงนามในเอกสารความตกลงความมั่นคงด้านสาธารณสุขในช่วงโควิด-๑๙ (ที่มา: TICA)

ทางการรัฐบาลญี่ปุ่นได้มอบความช่วยเหลือแบบให้เปล่าด้านสาธารณสุขแก่ประเทศไทย โดยมีกรมความร่วมมือระหว่างประเทศ (Thailand International Cooperation Agency: TICA) เป็นผู้ประสานงานในครั้งนี้

วันนี้ ดิฉันขอถ่ายทอดบทสัมภาษณ์ของนางอรุณี ไหม้ม ผู้อำนวยการกองส่งเสริมและประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ (TICA) ในรายการ Radio Thailand ซึ่งจะมาเล่าถึงบทบาทและหน้าที่ของ TICA ให้ท่านผู้อ่านได้รับทราบกันค่ะ

บทบาทของกรมความร่วมมือระหว่างประเทศตอบสนองต่อนโยบายด้านการต่างประเทศอย่างไร? โดย TICA เป็นหน่วยงานหนึ่งภายใต้กระทรวงการต่างประเทศ ทำหน้าที่ขับเคลื่อนความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างไทยและนานาชาติ ตามนโยบายของรัฐบาลด้านการต่างประเทศ โดยการดำเนินงานตามแบบฉบับของ TICA นั้น เป็นการส่งมอบความช่วยเหลือทางด้านวิชาการของไทยให้แก่บรรดาประเทศกำลังพัฒนาอื่น ๆ ในสาขาที่ไทย มีความเชี่ยวชาญ

โดยวัตถุประสงค์หลักก็เพื่อให้ประเทศต่าง ๆ นำความรู้ทางวิชาการและแนวปฏิบัติที่ดีไปขยายผลและปฏิบัติให้เกิดผลได้จริง ซึ่งนอกจากจะเป็นการเผยแพร่ศักยภาพของไทยให้ต่างประเทศได้รับทราบ และยอมรับความเป็นมาตรฐานสากลแล้ว ผลของการดำเนินงานนี้ยังสามารถสร้างชื่อเสียง

ให้กับประเทศไทย และส่งผลประโยชน์กลับมาสู่ไทยในรูปแบบของการต่อยอดความร่วมมือกับประเทศอื่นในสาขาต่าง ๆ ได้เพิ่มเติมอีกทางหนึ่ง

อีกบทบาทหนึ่งของ TICA คือ การเจรจาหารือกับประเทศที่พัฒนาแล้ว เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ประสบการณ์ ให้กับบุคลากรไทยในสาขาที่ไทยต้องการจะนำพาประเทศไปสู่การเป็นประเทศไทย ๔.๐ ตามนโยบายของรัฐบาล

ดิฉันขอなた่านผู้อ่าน นังโหมแมชชินยอนกลับไปเมื่อครั้งท่าน นายกรัฐมนตรีญี่ปุ่น นายคิซิดะ ฟูมิโอะ เดินทางมาเยือนประเทศไทย ในฐานะแขกของรัฐบาล ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญของความร่วมมือระหว่างไทยและญี่ปุ่นในวันนี้

ท่าน ผอ.อรุณี ได้เล่าว่า การเสนอให้ความช่วยเหลือแบบให้เปล่าของญี่ปุ่นแก่ประเทศไทยภายใต้แผนงานสนับสนุนเร่งด่วนสำหรับการรับมือกับสถานการณ์โควิด-๑๙ ถือเป็นตัวอย่างหนึ่งของการส่งเสริมความร่วมมือกับประเทศต่าง ๆ เพื่อความมั่นคงทางด้านสาธารณสุขของไทย และอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงด้วย โดยองค์การความร่วมมือระหว่างประเทศของญี่ปุ่น (Japan International Cooperation Agency: JICA) ได้มาหารือกับ TICA พร้อมแจ้งความประสงค์ที่จะเสนอให้ความช่วยเหลือแบบให้เปล่าแก่ไทยในด้านสาธารณสุขภายใต้แผนงานข้างต้น

โดยมีจุดประสงค์ในการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัยของญี่ปุ่น มาเสริมสร้างสมรรถนะความพร้อมด้านสาธารณสุขของไทยในการรับมือกับ สถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ โดยเสนอวงเงินงบประมาณ ๕ ร้อยล้านบาท หรือราว ๑๒๙ ล้านบาท

(ซ้าย) นายคิซึตะ ฟูมิโอะ นายกรัฐมนตรีญี่ปุ่น และ (ขวา) พล.อ. ประยุทธ์ จันทร์ โอชา นายกรัฐมนตรี ในโอกาสการเยือนไทยอย่างเป็นทางการ (ที่มา: กระทรวงการต่างประเทศ)

ซึ่งงบประมาณดังกล่าวมุ่งเน้นการดำเนินงานทั้ง ๓ ด้าน ดังนี้

- (๑) การยกระดับมาตรการกักตัวและการตรวจโควิด-๑๙ ที่ท่าอากาศยาน และด่านชายแดนใน ๔ จังหวัด ได้แก่ หนองคาย สระแก้ว ระนอง สงขลา
- (๒) การเก็บรักษาวัคซีนตั้งแต่กระบวนการนำเข้าจนถึงการฉีดวัคซีน และ
- (๓) การพัฒนาระบบการตรวจและรักษาผู้ป่วยโควิด-๑๙ ในสถานพยาบาล

ความร่วมมือทั้งหมดนี้ ได้มีการลงนามร่วมกัน เมื่อวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๕ ระหว่างนางอูริรัชต์ เจริญโต อธิบดีกรมความร่วมมือระหว่างประเทศ และนายนะชิตะ คະສຸຍะ เอกอัครราชทูตฯ ญี่ปุ่นประจำประเทศไทย ต่อมา เมื่อวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๕ อธิบดีกรมความร่วมมือระหว่างประเทศ ได้ลงนามในเอกสารอีกฉบับที่เรียกว่า “Grant Agreement” กับหัวหน้าผู้แทน JICA ประจำประเทศไทย นายโมริตะ ทาคาฮิโร เพื่อขับเคลื่อน การให้ความช่วยเหลือดังกล่าว โดยโครงการนี้จะใช้ระยะเวลาดำเนินการ ๕ ปี และจะเป็นการจัดซื้ออุปกรณ์การแพทย์จากประเทศญี่ปุ่นให้กับพื้นที่ เป้าหมายที่ฝ่ายไทยเป็นผู้กำหนด

โดยคาดว่าจะทำการส่งมอบไปยังสถานพยาบาลต่าง ๆ ได้ภายใน กลางปี ๒๕๖๖ และหลังจากนั้น จะเป็นการติดตามประมวผลการใช้งาน เพื่อให้มั่นใจได้ว่าอุปกรณ์ต่าง ๆ มีการใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพ และ ตอบสนองความต้องการของพื้นที่ได้อย่างแท้จริง

ประเทศไทยจะได้ประโยชน์อะไรที่เป็นรูปธรรมจากความตกลงฉบับนี้ กับญี่ปุ่นบ้าง? รัฐบาลญี่ปุ่นได้เสนอการให้ความช่วยเหลือแบบให้เปล่า ทางด้านการแพทย์แก่รัฐบาลไทย เพื่อสนับสนุนการรับมือสถานการณ์โควิด-๑๙ แก่ไทย ซึ่งถือเป็นการเสริมสร้างความมั่นคงทางสาธารณสุขทั้งในไทยและ อนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงที่มีนัยสำคัญ

ความช่วยเหลือจากญี่ปุ่นจะช่วยเพิ่มศักยภาพทางการแพทย์ของไทย ให้สามารถรับมือกับโควิด-๑๙ ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น และทำให้ประชาชนได้รับบริการที่ดี มีมาตรฐานและรวดเร็วขึ้น ซึ่งถือเป็นการส่งเสริมบทบาทของไทยในการเสริมสร้างความมั่นคงด้านสาธารณสุขในอนุภูมิภาค ซึ่งญี่ปุ่นมองเห็นว่าไทยเป็นประเทศที่มีศักยภาพ ที่จะสามารถช่วยถ่ายทอดความรู้ต่าง ๆ นี้ไปสู่ประเทศเพื่อนบ้านได้ ซึ่งจะสามารถทำให้ประเทศต่าง ๆ ในอนุภูมิภาคแห่งนี้มีความมั่นคงด้านสาธารณสุขนั่นเอง

นางสาวพิมพ์ภัทรา ณ กาฬสินธุ์

เจ้าหน้าที่ติดตามและวิเคราะห์ข่าว กรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศ

สถานกงสุลใหญ่ ณ นครเซี่ยงไฮ้ กับภารกิจสนับสนุนคนไทย และหน่วยงานจีนในพื้นที่ในช่วงการแพร่ระบาดของ โควิด-๑๙ ระลอกใหม่ในนครเซี่ยงไฮ้

ช่วงที่ผ่านมา ทุกท่านคงได้ทราบเกี่ยวกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของ โควิด-๑๙ ระลอกใหม่ในนครเซี่ยงไฮ้ รวมทั้งการยกระดับมาตรการควบคุม และป้องกันการแพร่ระบาดโดยเฉพาะการใช้มาตรการ Lockdown เต็มรูปแบบ ระหว่างวันที่ ๒๘ มีนาคม - ๕ เมษายน ๒๕๖๕ ส่งผลให้ สถานกงสุลใหญ่ ณ นครเซี่ยงไฮ้ ห่วงใยการดำเนินชีวิตและความเป็นอยู่ ของชาวไทยในพื้นที่

บรรยากาศการ Lockdown ในเซี่ยงไฮ้ (ที่มา: สถานกงสุลใหญ่ ณ นครเซี่ยงไฮ้)

ตามนโยบาย “การทูตเพื่อประชาชน ทุกแห่งหนเราดูแล” สถานกงสุลใหญ่ ณ นครเซี่ยงไฮ้ ได้ติดตามสถานการณ์และมาตรการที่เกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิด และให้ความสำคัญกับการสื่อสารกับชาวไทยในพื้นที่ ซึ่งได้ดำเนินการแจ้งข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์อย่างต่อเนื่อง ผ่านช่องทาง WeChat Official Account “Royal Thai Consulate-General in Shanghai (泰国驻上海总领事馆)” ซึ่งมีผู้ติดตามกว่า ๒๕,๐๐๐ คน และกลุ่ม WeChat ของชาวไทยในพื้นที่ ที่มีสมาชิกกว่า ๓๐๐ คน

โดยสถานกงสุลใหญ่ฯ มีสายด่วน hotline พร้อมให้บริการสำหรับชาวไทยที่อาศัยอยู่ ณ นครเซี่ยงไฮ้ ตลอด ๒๔ ชั่วโมง ซึ่งที่ผ่านมามีผู้โทรสอบถามในเรื่องการลงทะเบียนเข้ารับการรักษาเชื้อโควิด-๑๙ ตามที่รัฐบาลเซี่ยงไฮ้กำหนดผ่าน Mini Program “Healthcare Cloud (健康云)” ซึ่งช่วยสนับสนุนมาตรการ “Grid Screening” หรือการปูพรมตรวจโควิดทั้งในรูปแบบ NAT และ ATK ให้ประชาชนในเซี่ยงไฮ้อย่างทั่วถึงและไม่เสียค่าใช้จ่าย ทั้งนี้ ยังพร้อมให้ข้อมูลและขอแนะนำที่เกี่ยวข้องสำหรับพี่น้องชาวไทยในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง

เมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ที่ผ่านมา สถานกงสุลใหญ่ฯ ได้แจกจ่ายเสบียงอาหารเพื่อเตรียมการสำหรับการ Lockdown ในฝั่งผู้ซีให้แก่ชาวไทยบางส่วน และครอบครัว ประกอบด้วยผักสด ไข่ไก่สด เนื้อไก่แช่แข็ง กุ้งแช่แข็ง และแก๊วกุ้งแช่แข็ง ฯลฯ ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากเครือเจริญโภคภัณฑ์

นครเชียงใหม่ เป็นส่วนหนึ่งของภารกิจช่วยเหลือ บรรเทาความเดือดร้อน และดูแลคนไทยในพื้นที่ และยังพร้อมที่จะแจกจ่ายเสบียงเพิ่มเติมให้แก่ชาวไทยเมื่อมาตรการ Lockdown ผ่อนคลายลง และสามารถเดินทางมายังสถานกงสุลใหญ่ฯ ได้ในอนาคต

บุคลากรของสถานกงสุลใหญ่ฯ ขณะจัดเสบียงเพื่อช่วยเหลือคนไทยในเชียงใหม่ ช่วง Lockdown (ที่มา: สถานกงสุลใหญ่ ณ นครเชียงใหม่)

ขณะเดียวกัน ในยามที่ชาวเชียงใหม่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ระลอกใหม่นี้อย่างทั่วถึง สถานกงสุลใหญ่ฯ ตระหนักถึงน้ำใจและพลังของบุคลากรทางการแพทย์ เจ้าหน้าที่ และอาสาสมัครชาวจีนที่ปฏิบัติหน้าที่อย่างแข็งขันเพื่อชาวไทยและชาวเชียงใหม่ โดยมอบผักสด

จำนวนหนึ่งแก่รัฐบาลเขตหงเจียว ซึ่งมีการตั้งจุดตรวจหาเชื้อโควิด-๑๙
กว่า ๒๐ แห่ง นอกจากจะเป็นการสนับสนุนการดำเนินงานของรัฐบาลเชียงใหม่
แล้วนั้น ยังสะท้อนถึงความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดระหว่างสถานกงสุลใหญ่ฯ กับ
หน่วยงานท้องถิ่น และแสดงให้เห็นว่า **“มิตรชาวไทยพร้อมยึดหลักเคียงข้าง
ชาวเชียงใหม่และเอาชนะความท้าทายครั้งนี้ไปด้วยกัน”**

สถานกงสุลใหญ่ ณ นครเชียงใหม่

อนึ่ง ที่ผ่านมานครเชียงใหม่สามารถควบคุมและป้องกันการแพร่ระบาด
ได้อย่างมีประสิทธิภาพตามนโยบาย Dynamic Zero COVID-19 ของจีน
โดยปัจจุบัน สถานะ ณ ๔ เมษายน ๒๕๖๕ ติดเชื้อ ๒,๓๘๔ รายและผู้ติดเชื้อ

ไม่แสดงอาการ ๕๓,๔๑๘ ราย ซึ่งด้วยมาตรการที่เข้มงวดและความร่วมแรง
ร่วมใจของประชาชนและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เชื่อมั่นได้เลยว่าภายใต้
มาตรการที่เอาจริงเอาจังของนครเชียงใหม่ที่ทุกคนและทุกฝ่ายมีส่วนร่วม
นครเชียงใหม่ จะกลับมาเข้มแข็งและสดใสอีกครั้งในอีกไม่ช้า

สถานกงสุลใหญ่ ณ นครเชียงใหม่

๔ เมษายน ๒๕๖๕

A photograph of four models standing in a row, showcasing diverse fashion styles. From left to right: a model with red hair in a purple blazer and black pants; a model with blue hair in a black leather jacket and black pants; a model with short blonde hair in a black top and a long, ruffled skirt; and a model with grey hair in a blue and black jacket and black pants. The background is a soft, light-colored gradient.

การทูตด้านวัฒนธรรม
และการส่งเสริมความนิยมของไทย
ในหลากหลายรูปแบบ

วิถีธรรมทางการทูต

เมื่อพูดถึง ‘การทูต’ กับ ‘ธรรมะ’ สองสิ่งนี้อาจฟังดูไม่มีความเกี่ยวข้องกันสักเท่าไรนัก หลายท่านอาจจะมีความสนใจว่า ธรรมะ จะเข้ามาเกี่ยวข้องกับการทูต และการต่างประเทศได้อย่างไร แต่ในความเป็นจริงแล้ว สองคำนี้มีความเกี่ยวข้องกันอย่างมากเลยทีเดียวจนมีคำว่า “วิถีธรรมทางการทูต” หรือ “Dhamma Diplomacy” เกิดขึ้นมา

วัดปากน้ำญี่ปุ่น ณ เมืองนาริตะ ประเทศญี่ปุ่น (ที่มา: Sany Narita)

บางท่านอาจจะสงสัยว่า วิถีธรรมทางการทูต คืออะไร และมีลักษณะอย่างไร วันนี้ผมจึงขออนุญาตนำทุกท่านไปรู้จักกับคำว่า วิถีธรรมทางการทูต ให้ลึกซึ้งมากขึ้นผ่านการบอกเล่าของ คุณสุจิตรา หิรัญพฤกษ์ ประธานมูลนิธิมาया โคตมี และอดีตเอกอัครราชทูต ณ กรุงเฮก ประเทศเนเธอร์แลนด์ ผ่านรายการ “บันทึกสถานการณ์” ครับ

แม้คำว่า Dhamma Diplomacy หรือ วิถีธรรมทางการทูต จะยังไม่มี การนิยามอย่างเป็นทางการ ท่านทูตสุจิตราได้หยิบยกคำอธิบายความที่ พระอาจารย์อารยวังโส เจ้าอาวาสวัดป่าพุทธพจน์หรือภูโยชัย (ธ.) ในพระราชูปถัมภ์ ฯ ได้เคยกล่าวไว้มาอธิบายให้ฟัง

พระอาจารย์อารยวังโส กล่าวว่า Dhamma Diplomacy คือ การนำ หลักธรรมที่เป็นสัจธรรมอันมีอยู่ในธรรมชาติที่พระพุทธองค์ทรงตรัสรู้ มาบูรณาการให้เหมาะสมในประโยชน์ เพื่อการสร้างสรรค์จิตวิญญาณของ มวลมนุษยชาติ ให้สามารถเข้าถึงประโยชน์แห่งธรรม เพื่อชีวิต เพื่อสังคม และ ประชาคมระหว่างประเทศ

เพื่อให้วิถีธรรมนี้เกิดผลเป็นรูปธรรมได้ ต้องอาศัยหลักพรหมวิหารธรรม (เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา) มาปรับใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์ ความสุข และสันติภาพของมนุษยชาติอย่างเสมอภาค โดยไม่จำกัดว่าจะนับถือศาสนาใด ก็ตามนั่นเอง

(ซ้าย) ดร.สุรินทร์ พิศสุวรรณ อดีตรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการประเทศ และอดีตเลขาธิการอาเซียน กับ (ขวา) พระอาจารย์อารยวังโส (ที่มา: วัดป่าพุทธพจน์หริภุญไชย (ธ.) ในพระราชูปถัมภ์ ฯ)

ในโอกาสการเยือนประเทศปากีสถานของพระอาจารย์อารยวังโส เมื่อปลายปี ๒๕๖๒ ซึ่งการเดินทางในครั้งนั้น ไม่ได้มีเป้าหมายไปเพื่อการเผยแผร์ศาสนา โดยทางการปากีสถานเป็นผู้นิมนต์พระอาจารย์ฯ ไปเนื่องจากต้องการคำแนะนำในการรื้อฟื้นและบูรณะศาสนสถานที่เป็นมรดกโลกในปากีสถาน เพราะปัจจัยสถานการณ์ในประเทศส่งผลให้ปากีสถานไม่สามารถพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงศาสนาได้

เห็นได้ว่าการเยือนของท่านพระอาจารย์อารยวังโส เป็นการดำเนินการทางการทูตที่ไม่ได้เน้นศาสนา แต่เน้นการสร้างทัศนคติที่ดีต่อประเทศไทย แก่ชาวปากีสถาน ที่มีแม้จะนับถือศาสนาต่างกันก็ตาม

ในทัศนะของท่านทูตสุจิตรา วิถีธรรมทางการทูตเปรียบเหมือนอำนาจละมุน (Soft Power) รูปแบบหนึ่ง ไม่ต่างจากการทูตวัฒนธรรม หรือการทูตผ่านอาหาร แต่ข้อแตกต่างคือจุดมุ่งหมายและวิธีการ เพราะ **“วิถีธรรมทางการทูตไม่ได้มุ่งเน้นประโยชน์ส่วนตนของประเทศผู้ดำเนินการ แต่มุ่งประโยชน์ต่อจิตใจของคนหมู่มากเพื่อสันติสุขของประชาคมโลก”** ท่านจึงคิดว่ากระทรวงการต่างประเทศสามารถสร้างความตระหนักรู้แก่สาธารณชนและทำให้เกิดขึ้นจริงได้

ถึงตอนนี้หลายท่านอาจจะมองเห็นถึงความเชื่อมโยงระหว่างธรรมะและการทูตบ้างแล้ว เพื่อให้เห็นภาพชัดเจนขึ้น ท่านทูตสุจิตราได้ยกตัวอย่างการดำเนินงานตามวิถีธรรมทางการทูตในอดีตที่เห็นได้ชัด ตั้งแต่รัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่งพระองค์ทรงเป็นพระองค์แรกที่ได้ใช้วิถีธรรมทางการทูต โดยมีพระราชดำริให้จัดทำพระไตรปิฎกฉบับสยามรัฐ และพิมพ์ลงบนกระดาษจัดทำเป็นรูปเล่มครั้งแรกในปี พ.ศ. ๒๔๓๖ จากนั้นได้โปรดเกล้าฯ จัดส่งพระไตรปิฎกชุดดังกล่าวไปให้สถาบันการศึกษาชื่อดังของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก

พระราชกรณียกิจนี้ถือเป็นการดำเนินวิเทศব্য โดยใช้ธรรมะเป็นเครื่องมือ แสดงให้เห็นถึงศักยภาพของสยามว่าเป็นชาติที่มีความก้าวหน้าและมีวัฒนธรรมอันดี ท่ามกลางสถานการณ์เอเซียตะวันออกเฉียงใต้ในขณะนั้นที่มีสยามเพียงรัฐเดียวที่ไม่ได้ตกเป็นอาณานิคมของชาติตะวันตก

ทั้งนี้ ประเทศไทยยังมีพระธรรมทูตจำนวนมาก ที่ปฏิบัติหน้าที่ให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม และสร้างศรัทธาแก่ชาวพุทธทั่วโลก ไม่ว่าจะเป็นในประเทศเนปาล และอินเดีย ผ่านการก่อตั้งคลินิกรักษาโรคในวัดไทย ซึ่งเป็นงานที่ทำเพื่อสาธารณประโยชน์ โดยให้ความช่วยเหลือตามหลักของพุทธศาสนา อีกทั้งยังช่วยกระชับความสัมพันธ์ระหว่างผู้คนที่อยู่ต่างบ้านต่างเมืองให้แน่นแฟ้นมากยิ่งขึ้น กล่าวได้ว่าเป็นการเชื่อมโยงทางจิตวิญญาณที่สำคัญและยังแสดงถึงความมีน้ำใจของคนไทยอีกด้วย

Thai PBS

หน้าหลัก NOW **ข่าว** ข่าวเด่น หมวดข่าว ข่าวรอบวัน รายการ • ชมสด POD-CAST ALTV VIPA

วัดไทยในอินเดียเปิดคลินิกรักษาโรค เพียงคนละ 6 บาท

ต่างประเทศ 28 เม.ย. 64 12:56 6,672

แชร์

f

t

g+

l

วัดเปิดคลินิก

www.thaipbs.or.th/CoronaVirus2019

อ่านข่าวได้ฟรี 00:00

ที่มา: Thai PBS

กระทรวงการต่างประเทศ และข้าราชการของกระทรวงฯ ที่ประจำการตามสถานเอกอัครราชทูต และสถานกงสุลใหญ่ในต่างประเทศก็มีบทบาทเช่นเดียวกัน เพราะหน้าที่หลักของนักการทูตคือการดูแลทุกข์สุขของคนไทยในพื้นที่ ดังนั้น เมื่อมีการจัดงานขึ้นในโอกาสวันสำคัญทางพุทธศาสนา สถานเอกอัครราชทูตและเจ้าหน้าที่ทุกคนย่อมไม่พลาดโอกาสที่จะได้ไปร่วมงานบุญกับชุมชนไทยในต่างแดน

ในช่วงเหตุการณ์การระบาดของโควิด-๑๙ สถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลใหญ่ของไทยทั่วโลกได้มีส่วนร่วมในการช่วยดูแลจิตใจของคนไทยในพื้นที่ เช่น สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงออสโล ประเทศนอร์เวย์ ได้จัดกิจกรรมออนไลน์ เชื่อมโยงคนไทยที่อาศัยในพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วนอร์เวย์ กับสถานเอกอัครราชทูต เพื่อส่งกำลังใจและเพื่อให้มั่นใจว่าคนไทยมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี

ท้ายที่สุดนี้ ท่านทูตสุจิตราอยากฝากให้คนไทยให้การสนับสนุนการดำเนินงานตามวิถีธรรมทางการทูตของกระทรวงการต่างประเทศ แม้ปัจจุบันเราจะยังไม่ได้มีนโยบายที่ชัดเจนในเรื่องเหล่านี้ แต่ท่านทูตเห็นว่าถึงเวลาแล้วที่กระทรวงการต่างประเทศ จะมีบทบาทสนับสนุนให้เกิดสันติภาพโลกในทุกกระดับ

อีกทั้งสมควรให้ความสำคัญกับงานด้านนี้แก่ทั้งพระสงฆ์ที่ปฏิบัติหน้าที่เป็นพระธรรมทูตในต่างแดน และกิจกรรมของสถานเอกอัครราชทูตในประเทศต่าง ๆ มากยิ่งขึ้น และอยากให้เป็นส่วนหนึ่งของนโยบาย Soft Power เพราะจะทำให้สถานเอกอัครราชทูตและพระธรรมทูตเหล่านั้นเกิดกำลังใจในการทำงานและมีผลงานเป็นรูปธรรมมากขึ้นด้วยครับ

นายสิรภพ เตชะบุญ

เจ้าหน้าที่ติดตามและวิเคราะห์ข่าว กรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศ

สามารถรับฟังรายการย้อนหลังได้ที่

ภาษาอังกฤษ: https://youtu.be/rTsfr1F_Bjw

ภาษาไทย: <https://youtu.be/qdoREuEw5vI>

การส่งเสริมอำนาจละมุนของไทยในต่างแดน

กระแสตอบรับจากชาวเม็กซิโกและภูมิภาคลาตินอเมริกาที่ล้นหลามต่อกลุ่มศิลปิน T-Pop จากประเทศไทยวง “4MIX” เป็นส่วนสำคัญในการผลักดัน Soft Power ของไทยอย่างมาก ในบทความนี้ผมจะขอนำทุกท่านไปรู้จักกับ การส่งเสริม “อำนาจละมุน” หรือ “Soft Power” ให้ดียิ่งขึ้นผ่านการบอกเล่าของคุณนริศโรจน์ เพื่อระบิล อดีตเอกอัครราชทูต ณ กรุงบัวโนสไอเรส ประเทศอาร์เจนตินา ที่มาให้มุมมองที่น่าสนใจผ่านรายการ Spokesman Live!!! คุยรอบโลกกับโฆษก กต. หัวข้อ “การส่งเสริม Soft Power ของไทยในต่างแดน”

วง 4MIX ขณะแสดงมินิคอนเสิร์ต ‘4MIX UNIX MEXICO’ (ที่มา: Khaosan Entertainment)

ท่านทูตนครโรจน์ในฐานะผู้เชี่ยวชาญด้านวัฒนธรรม โดยตำแหน่งสุดท้าย ก่อนการเกษียณอายุราชการ คือเอกอัครราชทูต ณ กรุงบัวโนสไอเรส และ ก่อนหน้านั้นท่านทูตยังเคยปฏิบัติงานด้านการทูตวัฒนธรรมที่กรมสารนิเทศ มาร่วมทศวรรษ อีกทั้งยังมีความเชี่ยวชาญด้านภาษาสเปน โดยท่าน เคยได้รับหน้าที่เป็นเจ้าหน้าที่ประสานงาน (Liaison Officer) ประจำตัว เลขาธิการองค์การสหประชาชาติ นายอันโตนิโอ กูแตเรซ ครึ่งยังดำรงตำแหน่ง เป็นนายกรัฐมนตรียของโปรตุเกสอีกด้วย

Soft Power ในมุมมองของท่านทูตนครโรจน์ คือปฏิบัติการอย่างหนึ่ง ที่ทำให้ภาพลักษณ์ของประเทศไทยเป็นที่นิยม และทำให้ชาวต่างชาติ เกิดความอยากรู้จักประเทศไทยมากขึ้น จนต่อยอดไปสู่การขยายตัว ทางความร่วมมือทางเศรษฐกิจ การค้า ภาคสังคม และภาคประชาชน

สมัยก่อนนั้น Soft Power เป็นที่รู้จักในชื่อ Cultural Diplomacy (การทูตวัฒนธรรม) ต่อมาเปลี่ยนเป็น Public Diplomacy (การทูตสาธารณะ) แต่นั่น ก็ยังมีความหมายไม่ครอบคลุมเท่าคำว่า Soft Power หรือ อำนาจละมุนที่ใช้กันในปัจจุบัน นั่นเป็นเพราะว่า **“อำนาจละมุนเป็นมากกว่า วัฒนธรรม”** ซึ่งเราสามารถใส่เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นทำให้เกิดความนิยม ต่อไทยได้

ตั้งเช่นเหตุการณ์การช่วยเหลือทีมฟุตบอลหมูป่าที่ติดในถ้ำหลวง เมื่อปี ๒๕๖๑ ที่เป็นเหมือนกับพลิกเหตุการณ์วิกฤติให้กลายเป็นโอกาสที่นำมาสู่การเป็นที่รู้จักมากขึ้นของประเทศไทย โดยเมื่อตอนที่ท่านทูตประจำการอยู่ ณ กรุงบัวโนสไอเรส ได้ให้สัมภาษณ์กับสื่อท้องถิ่นเป็นประจำเกี่ยวกับกรณีดังกล่าว และมีการรายงานบนสื่อลาตินอเมริกาทุกฉบับ

หลังจากช่วยเหลือสำเร็จ ในตอนนั้นทีมฟุตบอลหมูป่าได้รับคำเชิญให้เข้าร่วมพิธีเปิดการแข่งขัน Youth Olympic Games ในกรุงบัวโนสไอเรส โดยตอนประกาศชื่อ ก็ได้รับเสียงตอบรับจากผู้ชมจำนวนมาก และยังได้รับคำเชิญให้ไปเข้าพบประธานาธิบดี รองประธานาธิบดี และคณะรัฐมนตรี ทั้งหมดของอาร์เจนตินาด้วย ยิ่งไปกว่านั้น ทีมฟุตบอลหมูป่ายังได้รับเชิญให้ไปออกรายการ The Ellen Show และได้รับคลิปให้กำลังใจจากไลโอเนล เมสซี นักฟุตบอลชาวอาร์เจนไตน์ชื่อดังอีกด้วย

ทีมฟุตบอลหมูป่า ขณะออกรายการ The Ellen Show (ที่มา: The Ellen Show)

ท่านทูตได้เล่าให้ฟังถึงอำนาจละมุนของประเทศไทยในหลากหลายรูปแบบ ไม่ได้จำกัดเพียงวัฒนธรรมเท่านั้น ซึ่งบางรูปแบบก็เป็นสิ่งที่ผมเองก็นึกไม่ถึง และไม่คิดว่าจะถูกนำเสนอในบริบทอำนาจละมุนได้ เช่น รูปแบบของ ‘ธรรมะ’ ท่านทูตเล่าว่า ในอดีตได้เคยมีความพยายามส่งเสริมสวนโมกขพลารามของท่านพุทธทาสภิกขุ ให้เป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้น ซึ่งสวนโมกข์ฯ เป็นพื้นที่ที่ที่ชาวต่างชาตินิยมเข้ามาเพื่อฝึกสมาธิและวิปัสสนา เมื่อเดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทย

อำนาจละมุนในรูปแบบภาพยนตร์ หรือซีรีส์ ก็เป็นอีกรูปแบบหนึ่งที่เป็นที่รู้จักดีของประเทศไทย เช่น ซีรีส์ออนไลน์ประเภท Boy’s Love หรือซีรีส์วาย ที่กำลังเป็นที่นิยมของคนรุ่นใหม่ นอกจากการผลิตภาพยนตร์และซีรีส์เพื่อส่งออกแล้ว ยังมีอำนาจละมุนผ่านการเป็นสถานที่ถ่ายทำภาพยนตร์ให้แก่กองถ่ายของต่างประเทศอีกด้วย ทำให้เกิดการหมุนเวียนของเม็ดเงินในประเทศ

ซึ่งช่วงก่อนโควิด-๑๙ ในปี ๒๕๖๒ ประเทศไทยสร้างรายได้มากกว่า ๔,๗๐๐ ล้านบาท จากการถ่ายทำภาพยนตร์/ซีรีส์/สารคดี และอื่น ๆ จำนวน ๗๔๐ เรื่อง โดยคิดเป็นเฉลี่ยวันละสองเรื่องเลยทีเดียว

Thailand's 'boys love' dramas stealing hearts around the world

Government likens soaring popularity of genre to K-pop

In Thailand, its "boys love" or BL dramas are popular mainly among young women, as the country is more accepting of the LGBTQ community than most other Asian countries. © GMMTV

YUKIHIRO ENOMOTO, KOGA HASHIZUME and MARIMI KISHIMOTO, Nikkei staff writers

April 10, 2022 14:30 JST

บทความวิเคราะห์ความเป็นที่นิยมของซีรีส์วายจากประเทศไทยโดยสำนักข่าว Nikkei Asia

ในขณะที่ปี ๒๕๖๔ ที่ผ่านมาก็ไม่แพ้กัน เพราะแม้จะมีจำนวนหนังไม่มากเท่ากับปี ๒๕๖๒ แต่ก็เต็มไปด้วยภาพยนตร์ฟอร์มยักษ์ ทำให้เกิดรายได้กว่า ๔,๐๐๐ พันล้านบาท มีนักแสดงทั้ง แซค แอฟรอน และรัสเซล โครว์ ได้เดินทางเข้ามา นอกจากนี้ ไทยยังได้ประโยชน์จากการจ้างงานทีมงานท้องถิ่น การจองที่พักและรถยนต์ และทำให้ประเทศไทยเป็นที่รู้จักจากการมีส่วนร่วมในภาพยนตร์ด้วย

เอกลักษณ์ของคนไทยอย่างการต้อนรับขับสู้และการมีมิตรไมตรี ก็ถือเป็นอำนาจละมุนเช่นกัน จากประสบการณ์ที่ท่านทูตได้เคยพูดคุยกับผู้อำนวยการสร้างภาพยนตร์เรื่อง The Beach นาย Andrew Macdonald ที่เคยใช้อาวุธมาหย่าในประเทศไทยเป็นสถานที่ถ่ายทำ ได้เล่าเหตุผลในการเลือกประเทศไทยว่า นอกจากทิวทัศน์ที่งดงามแล้ว ยังมีเหตุผลที่ว่าคนไทยทำงานกันอย่างเต็มที่ เรียกได้ว่าจ้างร้อยทำให้สองร้อย รวมทั้งระบบสาธารณูปโภค ความสามารถ ความใส่ใจทุ่มเทของคนไทยที่ทำให้เป็นเหตุผลตัดสินใจเลือกสถานที่นี้

ภาพยนตร์เรื่อง The Beach นำแสดงโดย Leonardo DiCaprio (ที่มา: 20th Century Fox)

อีกหนึ่งรูปแบบของอำนาจละมุนที่ท่านทูตยกตัวอย่าง คือ แฟชั่น โดยเป็นสิ่งที่รัฐบาลต้องการส่งเสริม ด้วยการพัฒนากรุงเทพฯ ให้เป็นเมืองแห่งแฟชั่น หรือ Bangkok Fashion City แต่การจะต่อสู้กับเมืองแฟชั่นอย่าง

ลอนดอน มิลาน นิวยอร์ก ปารีส และโตเกียว เป็นสิ่งที่มีความท้าทาย และอาศัยด้วยปัจจัยจำนวนมาก ดังนั้น สิ่งที่สามารถทำได้ในตอนนี้ คือ การส่งเสริมดีไซเนอร์ท้องถิ่นและผ้าไทย โดยไม่ยึดติดกับรูปแบบเดิม เพื่อให้เป็นจุดสนใจของชาวโลก

คอลเล็กชั่นไอตูกูร์ Elie Saab Spring/Summer 2023 'A Golden Dawn' ที่ได้รับแรงบันดาลใจจากการทอผ้าของสตรีไทย (ที่มา: The1 Today)

สำหรับบทบาทของกระทรวงการต่างประเทศในการส่งเสริม Soft Power ผ่านทูตเล่าถึงบทบาทของกรมความร่วมมือระหว่างประเทศ (TICA) ที่ได้เข้าไปช่วยเหลือและพัฒนาบุคลากร ให้ทุนการศึกษาสำหรับศึกษาต่อในประเทศไทย ทำให้เกิดทั้งความรู้กลับไปพัฒนาประเทศ และสร้างความนิยมต่อประเทศไทย ซึ่งเป็นการขยายอำนาจละมุนอย่างแนบเนียน และเกิดประโยชน์อย่างแท้จริง

อย่างไรก็ดี อำนาจละมุนของไทยยังมีความกระจัดกระจาย เมื่อเทียบกับหลายประเทศ โดยท่านทูตยกตัวอย่างเกาหลีใต้ และญี่ปุ่น ซึ่งเป็นสองชาติที่ประสบความสำเร็จในการสร้างอำนาจละมุนอย่างเป็นระบบ โดยท่านเคยได้รับมอบหมายให้ไปศึกษาดูงานจาก Korea Foundation และ Japan Foundation ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ส่งเสริมอำนาจละมุนขนาดใหญ่ มีรัฐบาลคอยกำกับพร้อมกำหนดทิศทาง และค้นพบว่า มีการแบ่งหมวดหมู่เป็นทั้งภาษาและภาพยนตร์ โดยมีการกำหนดทิศทางในแต่ละปี และมีการนำภาคเอกชนเข้ามาร่วมด้วย

...หากประเทศไทยสามารถดำเนินนโยบายการกำหนดทิศทาง การเผยแพร่ Soft Power อย่างเป็นระบบได้ก็จะเป็นเรื่องที่ดี แต่สิ่งเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้ ภาครัฐจะต้องขับเคลื่อนไปด้วยกันกับภาคเอกชน ไม่ว่าจะเป็น ค่ายภาพยนตร์ ค่ายเพลง และควรมีการรับฟังภาคเอกชนว่าในปีนั้น ๆ ต้องการเน้นการส่งเสริมในด้านใดบ้างเพื่อให้สามารถต่อยอด และ นำวัฒนธรรมชั้นสูงมาช่วยใช้เป็นตัวเสริมในภายหลัง

นายสิรภพ เตชะบุญ

เจ้าหน้าที่ติดตามและวิเคราะห์ข่าว กรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศ

สามารถรับฟังรายการย้อนหลังได้ที่

<https://youtu.be/EZQczp6Rk8Q>

ปรากฏการณ์วง 4MIX LGBTQ แบนด์ของไทย ที่ตั้งไกลในเม็กซิโก

เมื่อ Soft Power ของไทย ตั้งไกลถึงภูมิภาคลาตินอเมริกา กับวง 4MIX วง T-Pop จากค่ายข่าวสารเอ็นเตอร์เทนเมนต์ (Khaosan Entertainment) ที่ได้กลายเป็นกระแสโด่งดังในช่วงนี้ โดยเมื่อ ๕ ธันวาคม ๒๕๖๔ ที่ผ่านมา ได้มีการจัดมินิคอนเสิร์ต “4MIX UNIX Mexico” ณ ประเทศเม็กซิโก ซึ่งได้รับกระแสตอบรับจากแฟนคลับชาวไทยและแถบลาตินอเมริกาอย่างล้นหลาม มีผู้ชมเข้าร่วมงานถึง ๓,๐๐๐ คน โดยรายการ Spokesman Live คุรอบโลก กับโฆษก กต. ได้รับเกียรติจากคุณไพศาล หรุพาณิชย์กิจ เอกอัครราชทูต ณ กรุงเม็กซิโก มาบอกเล่าถึงเบื้องหลังปรากฏการณ์นี้ให้กับทุกท่านฟังกันค่ะ

บรรยากาศแฟนคลับศิลปินวง 4MIX ขณะชมการแสดง (ที่มา: Khaosan Entertainment)

วง 4MIX กับสมาชิกทั้ง ๔ คน คือ (๑) นินจา จารุกิตต์ คำหงษา (๒) แม็กก้า ณิชฎภัทร ดีเลิศตระกูล (๓) โพล์คซอง ชนินทร บุณรอด และ (๔) จอร์จ ราเมศวร์ เกียรติสุขอุดม ถือเป็นความภาคภูมิใจของประเทศไทย ที่ได้แสดงให้เห็นถึงความเปิดกว้างและความหลากหลาย วง 4MIX เป็นวง LGBTQ วงแรกของไทยที่เปิดตัวสู่สาธารณชน

ซิงเกิ้ล “Y U COMEBACK” ของ 4MIX ผู้เข้าชมจำนวนครั้งหนึ่งมาจาก ภูมิภาคลาตินอเมริกา ถือเป็นกาเปิดหน้าประวัติศาสตร์ของวงการบันเทิงไทย ในต่างประเทศเลยก็เดี๋ยวคะ และยังสะท้อนสภาพสังคมไทยที่เป็ดกว้าง เป็น สังคมพหุชาติพันธุ์ ทำให้สามารถผลิตสื่อบันเทิงได้หลากหลายรูปแบบ ถือได้ ว่าเอื้ออำนวยต่ออุตสาหกรรมบันเทิงไทย (Y U COMEBACK Official MV: <https://youtu.be/ZlwErCvdwHw>)

ที่มา: Khaosan Entertainment

ท่านทูตไพศาล กล่าวว่า สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงเม็กซิโก ได้มีโอกาสร่วมมือกับบริษัท จีเอ็มเอ็ม ทีวี จำกัด ในการนำนักแสดงที่มีชื่อเสียงอย่าง ไบรท์ วชิรวิชญ์ ชีวอารี และวิน เมธวิน โอภาสเอี่ยมขจร มาเป็นพรีเซนเตอร์ในการจัดทำวีดิทัศน์เชิญชวนให้คนเม็กซิโกมาเข้าร่วมกิจกรรมการตอบคำถาม ซึ่งได้รับผลตอบรับเป็นอย่างดี โดยมีคนเข้าร่วมตอบคำถามในกิจกรรมถึง ๖,๐๐๐ คน วีดิทัศน์ดังกล่าวมียอดผู้เข้าชมหลักแสน และมีการแจกรางวัลเป็นเสื้อยืดและสมุดโน้ตที่มีลายเซ็นของไบรท์และวิน จนได้เกิดการต่อยอดเป็นกิจกรรมการประกวดร้องเพลง "Cántala en Thai" ซึ่งมีผู้สนใจและเข้าร่วมการประกวดประมาณร้อยละกว่าคน โดยข่าวสารอินเทอร์เน็ตเทนเมนท์และวง 4MIX ได้เข้ามาร่วมเป็นกรรมการตัดสินด้วย

(ซ้าย) ไบรท์ วชิรวิชญ์ และ (ขวา) วิน เมธวิน (ที่มา: สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงเม็กซิโก)

จนกระทั่งในวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๖๔ ได้มีการจัดมินิคอนเสิร์ต “4MIX UNIX Mexico” ที่มีผู้ชมเข้ามาประมาณ ๓,๐๐๐ คน โดยสื่อไทยและสื่อลาตินอเมริกาได้เผยแพร่การเดินทางมาเม็กซิโกของวง 4 MIX อย่างแพร่หลาย และในอนาคตทางค่ายข่าวสารเอ็นเตอร์เทนเมนท์จะกลับไปยังภูมิภาคลาตินอเมริกาอีกครั้งในปี ๒๕๖๕ โดยมีเป้าหมายที่จะเดินทางไปยังประเทศอื่น ๆ เช่น บราซิล อาร์เจนตินา ชิลี และเปรู ด้วย เนื่องจากมีฐานแฟนคลับจากทั้งภูมิภาค นับได้ว่าเป็นตลาดใหญ่ทีเดียว

ท่านทูตไพศาลได้กล่าวชมเชยว่า บริษัทผู้ผลิตของไทยมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ที่ดี ประเภทสื่อที่ไทยทำได้ดีที่สุดคือ Boy Love Series เป็นเรื่องที่น่ายินดีอย่างยิ่งนะคะ ที่วง 4MIX วง T-Pop ได้สร้างชื่อเสียงให้อุตสาหกรรมวงการบันเทิงไทยในภูมิภาคลาตินอเมริกา นับว่าเป็นการสร้างชื่อเสียงระดับโลกเลยทีเดียวนะคะ

นางสาวพิมพ์ภัทรา ณ กาฬสินธุ์

เจ้าหน้าที่ติดตามและวิเคราะห์ข่าว กรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศ

สามารถรับฟังรายการย้อนหลังได้ที่

https://youtu.be/x8rk70_OmN4

ปรัรสร่วฒนธรรมให้กลมกล่อม บนเส้นทงสยเกลือ

“เกลือ” อจจะฟงแล้วคหเมือลิ่งธรรมคท่วไป เพราะเป็นหนึ่งนเครื่องปรุงอหทรที่ทกท่นรู้จักกันดี แต่วันนี ดิฉนขออสนนทกท่นร่วมค้นหคควมพิเศษของ ‘เกลือ’ ที่แฝงอยู่ใน่วฒนธรรมของหลยทวิปจกค้บอกล่ของ ดร.ศรวุฒิ ปิ่นทง อจจรย์ประจ้บอชววิชคศิลปะการออกแบเซิง่วฒนธรรม คณะม้ณทนศิลป์ มหวิทยาลัยศิลปะกร และจุดเริ่มต้นของค้บว่เส้นทงสยเกลือกันค้ะ

ที่มว: ศูนย์สร้งสรค้กรออกแบ (TCDC)

เกลือถือเป็นสิ่งสำคัญในอารยธรรมโลก ซึ่งแฝงอยู่ในการเดินทาง การค้าขาย การสงคราม หรือแม้กระทั่งการพัฒนาในหลายช่วงยุคสมัย เรียกได้ว่า เกลือเป็นองค์ประกอบหลักของชีวิตมนุษย์ **ในสมัยโบราณ เกลือเปรียบเสมือน ‘ทองคำขาว’** เนื่องจากเกลือมีคุณสมบัติพิเศษ ในการถนอมอาหาร และสามารถนำไปประกอบอาหารได้หลากหลายชนิด

นอกจากนั้น เกลือยังมีคุณประโยชน์ด้านการประมงด้วย โดยก่อนหน้านี้ เมื่อจับปลาได้แล้ว จะต้องรีบทำการหมักด้วยเกลือเพื่อถนอมอายุของปลา เพราะในอดีตเรายังไม่มีอุปกรณ์ถนอมความเย็นที่เราคุ้นเคยเช่นในปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นตู้เย็น หรือเครื่องผลิตความเย็นอื่น ๆ ก็ตาม ยิ่งไปกว่านั้น เกลือยังเป็นวัตถุดิบสำคัญในทางการแพทย์ด้วย เพราะเป็นหนึ่งใน ส่วนประกอบของยาแผนโบราณตำรับต่าง ๆ

ดร.ศรารุณี ได้กล่าวถึง **‘เกลือสินเธาว์’** จากกลุ่มแม่น้ำสงครามใน ภาคอีสานตอนบนของประเทศไทย ซึ่งเป็นที่รู้จักมายาวนาน โดย ดร. ศรารุณี ต้องการทำให้เกลือชนิดนี้เป็นที่รู้จักและแพร่หลายมากขึ้น จึงได้นำเกลือมาใช้ เป็นตัวแทนทางวัฒนธรรมของไทย และมองหาความสอดคล้องระหว่าง เส้นทางการผลิตและการใช้ประโยชน์จากเกลือกับวิถีชีวิตของคนในยุคปัจจุบัน ที่ชอบการท่องเที่ยวและวัฒนธรรม จนนำไปสู่ที่มาของ “เส้นทางสายเกลือ” นั่นเอง

‘บ่อหัวแฮต’ เป็นแหล่งผลิตเกลือสินเธาว์ ที่มีกระบวนการการผลิตเริ่มจากการดึงเอาบาดาลน้ำเค็มจากชั้นใต้ดินในภาคอีสานขึ้นมา โดยบ่อเกลือเหล่านี้ตั้งอยู่ริมตลิ่งของชายแม่น้ำสงคราม โดยเกลือในภาคอีสานมาจากแผ่นดินที่มีการยกตัวขึ้นมาจากเปลือกโลก จนทำให้เกิดเทือกเขาภูพานที่แบ่งภาคอีสานออกเป็นสองส่วน คือ อีสานตอนบน และอีสานตอนล่าง

เกลือสินเธาว์ (ที่มา: กระทรวงการต่างประเทศ)

ในส่วนของอีสานตอนบนจะเรียกว่า ‘แอ่งสกลนคร’ และอีสานตอนล่างจะเรียกว่า ‘แอ่งโคราช’ โดยเทือกเขาภูพานถือเป็นจุดศูนย์รวมของแม่น้ำหลายสาย และหนึ่งในนั้นคือแม่น้ำสงคราม

กระทรวงการต่างประเทศ ร่วมกับกระทรวงวัฒนธรรม ได้บูรณาการร่วมกันดำเนิน “โครงการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมบนเส้นทางสายเกลือ”

นำคณะสื่อมวลชนเดินทางไปร่วมสำรวจศึกษาแหล่งอารยธรรมและวัฒนธรรม
ในพื้นที่จังหวัดสกลนคร บึงกาฬ และนครพนม เมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ถึง
๓ ธันวาคม ๒๕๖๔ เพื่อศึกษาต่อยอดทุนทางวัฒนธรรมในพื้นที่ภาคอีสาน

คณะสื่อมวลชนขณะเดินทางสำรวจแหล่งอารยธรรมและวัฒนธรรม
ในพื้นที่จังหวัดสกลนคร บึงกาฬ และนครพนม (ที่มา: กระทรวงการต่างประเทศ)

ทางคณะได้เยี่ยมชมกระบวนการผลิตเกลือสินเธาว์แบบดั้งเดิม
ณ บ่อเกลือหัวแฮด และบ่อเกลือบ้านนาถ่อน ได้พบปะ พูดคุย ร่วมกิจกรรม
กับกลุ่มชาวบ้าน ณ ชุมชนคุณธรรมบ้านท่าวัดเหนือ บ้านท่าแร่
จังหวัดสกลนคร และบ้านนาถ่อน จังหวัดนครพนม และเรียนรู้กระบวนการ
ต่าง ๆ ในวิถีชีวิตของชุมชนท้องถิ่น เช่น กระบวนการปั้นดิน โดยดินที่ได้
ทดลองปั้นเรียกว่า ‘ดินเอียด’ เป็นดินเค็มที่มีเกลือเป็นส่วนผสมอยู่ และ

การผลิตสินค้าอ้อมครามท้องถิ่น ‘ครามสุขขม’ เพราะเกลือเป็นองค์ประกอบสำคัญในการเลี้ยงครามหรือการย้อมผ้า ซึ่งหากมีโอกาสดิฉันก็อยากจะทดลองทำบ้างค่ะ

ดร. ศราวดีมีความเห็นว่า ไทยมีทุนทางวัฒนธรรมค่อนข้างมาก ทว่ากลับขาดการเผยแพร่สื่อสารบอกเล่าเรื่องราว อาจารย์จึงใช้แนวทางในการทำวิจัยโดยอิงหลักเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ (Sustainable Development Goals: SDGs) เป็นหลักเกณฑ์ในการสร้างความยั่งยืนทางสังคมและเศรษฐกิจ โดยไม่ฝืนวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวบ้าน

ที่น่ายินดี คือ ในอนาคตจะมีการพัฒนาเส้นทางสายเกลือ ยุกระดับการสร้างเครือข่ายให้กับชาวบ้าน เพื่อให้เกลือสินเธาว์เป็นที่รู้จักเพื่อสืบสานรักษามรดกทางวัฒนธรรมเหล่านี้ให้กับรุ่นลูก รุ่นหลานต่อไป ดิฉันหวังว่าบทความนี้จะช่วยจุดประกายให้ทุกท่านไปร่วมค้นหาความหมายและเรียนรู้เรื่องนี้เพิ่มเติมด้วยกันค่ะ

นางสาวพิมพ์ภัทรา ณ กาฬสินธุ์

เจ้าหน้าที่ติดตามและวิเคราะห์ข่าว กรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศ

สามารถรับฟังรายการย้อนหลังได้ที่

https://youtu.be/bc_gIQ6Furg

คณะผู้จัดทำ

รายนามักเขียน

- **นายณัฐภาณุ นพคุณ**
รองอธิบดีกรมสารนิเทศ
และรองโฆษกกระทรวงการต่างประเทศ
- **นายณคัณฑ์ พงษ์ศรี**
นักการทูตปฏิบัติการ กองการสื่อสารมวลชน
กรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศ
- **นายพิรฉัตร กิมสวัสดิ์**
นักพัฒนาระบบราชการปฏิบัติการ
ข้าราชการในโครงการพัฒนานักบริหาร
การเปลี่ยนแปลงรุ่นใหม่มรุ่นที่ ๑๕
- **นางสาวพิไลวรรณ ไชยวงษ์**
นักพัฒนาระบบราชการปฏิบัติการ
ข้าราชการในโครงการพัฒนานักบริหาร
การเปลี่ยนแปลงรุ่นใหม่มรุ่นที่ ๑๕
- **นายสิริภพ เตชะบุญ**
เจ้าหน้าที่ติดตามและวิเคราะห์ข่าว
กองประมวลและวิเคราะห์ข่าว
กรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศ
- **นางสาวพิมพ์ภัทรา ณ กาฬสินธุ์**
เจ้าหน้าที่ติดตามและวิเคราะห์ข่าว
กองประมวลและวิเคราะห์ข่าว
กรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศ
- **นางสาวพันธณีชิตา โชติจินตนาทศน์**
เจ้าหน้าที่ติดตามและวิเคราะห์ข่าว
กองประมวลและวิเคราะห์ข่าว
กรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศ
- **นายเอกวิทย์ ขอหะซัน**
เจ้าหน้าที่ติดตามและวิเคราะห์ข่าว
กองประมวลและวิเคราะห์ข่าว
กรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศ
- **กรมองค์การระหว่างประเทศ**
กระทรวงการต่างประเทศ
- **สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงดาการ์**
- **สถานเอกอัครราชทูต ณ เวียงจันทน์**
- **สถานกงสุลใหญ่ ณ นครเชียงใหม่**

คณะที่ปรึกษา

นางกาญจนา ภัทรโชค

อธิบดีกรมสารนิเทศ และโฆษกกระทรวงการต่างประเทศ

นายณัฐภาณุ นพคุณ

รองอธิบดีกรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศ

นายธนวัต ศิริกุล

รองอธิบดีกรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศ

นางมารตี นะลิตา อันดาโม

ผู้อำนวยการกองประมวลและวิเคราะห์ข่าว
กรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศ

นางสาวศิรินธรา อัดถากร

ผู้อำนวยการกองแปซิฟิกใต้
กรมอเมริกาและแปซิฟิกใต้
กระทรวงการต่างประเทศ

นางสาวเขาวินี ตั้งวงศ์ประเสริฐ

นักการทูตชำนาญการพิเศษ
กองประมวลและวิเคราะห์ข่าว
กรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศ

นางสาวยาใจ บุนนาค

นักการทูตชำนาญการ (ที่ปรึกษา)
กองประมวลและวิเคราะห์ข่าว
กรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศ

MFATHai

@ThaiMFA
@saranromradio

@mfa_Thailand

@MFATHai

@MFA_Thailand

MFATHai

MFA Thailand
Channel

<https://www.mfa.go.th/>
<https://info.mfa.go.th/>

All rights reserved.
First publication by the Ministry of Foreign Affairs
of the Kingdom of Thailand in 2023.
www.mfa.go.th